

ODUBER ...formateur...

106E JAARGANG — NO.: 23 ZATERDAG 28 JANUARI 1989

AMIGOE

Prekè

Maar wat doen we met de 30-plussers?

PREMIER LUBBERS: OPLUCHTING

Slachtoffers van Nazi-tijd blijven met levenslang zitten

Nederland zet Twee als niet gewenste buitenlanders uit

DEN HAAG — Een paar uur na het beeindigen van het op hoog peil staande Kamer-debat over de Twee van Breda werden de laatst-overgebleven Duitse oorlogs- misdadigers Aus der Funten en Fischer door de Nederlandse autoriteiten als ongewenste vreemdelingen de grens overgezet naar hun vaderland: Duitsland. Daarmee kwam in politiek opzicht een eind aan een kwestie welke Nederland ten zeerste verdeeld hield. Voor de slachtoffers van het Nazisme is hiermee echter geen einde gekomen aan hun nachtmerrie welke in de jaren 1940- 45 begon.

Over een gevoel van opluchting had premier Ruud Lubbers het na afloop van het debat in het Nederlandse parlement. Hij was "heel moeilijke dagen doorgegaan", zo verklaarde de premier die op verzoek van de PvdA het debat had bijgewoond. Hij kon van opluchting spreken, velen anderen hebben met veel ergere gevoelens te worstelen.

NA 43 JAAR

Dinsdag werd het voornemen van de Nederlandse regering bekend om de Twee van Breda op vrije voeten te stellen. Vrijdagmiddag om kwart over vijf verlieten Aus der Funten en Fischer de Bredase "Koepelgevangenis" na een gevangenschap van 43 jaar. En konden zij terugkeren naar hun vaderland. Hun vertrek verliep heimelijk. Om de pers om de tuin te leiden vertrok er om half vijf een kolonne auto's uit de gevangenis met daaronder ook ambulances.

Later vertrok een tweede serie auto's met daarin wederom ambulance- wagens. Daarin bevonden zich de beide oorlogsmisdadigers die kort daarvoor emotioneel afscheid hadden genomen van hun vertrouwens- man Verheyen. Als ongewenste vreemdelingen gingen de Twee de grens over. Voor de slachtoffers van de voorbije oorlog duren de smart, het lijden en de agonie voor.

WOND BLIJFT OPEN

Het argument waarmee de sleutel van de cellen van Aus der Funten en Fischer openging was het betrip rechtsstaat. Langer vasthouden zou een smet werpen op de rechtsstaat welke Nederland wil zijn. Dit omdat verdere bestraffing, zoals de regering zei, geen enkel doel meer diende. Slachtoffers en verzets- mensen konden dit argument niet aanvaarden.

Woordvoerder voor deze groep, W. Minco stelde vast dat "de schuld van de Twee niet verjaart, het leed van de slachtoffers evenmin. De slachtoffers hebben levenslang en houden dat. Hun wonden blijven open, kans op genezing is er na veertig jaar niet meer".

HEIM INS REICH

Het Nederlandse dagblad dat in de oorlogsjaren werd opgericht, de Communistische Waarheid formuleerde het drama het meest bondig en dat nog wel in het Nazi- jargon: Heim ins Reich.

Serge Klarsfeld die met zijn vrouw Beata veel oorlogs- misdadigers heeft opgespoord onder wie de "slager van Lyon" Klaus Barbie, zei over het besluit van de Tweede Kamer en de regering: Ik respecteer de beslissing. In 1972 besliste het parlement dat voor oorlogsmisdaden een voorbeeldige straf nodig was. De Twee van Breda hebben nu 44 jaar in de gevangenis gezeten. Dat is ontzettend lang".

NIET VERENIGBAAR

De orthodoxe rabbijn L. B. van de Kamp uit Amsterdam is een andere mening toegedaan. Hij is uit het curatorium gestapt van de Anne Frankstichting omdat de voorzitter ervan, mevrouw M. Gardeniers- Berendsen het verzoek tot vrijlating van de Twee van Breda mede heeft ondertekend. Hij acht zi n lidmaatschap van het curatorium onder deze omstandigheden "absoluut niet verenigbaar" met zijn werk als rabbijn van een joodse gemeente.

Nazi- jager Simon Wiesenthal nam met "diepe droefenis" kennis van het besluit de Twee van Breda vrij te laten. Het gaat hier namelijk om mannen die de zwaarste misdaden tegen de menselijkheid hebben begaan en die "vier jaar lang elke dag menselijke wezens wreed hebben gemarteld en gedood".

DUITSE PERSREACTIES

In de Duitse pers werd in commentaren verschillend geoordeeld over het Nederlandse

FISCHER

AUS DER FUNTEN

besluit. De Heilbronner Stimme stelde vast "dat wie voor gratie heeft gestemd in ieder geval fout heeft beslist. Een juridisch en door de staat gesanctioneerd medelijden mag Nazi-misdadigers niet ten deel vallen. Een gratie zoals deze toont wel de kracht en beheersing van een democratische rechts- staat". De liberale Suddeutsche Zeitung schreef in een hoofdartikel onder meer: "Maar deze gratie betekent geen vergeten en vergeven van hun verschrikkelijke daden. Beiden waren geen meelopers maar "Eichmann's".

ARAFAT

DOOR SPAANSE KONING ONTVANGEN

PLO-leider stelt hoop op nieuwe Amerikaanse president

EG voert voor eerst met Arafat officieel overleg

MADRID / JERUZALEM — PLO-leider Yasir Arafat heeft gisteren voor het eerst officiële besprekingen gevoerd met de Europese Gemeenschap. In Madrid had hij een gesprek met de ministers van Buitenlandse Zaken van Spanje, Frankrijk en Griekenland.

Hij werd daarna ontvangen door koning Juan Carlos, een eer die normaal is weggelegd voor staatshoofden.

Volgens diplomaten in Madrid heeft Arafat erop aangedrongen dat de EG zich sterker maakt voor een internationale vredesconferentie over het Midden-Oosten. Tevens vroeg hij de ministers, net als de voorgaande avond de Spaanse premier, Felipe Gonzalez, om informele erkenning van de PLO door de gemeenschap.

De EG vormde in december jl. een 'trojka' (bestaande uit de drie ministers van Buitenlandse Zaken van de huidige, de vorige en de komende EG-voorzitter) om te proberen een actievere rol in het vredesproces in het Midden-Oosten te verkrijgen. Aanleiding was de PLO-beslissing om een eigen onafhankelijke staat uit te roepen en Israël te erkennen.

Volgens de Franse bewindsman, Roland Dumas, was het onderhoud met Arafat "vruchtbaar en nuttig", maar hij wees erop dat de EG niet van plan is vrede te bevorderen ten koste van de veiligheid van Israël. Ondanks een hartstochtelijk pleidooi voor een internationale vredesconferentie erkende Arafat dat zo'n bijeenkomst meer voorbereiding vergt, aldus Dumas.

NIET ERKEND

Zijn Spaanse collega, Francisco Fernandez Ordoñez, die de huidige EG-voorzitter is, zei dat de kwestie van de erkenning van de PLO vermoedelijk zal worden besproken tijdens een bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken op 14 februari in Madrid. Tot nu toe heeft geen van de twaalf EG-lidstaten de staat Palestina erkend. Individuele erkenning zou de gemeenschap verdelen.

Intussen liet Israël weten de besprekingen in Madrid ten zeerste te betreuren. De woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Daniel Shek, waarschuwde dat de EG op deze manier geweld aanmoedig. Volgens hem hebben leidende PLO-figuren, ondanks verzoenende woorden in de richting van het Westen, meermalen duidelijk te kennen gegeven dat zij Israël niet hebben erkend en het geweld niet hebben afgezworen.

JUAN CARLOS

Arafat deed later tijdens een persconferentie een beroep op de nieuwe Amerikaanse president George Bush, "een nieuwe bladzijde open te slaan" in de politiek inzake het Midden-Oosten. Hij leverde kritiek op Bush's voorganger, Ronald Reagan, weins politiek "een voortdurende dreiging voor mijn volk was, een ondersteuning van de Israëlische bezettingspolitiek en van het door Israël gepleegde staatsterrorisme".

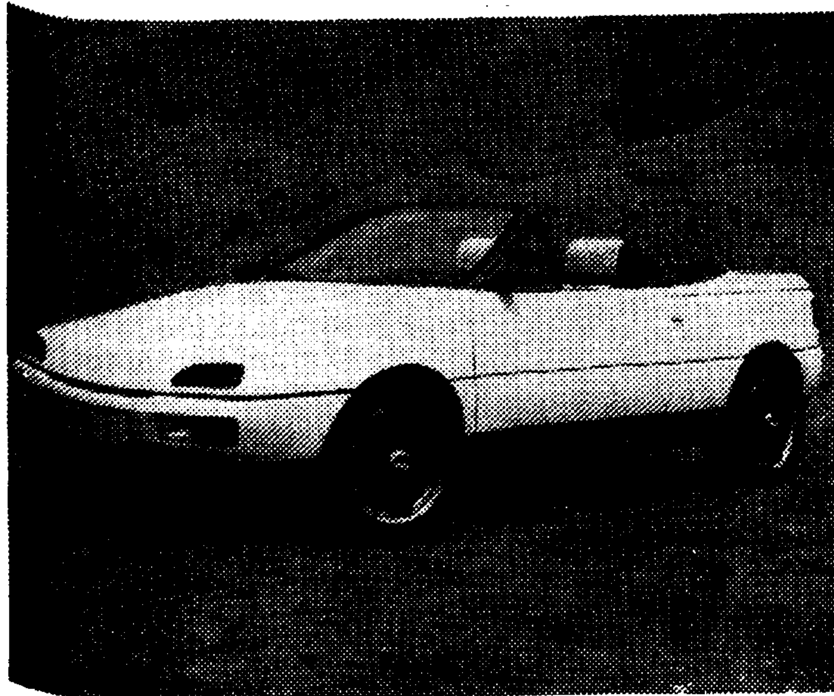
Daarnaast onderstreepte Arafat de "fundamentele" rol die Europa, gegeven door geopolitieke opstelling, kan spelen bij het bereiken van vrede in het Midden-Oosten. "Dat is een politieke en morele verplichting". De PLO-voorman bleek verder zeer tevreden over zijn besprekingen in Madrid en dankte in het bijzonder zijn Spaanse gastheren, zoals koning Juan Carlos die hem een "hartelijke en begripvolle" ontvangst bereidde.

Oliepijpleiding opgeblazen

BOGOTA — Colombiaanse verzets- strijders hebben een deel van een belangrijke oliepijp-leiding opgeblazen. Deze zal ten gevolge hiervan zeker drie dagen buiten gebruik blijven.

Dit werd bekend gemaakt door het Colombiaanse staatsoliebedrijf Ecopetrol. De leiding vervoert olie van het grote olieveld van Limon bij de Venezolaanse grens naar de havenstad Cobenas. Het was een actie van de ELN- guerrilla, welke Castro- gezind is.

Nieuwe Nederlandse auto

**Nederland heeft er een nieuwe autofabrikant bij: MAX Motors B.V. te Helmond. Na vier jaar ontwikkeling zal het eerste resultaat, een kleine s ortieve tweepersoons auto (roadster) te zien zijn op de Auto RAI. Die wordt van 2 tot en met 12 februari in het RAI-complex gehouden. De nieuwe autofabrikant zal dit jaar nog maar een beperkt aantal wagens kunnen leveren. Pas volgend jaar wordt aan serie-produktie gedacht. Gerekend wordt dat er dan dagelijks vijf MAX'en de fabriek zullen uitrollen*

De auto heeft een kunststof carrosserie en wordt vervaardigd volgens een modulensysteem. Dat houdt in dat de kunststof- delen gemakkelijk verwisselbaar zijn en dat de carrosserie kan worden aangepast aan de wensen van de berijder. Zo kan de rodster vrij simpel worden veranderd in een pick-up.

Voor het technische gedeelte wordt gebruik gemaakt van onderdelen die worden betrokken van de PSA-groep (Peugeot, Talbot en Citroën). De motor heeft een inhoud van 1360 cm3 die een maximaal vermogen van 85 pk levert (van 0 tot 100 km in 9 seconden' topsnelheid 190 km/u). De wagen heeft voorwiel- aandrijving. De auto kost 50.000 gulden.

Internationale zonne-studie

NOORDWIJK — Europa, Amerika, Japan en de Sovjetunie gaan gezamenlijk de zon van nabij bestuderen. De komende jaren worden tien satellieten, uitgerust met telescopen en spectrometers, in de richting van de zon gestuurd.

Doel van dit internationale project is het binnenste van dit hemellichaam te bestuderen en zijn invloed op de aarde en het klimaat. ESA, de Europese ruimtevaart- organisatie, heeft dit bekend gemaakt.

ESA zal een grote satelliet, Soho genaamd, in een baan rond de zon plaatsen. Het observatorium, gevestigd op een plek waar de aantrekkingskracht van de aarde en de zon even groot is, zal constant op de zon gericht zijn.

Door de fluctuaties op het zonoppervlak te observeren, zullen wetenschappers in staat zijn de innerlijke structuur van deze voor de aarde onmisbare energiebron te bestuderen. Soho zal ook het verschijnsel van de zonnevlekken nauwkeurig vastleggen.

Voorts zal ESA een groep van vier kleinere satellieten, cluster genoemd, lanceren om de interactie tussen de zonnewind en het magnetisch veld van de aarde te bestuderen.

DE vier Europese satellieten zullen worden vergezeld door twee ruimtevaartuigen van de NASA, Wind en Polar genoemd, en de Japans-Amerikaanse satelliet Geotail. De Sovjetunie is van plan twee satellieten te lanceren om de clustermissie compleet te maken.

De operaties worden gecoördineerd door de Inter Agency Consultative Group for Space Science. "Dankzij deze internationale samenwerking zullen we tegen het einde van deze eeuw veel meer over de fysische processen rond de zon en aarde te weten komen", aldus prof. M. Huber, hoofd van de wetenschappelijke afdeling van de Europese ruimtevaart- organisatie.

Engeland: te geheim land

LONDEN — Een wetsvoorstel van een Conservatieve politicus om paal en perk te stellen aan aantasting van de privacy door de Britse media, heeft het gisteren net niet gehaald in het Britse parlement.

Het wetsvoorstel was ontstaan als een privé-initiatief van en ingediend door het parlementslid John Browne die in 1984, toen hij aan het scheiden was, een geliefd doelwit was van de pers. Browne kwam net één stem tekort voor zijn voorstel, waarmee iedereen voor de rechter had kunnen worden gedaagd die zonder toestemming van betrokkene gegevens over diens privéleven openbaar maakt.

Tijdens het vijf uur durende debat in het House of Commons, vielen parlementsleden van de kant van de oppositie en van de regering elkaar bij in hun felle kritiek op de pers. Daarbij hadden zij het vooral voorzien op de kranten van mediamagnaat Rupert Murdoch, die volgens krantenberichten in april 1988 ook over meer dan twintig procent van de aandelen van het internationale persbureau Reuter beschikte.

Verscheidene parlementsleden die voorbeelden gaven uit hun eigen leven van ervaringen met de Britse sensatiepers, waren niettemin tegen Browne's wetsvoorstel.

Het Labourlid George Galloway bijvoorbeeld vertelde hoe hij en zijn gezin het doelwit van "nietsontziende persratten" waren geweest, nadat hij had toegegeven relaties buiten de deur te hebben. Maar hij vond dat "Groot-Brittannië" reeds een te geheim land is om de pers nog meer beperkingen op te leggen". De laatste tijd hebben verscheidene personen processen tegen Britse kranten gewonnen wegens aantasting van de privacy.

Vrees voor honger en geweld

Diplomaten verlaten hoofdstad Afghanistan

KABUL / WASHINGTON — Bang dat het Afghaanse verzet de luchthaven van Kabul zal veroveren, bezorgd door voedseltekorten en niet in de laatste plaats vrezend voor hun leven, verlaten steeds meer diplomaten Kabul.

Volgens de Afghaanse regering geven Westerse landen hun ambassades- personeel alleen maar opdracht te vertrekken om de indruk te wekken als zou Kabul al bijna zijn gevallen. De terugtrekking van de Russische troepen moet op 15 februari zijn voltooid. Het is de bedoeling dat VN-onderhandelaars Cordovez, de architect van het vredesakkoord, op die dag in Afghanistan zal zijn.

Maandag zijn Russische en Afghaanse troepen nog aan een gezamenlijk driedaags offensief zijn begonnen om een einde te maken aan de blokkade van de weg naar Salang, enkele tientallen kilometers ten noorden van Kabul. Daarbij zouden onder de Mujaheddin en onder burgers veel doden zijn gevallen. Ook zouden verscheidene munitiedepôts van het verzet zijn vernietigd.

Nadat vrijdag de tien nog resterende Amerikaanse diplomaten van minister van Buitenlandse Zaken, Baker, opdracht kregen naar huis terug te keren, volgden ook Groot-Brittannië en Japan. Frankrijk zal zijn staf tot een minimum terugbrengen. Arabische staten schijnen nog geen beslissingen te hebben genomen. Evenmin als India.

Vrijdag werd bekendgemaakt, dat de secretaris- generaal van de Verenigde Naties, Pérez de Cuellar, nog advies inwint of hij wel of niet moet ingaan op de uitnodiging van de Afghaanse president Najibullah om een bezoek aan Kabul te brengen. Over het doel van de uitnodiging werd niets bekendgemaakt.

Hulpgoederen van de VN bestemd voor de provincie Herat en voor Kunar zullen niet via een luchtbrug, maar in de toekomst over land worden aangevoerd, werd vrijdag besloten. Dat betekent dat de vrachtwagens door gebied moeten waar het verzet de dienst uitmaakt.

CURSUSSEN CREEREN 25 NIEUWE ARBEIDSPLAATSEN

Uitreiking diploma's aan 52 geslaagden

Wijziging onderwijs nodig om betere aansluiting arbeidsmarkt te krijgen

WILLEMSTAD — De overheid kan niet alleen de toeristische sektor ontwikkelen. Ook de industriële en dienstverlenende sektor alsmede de offshore mogen niet vergeten worden. Als de overheid de Curaçaose economie in zijn geheel wil ontwikkelen kan dit niet als één sektor achterblijft. De overheid streeft ernaar om het onderwijs te flexibiliseren om de veranderingen in de economie in alle sektoren te kunnen opvangen. Dit onderwijs kampt momenteel met veel problemen. Veel leerlingen verlaten vroegtijdig de school, gaan op zoek naar een baan en ontmoeten daarbij veel moeilijkheden. Daarom moet het onderwijssysteem aangepast worden om betere aansluiting op de arbeidsmarkt te kunnen verzekeren, aldus gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia gistermiddag.

De gedeputeerde sprak tijdens de diploma- uitreiking aan de ruim 50 geslaagden van de cursus lassen die die Stichting Bedrijfsvakopleiding Metallurgische Sektor georganiseerd heeft. Mendes de Gouveia was van mening dat de educatieve inspanningen hun effekt zullen hebben op de bekwaamheid van de werknemers."Een overheid die niet investeert in het menselijk kapitaal, zal magere vruchten oogsten. De overheid heeft veel aandacht voor het voorbereiden van de jeugd voor de school. Als men investeert in het onderwijs van de jeugd, vinden zij later beter aansluiting op de arbeidsmarkt. Na jarenlange voorbereiding zijn de cursussen nu van start gegaan. Men heeft visie getoond het geen gedemonstreerd wordt door het nu kunnen uitreiken van de diploma's hetgeen veel vreugde oproept".

BEKWAAMHEID

"In de metallurgische sektor vormen bekwame, goed opgeleide arbeidskrachten het voornaamste bezit van een onderneming", zo verklaarde de volgende spreker directeur Mario Evertsz van de Curaçaose Dok Maatschappij (CDM). De CDM wil vanwege de in snel tempo veranderde technieken de bekwaamheid van haar werknemers niet verliezen en heeft gezocht naar mogelijkheden voor de werknemers om zich te blijven ontwikkelen, opdat deze bekwaamheid niet verloren gaat. In de jaren dat de CDM in een financieel te moeilijke positie verkeerde om op korte termijn de bijscholing van de werknemers te kunnen financieren is de overheid met een voorstel voor een bijscholings- programma benaderd. Via de Nederlandse ontwikkelingshulp is tenslotte een meerjaren project met opleidingen in de metallurgische sector tot stand gekomen.

De cursussen zijn georganiseerd door de Stichting Bedrijfs- vakopeiding Metallurgische Sektor. Voorzitter P.C.T. Sampson gaf een overzicht van de werkzaamheden van de stichting sedert 1988. "Zoals bekend is de stichting op initiatief van de CDM opgericht met als doel degenen die werkzaam zijn in de metallurgische sektor verder te bekwamen. Het oogmerk hierbij was het niveau te verhogen, alsmede de kwaliteit van het produkt en de service in deze sektor te kunnen verbeteren. Aldus wordt onze concurrentiepositie tegenover met name buitenlandse werven verstevigd, hetgeen in deze tijd een noodzaak is, aangezien het steeds duidelijker wordt dat wij als land bij moeten blijven in de technologische ontwikkelingen die elders plaatsvinden en die van invloed zijn op onze commerciële sektor. Het is daarbij absolute noodzaak de produktie zo hoog mogelijk te houden", aldus Sampson.

ARBEIDSPLAATSEN

De filosofie van de stichting is gebaseerd op het kunnen aanbieden van een hoge kwaliteit en het beleid is erop gericht cursussen ten behoeve van de metaal- industrie te organiseren. Het geven van cursussen op zich is volgens de voorzitter echter niet voldoende. De cursisten moeten zodanig voorbereid worden dat hij hetzij hun niveau verbeteren of hun mogelijkheid om werk te krijgen in deze sektor vergroten. "Een bewijs dat stichting in haar opzet slaagt vormt het feit dat in de zes maanden dat de stichting functioneert niet minder dan 25 nieuwe arbeidsplaatsen zijn gecreëerd, waarvan 13 direct en 12 indirect. Met dit resultaat zijn wij zeer tevreden gezien de grote werkloosheid op ons eiland. We zullen in dezelfde richting dan ook voortgaan", zo sprak Sampson.

Vervolgens reikte gedeputeerde Mendes de Gouveia in de CDM- kantine de diploma's uit aan de geslaagden van de eerste cursus die in juni vorig jaar van start is gegaan. Het betrof hier de cursus lassen voor gronddiploma onder leiding van het Nederlandse Instituut voor Lastechniek gegeven is. Hierna volgde de cursussen autogeen snijbranden, CO2- lassen, lasinspektie en radiografieën, machinaal metaaldraaien, elektromontage en kraandrijven. In totaal hebben 116 personen aan deze cursussen deelgenomen waarvan sommige nog steeds lopen. De instituten die bij de uitvoering van de programma's betrokken zijn, zijn het Nederlandse TNO, Feffyk en de 'Bedrijfsschool' van zowel de Isla als de CDM.

WILLEMSTAD — Gisteren overhandigde gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia (r) bij de Curaçaose Dokmaatschappij het diploma aan 52 geslaagden van de cursus 'lassen voor gronddiploma' die georganiseerd is door de Stichting Bedrijfs- vakopleiding Metallurgische Sektor. Op de foto ziet men de gedeputeerde met één van de geslaagden van de cursus.

Nieuw telefoonboek

HET NIEUWE telefoonboek van Setel voor 1989 is uit. Voorzien van een schilderij van de artiest Rademaker, zal het telefoonboek — waarvan 50.000 exemplaren zijn gedrukt — spoedig in de omloop worden gebracht.

Evenals in het verleden het geval was, heeft Mas Productions de lay-out en productie van dit telefoonboek verzorgd.

Er is volgens Setel steeds meer belangstelling voor de zogenaamde 'gele pagina's' in het telefoonboek. Daar worden steeds meer advertenties geplaatst, terwijl men dit jaar ook meer kleuren- advertenties in het boek heeft.

Het telefoonboek is qua inhoud vrijwel hetzelfde als het afgelopen jaar. Op de blauwe pagina's is in 1989 een artikel over Aids opgenomen, van de hand van dr Joe Eustatia.

Toeristische attracties

Rifboulevard en grotten Hato worden gerenoveerd

WILLEMSTAD — De werkzaamheden op de Rifboulevard (bij de waterfabriek) vorderen gestaag, zo meldt de woordvoerder van de coalitie- partij SI in een radioprogramma. Verschillende faciliteiten — zoals het speeltuintje en de barbeque- mogelijkheden — worden gerenoveerd en ook het gebouw zal in de nabije toekomst betrokken worden als sportcentrum.

Woordvoerder Eithel Pietersz van de SI kan het niet nalaten om de voormalige regering een veeg uit de pan te geven: die heeft dit project volledig laten verwaarlozen omdat de Rifboulevard een project was van George Hueck.

Het huidige Bestuurscollege wil de zaken evenwel afmaken. Zoals bekend zou het gebouw op de boulevard in eerste instantie gebruikt worden als bar, restaurant en kleine zaken. Die plannen zijn nu gewijzigd: er komt een sportcentrum in het pand dat door een lokale groep is opgezet.

Die zal in april het gebouw in gebruik nemen. De overheid gaat zich dan richten op renovatie van de 'jogging- strip' en de pier en muren langs de zee die als gevolg van de tropische storm Joan behoorlijke schade hebben opgelopen.

De SI-woordvoerder kondigde verder aan dat de grotten van Hato, eveneens een toeristische attractie, gerenoveerd zullen worden. Door de dienst LVV zal er een plantsoen bij de grotten worden aangelegd om het geheel aantrekkelijker te maken. In een verdere fase worden de grotten ook van binnen opgeknapt, aldus SI-woordvoerder Eithel Pietersz.

Projecten worden al geentameerd

Commissie Zeeonderzoek bezig met opstellen beleidsplan

WILLEMSTAD — De Commissie Zee- onderzoek en Zee- aktiviteiten, die in juli 1988 werd insteld, is bezig met een evaluatie over hoe het coordinerend orgaan voor zee- onderzoek en zeeaktiviteiten er in de toekomst uit zal moeten zien. Doelstellingen, organisatie en werkstructuur zullen omschreven worden.

In 1987 werd een initiatief gestart om alle partijen die direct en indirect met het mariene milieu (de zee in al zijn hoedanigheden) te maken hebben, bij elkaar te brengen. De reden hiervoor was in de eerste plaats de groeiende internationale belangstelling en ontwikkelingen op het gebied van het mariene milieu in het Caribisch gebied en de eventuele fondsen die hiervoor beschikbaar werden gesteld. Door een bundeling van de bestaande nationale organisaties kon op deze manier de individuele capaciteiten worden versterkt. Daarnaast zou dit overlapping van toekomstige programma's vermijden, de bestaande kennis worden gedeeld en toegewezen fondsen optimaal worden gebruikt.

WORKSHOP

Er werd besloten een Nationaal Marien Programma op te stellen, welk als leidraad kon dienen voor de groep om verdere aktiviteiten te ontplooien. Dit programma werd geformuleerd tijdens een workshop die in november 1987 werd gehouden. Deze workshop werd bezocht door een verscheidenheid aan organisaties in de Nederlandse Antillen en enkele belangrijke contacten uit het buitenland zoals Nederland en de Verenigde Staten.

De lezingen en resultaten van de diverse werkgroepen van de workshop werden gebundeld in de proceedings die in maart 1988 werden gepubliceerd. De belangrijkste conclusie was dat er een lange termijn nationaal beleidsplan moet worden samengesteld op het gebied van mariene onderzoek en het beheer van de mariene hulpbronnen. Dit moet gedaan worden door een nationaal orgaan welke op beleidsniveau hiertoe officieel is aangewezen en de diverse overheden op nationaal en eilandelijk niveau hierover informeert.

Het nationale orgaan moet tevens belast worden met de verwerving en allocatie van internationale fondsen voor marien onderzoek, welke normaal niet door de individuele organisatie verkregen konden worden. Ook zou het orgaan mogelijkheid moeten krijgen om assistentie te verlenen aan alle eilanden van de Nederlandse Antillen op het gebied van de indentificatie van onderzoeksprioriteiten; deze te entameren en eventueel te laten uitvoeren.

COMMISSIE

Naar aanleiding van de workshop werd door de minister van Onderwijs en Cultuur in juli 1988 een commissie ingesteld met als taak: "een voorstel te formuleren om te komen tot een coordinerend orgaan voor zee- onderzoek en zee- aktiviteiten in de Nederlandse Antillen zoals weergegeven in de aanbevelingen van de Workshop National Marine Program van november 1987, alsmede uitvoering te geven aan bedoelde aanbevelingen."

Deze commissie Zee- onderzoek en Zee- aktiviteiten Nederlandse Antillen heeft als voorzitter ir Quirino Richardson, hoofd Milieudienst, secretaris drs Jeffrey Sybesma, staflid Stinapa/ Carmabi en de leden drs Frank Elstak van het departement van Onderwijs, drs Gerard van Buurt van de dienst LVV, Roberto Hensen van Marcultura op Bonaire, drs Tom van 't Hof van Stinapa op Saba, drs Eric Newton van het eilandgebied Bonaire, Cees Reuding van de Meteorologische Dienst, dr Walter Bakhuis, directeur Carmabi/Stinapa en ir Pablo Burgos van de DOW.

In de eerste helft van dit jaar zal de commissie de minister informeren over de vorm van het coordinerend orgaan voor zee- onderzoek en zee- aktiviteiten. Er is al een werkdocument opgesteld dat als basis dient om dit beleidsplan te ontwikkelen. Zaken als het werkgebied, het multidisciplinair en multifunctionele karakter, betrokkenheid van de bevolking en concretisering van een werkplan, zullen aan bod komen in het beleidsplan.

PROJECTEN

Parallel aan de oprichting van het orgaan, worden projecten bevorderd in het kader van de doelstelling van de workshop. Zo is men nu bezig met dieptemetingen. Tijdens het bezoek van de Tydeman bleek er namelijk meer lokale belangstelling te bestaan voor bepaalde dieptemetingen, dan was verwacht. Er kon echter niet aan alle verzoeken voldaan worden, vanwege het feit dat deze niet tijdig voorbereid waren. Omdat de Tydeman in 1990 weer aanwezig zal zijn, wil de commissie een inventarisatie maken van de behoeften en deze coordineren in een onderzoeks- programma voor de Tydeman in 1990.

De organisaties die relevant marien onderzoek in de wateren van de Nederlandse Antillen zouden willen (laten) uitvoeren, kunnen contact opnemen met voorzitter ir Quirino Richardson. Dat moet voor 15 februari 1989 gebeuren.

Geslaagden basiscursus management

WILLEMSTAD — Maandagavond werd de cursus Basis Principes van Management welke door het management adviesbureau Efficiency in Operation verzorgd is, afgerond. Directeur Rene Maduro, tevens docent, reikte op de Neptunusweg 30 de diploma's en getuigschriften aan de zestien deelnemers uit die de cursus van drie maanden met goed gevolg hebben doorlopen.

De geslaagden waren Ronald Gonesh, Sedney Ignacio, Ax l Martina, Jacques Montesant, Robert Wever en Olav de Haseth. Doel van de cursus was om de deelnemers meer bewust te maken van hun verantwoordelijkheden als leider in de onderneming waar zij werkzaam zijn en is niet alleen bedoeld voor het 'top' personeel. De cursus Basis Principes van Management is een erkende cursus van de American Management Associations. De cursus wordt gebruikt als kader training voor alle niveaus van management, van eerste man tot bedrijfsleider. De cursus bestaat uit acht lessen van 3,5 uur elk.

Karnaval Kaleidoscoop

GISTERAVOND WERDEN in Karnaval City de broers Randolf en Dudley Marceli gekroond tot prins en pancho van Curaçao. Zij hadden de namen van Prins Promoshon en Pancho Karnaval. Op de tweede plaats eindigde het duo Prins Kòrsou (Sharlon Provence) en Pancho Turismo (Sandy Lourens), terwijl Prins Andy (Rochette Conquet) en Pancho Angry op de derde plaats eindigden. Deze laatsten kregen ook de prijs van het populairste duo. Na de kroning kregen zij uit handen van gezaghebber drs Elmer Wilsoe een enorme sleutel van Willemstad, zodat zij Curaçao gedurende de rest van dit karnavalsseizoen kunnen regeren. Aangezien gezaghebber Wilsoe het laatste dagen zo druk had met allerlei werkzaamheden, gaat hij een paar dagen met vakantie naar Groenland om zodoende onze nieuwe prins en pancho de kans te geven hun werk goed te doen.

****

BRASS REVOLUTION was de beste brassbrand, die gisteren aan het festival van brassbands heeft deelgenomen. Zij wonnen terecht de eerste prijs, terwijl Brass Explotion de tweede plaats behaalde. Na dit festival en de verkiezing van prins en pancho startte de bekende Zongo-optocht, waaraan duizenden mensen hebben deelgenomen. Tijdens de verkiezing was de opkomst van het publiek binnen het stadion vrij redelijk, maar buiten het stadion stonden zeker twintig keer zoveel mensen als binnen ongeduldig te wachten op de start van de Zongo-optocht.

PA PASA un pret, een karnavalsgroep met veel pret, boekte gisteravond voor het zesde achtereenvolgende jaar een groot succes met hun kickfestival in Sentro Rekreativo Suffisant. Het stampvolle centrum genoot van een grappig festival, waarbij de twaalf deelnemers verschillende bekende liederen op een humoristische wijze zongen. De jury was ook erg origineel, want die bestond letterlijk en figuurlijk uit "zware" mensen. Gelukkig was er geen weegschaal gebruikt, want anders was die vandaag zeker kapot. Na elke presentatie stemden de juryleden door middel van gewichten, waarbij wij soms gewichten zagen van 250 kilo tot één ton. Natuurlijk kregen de beste zangers de meeste gewichten. De juryleden waren Vale Croes, Graciela Croes, Trudy Nahr, Freddy Koster, Mercedes Winkel en Dido Rodriguez (voorzitter). Als je goed met Freddy Koster bevriend was, dan kreeg je zeker veel gewichtspunten. De zanger Baha Hol (Boy Chap) wilde via zijn manager de jury omkopen. Deze legde op zeker moment veel briefjes van honderd gulden (ter groote van een A-4 formaat) op de tafel, maar de jury trok zich hiervan niets aan. Norwin Casiano (kapitan Purgashi), die vorig jaar de tweede prijs behaalde, won met het lied 'E bientu ku ta bai anunsia'. De tekst van het liedje kan jammergenoeg niet in de krant worden geplaatst. Om te weten wat er in dit festival gezongen wordt, moet men volgend jaar heel vroeg zi n kaart bij deze groep bestellen. Men lachte zich krom tijdens het optreden van zowel Norwin Casiano als Mirko Colina (Ofelia La Bomba), die de tweede prijs behaalde. Beide zangers waren uitstekend en het publiek was tot na het einde van de show niet uitgelachen. Voor de bekendmaking van de uitslag zorgde de bekende Vale Croes uit Aruba dat iedereen van enkele "pittige" moppen genoot. Na de show werden alle stoelen opzij gezet en de dansvloer schoongeveegd, zodat de aanwezigen op muziek van Eagle Steel Combo en Arnell i su Orkesta tot in de vroege morgenuren kon dansen. Aan Roro Rodriguez en zijn groep een welverdiend Pabien en tot volgend jaar.

****

VANAVOND HEBBEN alle karnavalsgroepen die morgen aan de kinderoptocht deelnemen, het ergdrik met de laatste voorbereidingen. Praalwegens en enkele kostuums moeten nog worden afgewerkt. Er wordt de hele nacht gewerkt. Het is opmerkelijk dat bekende muziekgroepen niet aan de kinderoptocht deelnemen, maar wel heel veel DJ's en brassbands. De financiële situatie, waarin verschillende groepen verkeren, is het voornaamste reden dat er geen gebruik van grote muziekgroepen wordt gemaakt.

****

HET PUBLIEK wordt verzocht om morgen de kinderen de kans te geven rustig te kunnen jumpen om zodoende hun mooie kostuums aan het publiek te kunnen vertonen. En als u niet zeker bent van een goede plaats in Otrobanda dan wordt u aangeraden om een kaartje voor de tribunes aan de Pater Euwensweg te kopen.

****

23 GROEPEN met een totaal van 1360 kinderen zullen zondag aan de kinderparade deelnemen. Vorig jaar waren er 42 groepen met 2.310 deelnemers. Tijdgebrek is natuurlijk een van de voornaamste redenen waarom het aantal groepen is teruggelopen. Volgend jaar zullen de andere groepen wederom deelnemen.

****

SPANTENBIER WORDT altijd gedronken bij het bereiken van de hoogste pint van een bouwwerk. Bij het bouwen van de stellages voor karnaval is het heel anders, want vanaf de planning wordt die vloeistof in grote mate gebruikt. Na elk half uur moet men even uitrusten om van een pilsje te genieten. Tja, een karnaval zonder bier is geen plezier.

****

DE LIMBURGSE Kabrieten organiseren ' in Landhuis Brievengat een groot Limburgs karnavalsfeest. De boerenblaaskapel en de Happy Peanuts zullen er voor zorgen, dat alle gasten zes uur lang zullen hossen, dansen en springen. Voor dit feest moet men wel in karnavalskleding zijn. Er zijn vele prijzen voor verschillende categorieën. Kaarten kosten tien gulden per persoon en zijn verkrijgbaar bij Wulfsen & Wulfsen, de leden van de Raad van Elf, Grootvorst Huub en ook bij de ingang van Landhuis Brievengat.

****

DE KINDERPARADE zal in vergelijking met voorafgaande jaren in een langzamer tempo voorbijtrekken, zodat zowel de deelnemers als het publiek er van kunnen genieten. Tussen vijf en zeven uur 's morgens kunnen zowel de praalwagens als de voertuigen, die aan de parade deelnemen, de Emmabrug als aanrijroute gebruiken. Zij kunnen op de parkeerplaats van de SVB geparkeerd worden, waarbij een goede bewaking wordt gegarandeerd. Om negen uur wordt het zuidelijk gedeelte van de Pater Euwensweg afgesloten, zodat deze voertuigen zich op deze weg kunnen begeven.

****

OP 31 januari houdt het Plaza Hotel voor de toeristen en de lokale bevolking een grandiose 'jump-up' en daarna een feest rond het zwembad van het hotel. De 'jump-up' wordt muzikaal begeleid door de brassbands Explosion en Revelution die ook bij het feest rond het zwembad aanwezig zullen zijn. Men start voor het hotel, gaat langs de fortboogjes, de Tempel, via de Breedestraat en langs Fort Amsterdam terug naar het Plaza Hotel. Daar gaat het feest door met de Happy Peanuts en de twee brassbands.

Men is verplicht een T-shirt van het Plaza Hotel te kopen voor 7,50 gulden om aan de parade en het feest deel te nemen. Indien men het T-shirt niet wil dragen, moet men verkleed komen. Tijdens het feest kan men ook smikkelen: voor 20 gulden kan men deelnemen aan het buffet. Bij de start van het feest is er voor iedereen een gratis 'welcome- devilpunch'.

****

PAYASITOS PETROLEROS is de naam van de kindergroep die Refineria Isla afvaardigt voor de Kinder- optocht van aankomende zondag. Ongeveer 85 kinderen zullen meelopen in de groep (leeftijd tussen 6-12 jaar). De jeugdige karnavalisten zullen begeleid worden door 25 ouderen. De koningin van de groep is Ennoushka Killie. Prins No Tin (Kenneth Gijsbertha) en Pancho Problema (Jentan Bernardus). De groep zal in clowns- costuum verschijnen. Vele soorten clowns: Ster-clowns, Franjeclowns, Harten-clowns, Pierrots, Feest-clowns, Christopher clowns in gekleurde en gestreepte pakken, dat wordt het kenmerk van Payasitos Petroleros. De groep zal verder beschikken over 5 voertuigen en één grote taart, voortgetrokken door een fiets. De muziek wordt verzorgd door Armando Huerta Fiesta Show en de groep OKE.

*****

ONTWERP-LANDSVERORDENING NAAR DE STATEN GESTUURD

Grote besparing voor werkgevers op loonkosten

Bevordering van werkgelegenheid werkzoekenden van 18 tot 30 jaar

WILLEMSTAD — Minister van Arbeid en Sociale Zaken drs Stanley Inderson heeft de Staten van de Nederlandse Antillen een ontwerps- landsverordening ter goedkeuring aangeboden 'ter invoering van een regeling ter bevordering van de werkgelegenheid van werkzoekenden van 18 to 30 jaar'.

Deze ontwerps- landsverordening is bedoeld om voor werkzoekenden van 18 tot 30 jaar, die al langer dan een jaar ononderbroken staan ingeschreven in het register van werkzoekenden de kansen te verbeteren op het verkrijgen van een duurzame arbeidsplaats met de daaraan gekoppelde gebruikelijke rechtspositie. Het gaat daarbij om een arbeidsplaats in de particuliere sector.

Om dit doel te bereiken, worden aan particuliere werkgevers die zo'n werkzoekende in dienst nemen, de volgende tegemoetkomingen verstrekt: een vrijstelling van sociale lasten; een 'subsidie' in de vorm van het niet behoeven af te dragen van ingehouden loonbelasting.

Opmerkelijk is, dat naast de gebruikelijke Nederlandse citeertitel een in het Papiamentu gestelde citeertitel tussen haakjes wordt toegevoegd: 'Lei di Bion'. In een toelichting schrijven de minister van Arbeid en Sociale Zaken, de minister van Financiën en de minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid: "Deze beoogt de bedoeling van de voorgestelde regeling kernachtig, markant en pregnant uit te drukken. De bion, een scherp gepunte stok, waarvan de veedrijvers op Curaçao zich vroeger bedienen om het vee op te drijven, wordt hier in symbolische zin gebruikt om de strekking van het ontwerp aan te duiden".

'LEVEND'

"Met het ontwerp wordt immers beoogd de werkgevers aan te sporen voor jeugdige werkzoekenden zoveel mogelijk arbeidsplaatsen te scheppen. In het Papiamentu laten dit ontwerp en zijn doelstelling zich gemakkelijk lezen als 'un lei ku ta Bini Initiativa pa krea Oportunidad di trabou Nobo, kortweg, lei di BION. Een toevallige bijzonderheid is bovendien, dat het Griekse woord 'bion' 'levend' betekent. In symbolische zin zou hier sprake kunnen zijn van 'leven brengen op de arbeidsmarkt". Aldus de toelichting.

De werkgever komt in aanmerking voor de eerder genoemde tegemoetkomingen als hij met een werkzoekende een arbeidscontract sluit voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd van tenminste zes maanden. Die tegemoetkomingen betekenen voor de werkgever een verlaging van de loonkosten voor een periode van maximaal vier jaar.

VOORDEEL

Het voordeel dat de werkgever van de tegemoetkomingen heeft, zal, mede afhankelijk van de hoogte van het loon van de betrokken werknemer alsmede van de aard van het bedrijf waarin hij werkzaam is, vaak variëren tussen 16 en 21 procent van het loon. "Anders gezegd: een werkgever die een werkzoekende in dienst neemt, kan maximaal vier jaar profijt hebben van een lasten- vermindering bij de loonkosten die 16 tot 21 procent van het loon bedragen". Aldus de toelichting.

Wie wordt betiteld als 'werkzoekende"? Artikel 6 zegt daarover: "Door of vanwege het Bestuurscollege van een eilandgebied wordt aan een persoon van 18 tot 30 jaar, op een daartoe strekkend verzoek, een verklaring uitgereikt indien hij reeds langer dan twaalf maanden ononderbroken als werkzoekende in het register van werkzoekenden van het betrokken eilandgebied ingeschreven staat".

WERKLOOSHEID

De ministers, die de ontwerplandsverordening steunen, schrijven voorts: "De Nederlandse Antillen kampen met een relatief grote werkloosheid. Met name in het eilandgebied Curaçao is de werkloosheid schrikbarend hoog. Vooral jeugdige personen tussen 18 en 30 jaar zijn daarvan de dupe. Deze groep omvat ongeveer 10.000 werkzoekenden die reeds langer dan een jaar staan ingeschreven bij de Dienst Arbeidszorg".

"De afgelopen jaren zijn door de verschillende eilandgebieden maatregelen getroffen om de werkloosheid terug te dringen. De praktijk wijst echter uit dat aanvullende voorzieningen in dit kader noodzakelijk zijn. Het gaat met name om voorzieningen welke niet tot de competentie van de eilandgebieden behoren".

"De regering wil door het scheppen van het wettelijk kader daartoe eilandgebieden de mogelijkheid bieden een effectiever beleid te voeren ter bestrijding van de werkloosheid, met name onder jeugd". Zo wordt geschreven.

In de slotbepaling (artikel 10) van de ontwerplandsverordening staat vermeld, dat de landsverordening in werking treedt op een tijdstip "dat voor de onderscheidene eilandgebieden verschillend kan zijn".

VERKLARING

Elk eilandgebied is bevoegd om aan een werkzoekende een zogenaamde vrijstellings- verklaring uit te reiken. De werkzoekende zal door deze verklaring meer kansen op succes op zoek kunnen gaan naar een baan. De werkgever die zo'n werkzoekende in dienst neemt, zal namelijk op grond van de verklaring die hij van de werkzoekende heeft ontvangen, een financieel voordeel genieten.

De vorm en inhoud van de verklaring zullen worden geregeld in een eilandsbesluit. Daarin wordt een modelverklaring opgenomen. Voor de werkgevers is de toepassing van de regeling zeer eenvoudig, zo schrijven de ministers.

Voor de Antilliaanse ontwerplandsverordening heeft model gestaan de Nederlandse wet ter bevordering van de werkgelegenheid voor werkzoekenden, die zeer langdurig werkloos zijn, de zogenaamde Wet Vermeend/Moor. Deze wet, ontwikkeld in overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties in Nederland, kenmerkt zich door eenvoud en is aantrekkelijk voor werkgevers zowel vanwege de daaraan verbonden langdurige financiële tegemoetkoming (maximaal vier jaren vrijstelling van sociale lasten), de mogelijkheid een werkzoekende in eerste instantie in dienst te nemen voor een korte termijn (zes maanden) en de afwezigheid van ingewikkelde administratieve procedures.

De werking van deze wet in Nederland, zo blijkt uit de praktijk, is redelijk succesvol. Thans worden per maand gemiddeld duizend langdurig werklozen met behulp van deze wet aan een arbeidsplaats geholpen.

EENVOUDIG

De ontwerp-landsverordening geeft aan werkgevers in de Nederlandse Antillen een financiële tegemoetkoming die qua aard en niveau overeenkomt met die van de 'Wet Vermeend/Moor'. "Voor wat betreft de uitvoering van de voorgestelde vrijstelling kon worden volstaan met een eenvoudiger opzet dan deze Nederlandse wet", aldus de toelichting.

Het systeem van de vrijstellings- verklaring kan, in samenhang met een gericht om-, her- en bijscholingsbeleid, bijdragen tot het in dienst nemen van laag- en ongeschoolde jeugdige werkzoekenden die vaak geen of weinig werkervaring hebben. "Daardoor kunnen dezen tevens werkervaring opdoen en kan de vrijstellings- regeling functioneren als een van de instrumenten van werkloosheids- bestrijding gericht op zowel verschaffing van werk en inkomen als op het verbeteren van de toekomstige arbeidsmarkt- positie van de maatschappelijk zwakke groep van jeugdige werkzoekenden", zo schrijven de ministers.

Zij gaan verder: "De vraag of en de mate waarin deze regeling succesvol zal zijn, is in de eerste plaats afhankelijk van de bereidheid en mogelijkheid van individuele werkgevers om daarvan gebruik te maken. Niet minder belangrijk is de bijdrage die verantwoordelijke overheids- instanties daaraan kunnen leveren. Zij zullen er alles aan moeten doen werkgevers en werkzoekenden voor de regeling enthousiast te maken. Daartoe zal in elk geval aan de regeling een grote bekendheid moeten worden gegeven".

Over de budgettaire gevolgen: het merendeel van de geregistreerde werkzoekenden geniet een onderstandsuitkering ten laste van de kas van het eilandgebied. Mochten deze werkzoekenden met behulp van de voorgestelde vrijstellings- regeling een arbeidsplaats verwerven dan betekent dat voor het betrokken eilandgebied een besparing van kosten.

De Sociale Verzekerings Bank (SVB) raamt dat voor het eilandgebied Curaçao deze besparing gemiddeld 3.800 gulden per jaar bedraagt per werkloze. Dit bedrag bestaat voor ongeveer uit 2.600 gulden uit een besparing op de onderstanduitgaven en een besparing van ongeveer 1.200 gulden vanwege het vervallen van de PP-kaart.

'VERLIES'

Tegenover deze besparing staat een 'verlies' aan mogelijke premie- opbrengsten bij de SVB. Indien het inkomen van de werknemers die via de voorgestelde regeling worden geplaatst, gesteld wordt op gemiddeld 8.000 gulden per jaar dan 'derft' de SVB gemiddeld 1.040 gulden per jaar aan premies ZV/OV en premies AOV/AWW per geplaatste werknemer. Artikel 9 van de ontwerp- landsverordening schrijft de eilandgebieden ter zake van deze premiederving een verplichting tot compensatie van de SVB voor.

Voorgesteld wordt om de ontwerp-landsverordening een duur van drie jaar te geven, vanaf het tijdstip van inwerkingtreding voor het betrokken eilandgebied. "Dat biedt voldoende mogelijkheid om de effectiviteit van de regeling te toetsen", aldus de ministers.

AANTALLEN

Bedrijven met minder dan 15 werknemers mogen maximaal drie vrijstellings- verklaringen gebruiken. Bedrijven die 15 of meer werknemers in dienst hebben, vallen onder der zogenaamde 20 procents regeling. Op grond daarvan mag een bedrijf met bijvoorbeeld 18 tot 23 personeelsleden gebruik maken van maximaal vier verklaringen. Bij 23 tot 28 werknemers is het maximum aan te wenden verklaringen vijf en bij 28 tot 33 werknemers maximaal zes verklaringen.

WILLEMSTAD — De director for Caribbean Affairs van het State Department van de Verenigde Staten, D. weifel, heeft onlangs een bezoek aan de Nederlandse Antillen gebracht voor het voeren van besprekingen.

Hij bezocht onder anderen gouverneur dr René Römer. Hierbij werd hij vergezeld door de Amerikaanse consul-generaal M. Mc Lean.

Foto: v.l.n.r. Zweifel, de gouverneur en Mc Lean.

Tijdens karnaval

Sluitingstijden Winkels

WILLEMSTAD — In verband met de karnavals- aktiviteiten op 29 en 29 (Kinderkarnaval), 4 en 5 februari (Gran Marcha) en 7 februari (Rei Momo) hebben het departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid en het department van Arbeid en Sociale Zaken vergunning verleend aan de winkels langs en bij de karnavalsroute om naast de normale openingstijden, tevens gedurende de navolgende dagen en uren open te mogen zijn, en arbeid te doen verrichten, met inachtneming van de bepalingen in de Arbeidsregeling 1952.

De openingstijden zijn als volgt: zaterdag 28 januari van 21.30 tot 24.00 uur, zondag 29 januari van 0.00 tot 16.00 uur, zaterdag 4 februari van 21.30 tot 24.00 uur, zondag 5 februari van 0.00 tot 16.00 uur en dinsdag 7 februari van 21.30 tot 24.00 uur.

Aan deze vergunningen zijn als nadere voorwaarden verbonden dat voor de uren buiten de vaste tijden het personeel slechts gehouden is op basis van vrijwilligheid arbeid te verrichten en overwerk vergoed dient te worden konform de wettelijke regeling. Het personeel mag niet meer dan elf uur per dag en maximaal 55 uur per week arbeid verrichten. Afschrift van deze vergunning dient voor het personeel ter inzage aangeboden te worden en is verkrijgbaar ter kantore van de DMO in de Kamer van Koophandel.

Liberia één dag naar Venezuela

WILLEMSTAD — De Raad van Ministers is akkoord gegaan om een Antilliaanse delegatie naar Venezuela af te vaardigen ter bijwoning van de officiële overhandiging van de herziene en uitgebreide uitgave van het boekwerk 'Bolivar en Curazao, Leyenda Histórica' van John de Pool, gesponserd door president dr Jaime Lusinchi.

De delegatie, die een bliksembezoek van één dag brengt aan Venezuela, staat onder leiding van minister- president Maria Liberia- Peters en bestaat voorts uit minister van Verkeer en Vervoer, Louis Gumbs en gevolmachtigde minister Edsel Jesurun.

Deze plechtigheid vindt plaats in Palacio Miraflores en vangt aan om elf uur. Dezelfde dag zal de Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken, Germán Nava Carillo, in de ontvangstzaal van de Casa Amarilla minister Gumbs de eerst dag- enveloppen en zegels van het Instituto Postal Telegráfico van Venezuela betreffende 'El Libertador y Curazao' overhandigen.

Eerste Antilliaan in politiekorps Krimpen

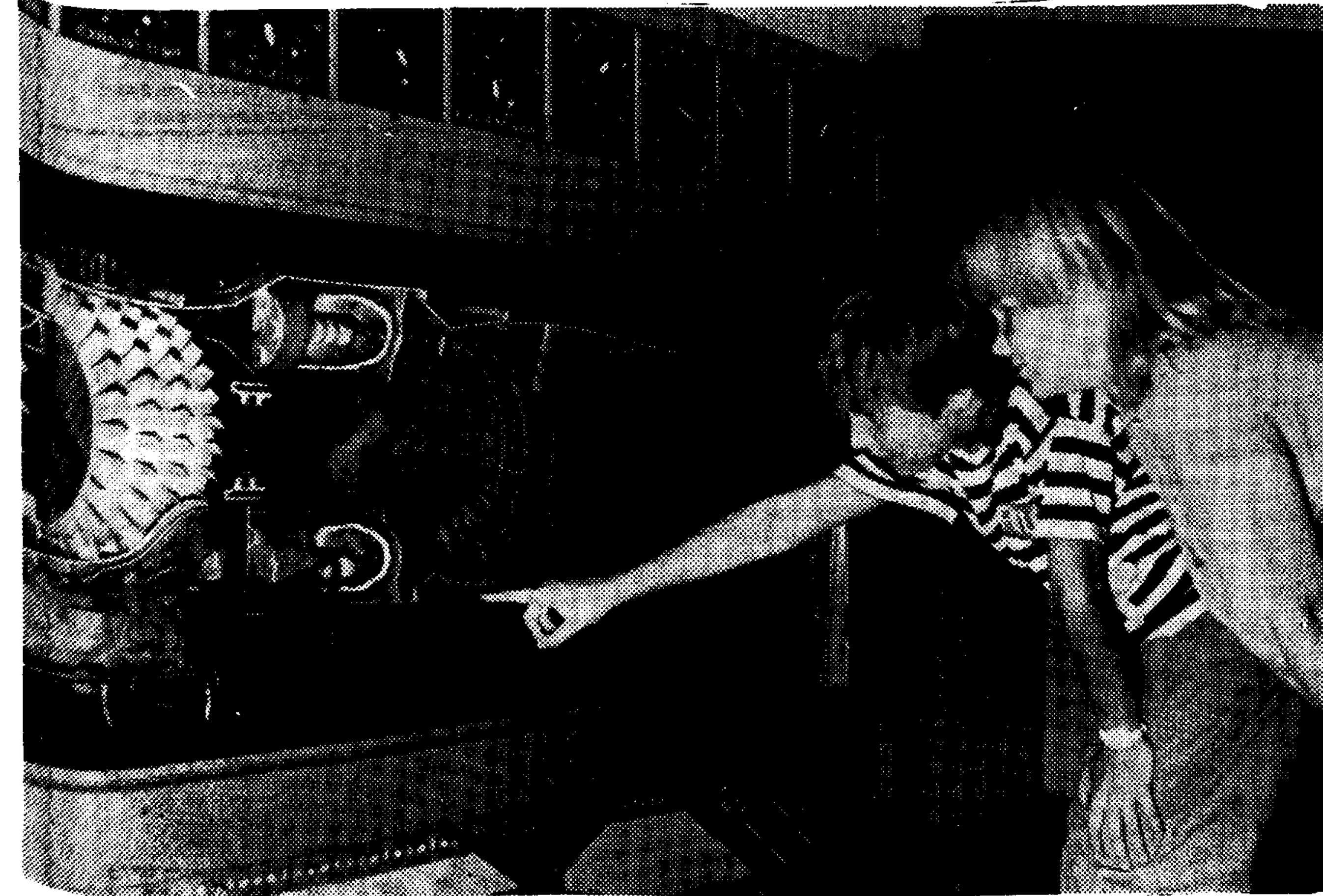

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de gemeente Krimpen in Nederland de eerste allochtoon als lid bij het gemeentepolitiekorps beëdigd. Het is José A. Rosales, zoon van de bekende musicus José Rosales, en geboren en getogen in Curaçao. Rosales is gehuwd en vader van een kind.

In 1985 is Rosales naar Nederland vertrokken. Alvorens hij op de opleidingsschool De Boskamp te Leusden geplaatst werd heeft hij gedurende zes maanden een zogenaamde opstapcursus gevolgd in De Bilt. Daarbij werd zijn algemene kennis van sociaal-culturele en maatschappelijke gebeurtenissen en zijn Nederlands bijgespijkerd. De politieman is sinds 1 januari vorig jaar op de opleiding geplaatst. Zijn studie daar is nu zo ver gevorderd dat hij de vijf maandendurende stage bi de gemeentepolitie van Dordrecht kan doorlopen. Hierna rondt hij zijn opleiding af en verwacht wordt dat Rosales in september van dit jaar in het Krimpense korps geinstalleerd zal worden.

In Krimpen wordt dan de eerste allochtoon in het korps opgenomen. Het wervingsbeleid van Krimpen is erop gericht om zoveel mogelijk een afspiegeling van de maatschappij te zijn. Mede om die reden werd de laatste jaren getracht meer vrouwen en allochtonen in executive functies aan te stellen. In het recente verleden is het gelukt een zestal vrouwen aan te trekken. Zes allochtonen waaronder enkele Zuid-Molukkers, werden naar het landelijk selectiecentrum te Hilversum gezonden. Alleen José Rosales heeft deze selectie- procedure tot nu toe met goed gevolg doorlopen.

Nieuwe aanwinst Kindermuseum

WILLEMSTAD — Tijdens een kleine plechtigheid werd gistermiddag een originele (gebruikte) DC-8 motor van de KLM aan het Kindermuseum in het Curaçaose museum geschonken.

Het gaat om een opengewerkt model jetmotor dat tot één van de allereerste types behoort die in de eind jaren vijftig en jaren zestig gebruikt werden in de DC-8 vliegtuigen van de KLM. Het model geeft een duidelijk beeld hoe een DC-8 motor er van binnen uit ziet. KLM- directeur Theo Pielage sprak de hoop uit dat de motor een aanwinst zal zijn voor het museum.

Zoals bekend werd het Kindermuseum in 1987 geopend op initiatief van de Rotary Club Curacao die ook voor de inrichting zorgde. Het Kindermuseum is gevestigd in de kelder van het Curaçaose museum aan de Van Leeuwenhoekstraat z/n.

De nieuwe aanwinst zal nog voorzien worden van een uitleg voor de kinderen.

Manege en buurtbewoners komen niet tot akkoord

WILLEMSTAD — De rechter zal volgende week vrijdag (3 februari) uitspraak moeten doen in het kort geding dat door de eigenaren van de manege op Van Engelen is aangespannen tegen de buurtbewoners om uitstel van de verhuizing te bewerkstelligen. Aan het verzoek van de rechter om de kwestie onderling te regelen, kon niet voldaan worden.

De Amigoe berichtte al over dit kort geding: de manege- eigenaren willen zes maanden uitstel van de verhuizing omdat het nieuwe onderkomen op Noord- Zapateer nog niet klaar is. Door dralen van de overheid, zo verwijten de manege- eigenaren, is het terrein dat op Noord- Zapateer voor de manege bestemd is, nog niet eens officieel overgedragen. In de tussentijd weet de manege niet wat er met de paarden gedaan moet worden. Om die elders onder te brengen, blijkt zeer moeilijk te zijn.

De buurtbewoners dienden daags na behandeling van het kort geding een voorstel in bij de advocaat die de manege- eigenaren vertegenwoordigd. Over de inhoud van dat voorstel, wilde men geen details geven. Wel is bekend, dat er minder tijd werd gegeven dan de gevraagde zes maanden. De manege- eigenaren hebben evenwel niet op het voorstel gereageerd waarop men de rechter heeft laten weten niet tot overeenstemming te kunnen komen.

Alhoewel de uitspraak eerst op maandag 6 februari was bepaald, is dat — in verband met karnaval — vervroegd tot 3 februari. De manege had in feite — op grond van het kort geding vonnis — per 24 januari ontruimd moeten zijn.

Eilandsraadslid vraagt hulp:

Kookgerei markthallen Punda wordt gestolen

WILLEMSTAD — Eilandsraadslid Mayra Coffie heeft in een brief aan de gezaghebber haar bezorgdheid uitgesproken over de regelmatige diefstallen in de oude markt in Punda. Zij wil dat daar zo spoedig mogelijk een oplossing voor wordt gevonden.

Zoals bekend wordt van oudsher in de markthallen in Punda eten gekookt op kleine branders. De markthallen — die al lange tijd geleden zijn vervangen door de 'nieuwe markt' — waren door de jaren heen volledig vervallen en op kosten van de overheid, zijn deze enige tijd geleden gerenoveerd.

Ook de kookgelegenheden zijn toen verfraaid. In de markthallen wordt dagelijks veel gegeten. Niet alleen door zakenlieden uit de stad en omgeving, maar ook door toeristen.

Er wordt echter zeer vaak ingebroken in deze markthallen. Daarbij worden pannen, borden en ander materiaal van de kookvrouwen gestolen. Het eilandsraadslid Mayra Coffie van de oppositie- partij MAN, meent dat de overheid daar wat aan moet doen. Zij vraagt de gezaghebber in de brief dan ook om een vergadering te beleggen met de betrokken vrouwen om over een mogelijke oplossing te praten.

Tot slot van de brief, suggereert het eilandsraadslid om de Centrale Bewakings Dienst van de overheid in te schakelen.

Reisagenten uit Venezuela voor overleg op Curaçao

WILLEMSTAD — Momenteel bezoeken twintig Venezolaanse reisagenten en -organisaties Curaçao. De groep is gisteren aangekomen en heeft toen een rondleiding gehad over het eiland. Vanmorgen werd vergaderd in het International Trade Center, ITC. Directeur Rafaelito Hato van het Curaçaos Toeristenbureau hield een inleiding over de toeristische attracties en mogelijkheden. De delegatie reist morgen terug.

ILO signaleert vermindering werkloosheid

GENEVE — in veel landen is de werkloosheid afgenomen. Deze conclusie trekt de ILO, de Internationale arbeidsorganisatie, een voorpublicatie op haar statistieken ... over 19.. De ILO, ... van de Verenigde Naties, heeft in het jaar ... werkloosheid in 31 landen ... In 31 ... is de werkloosheid ... en in ... is de werkloosheid ... veranderd.

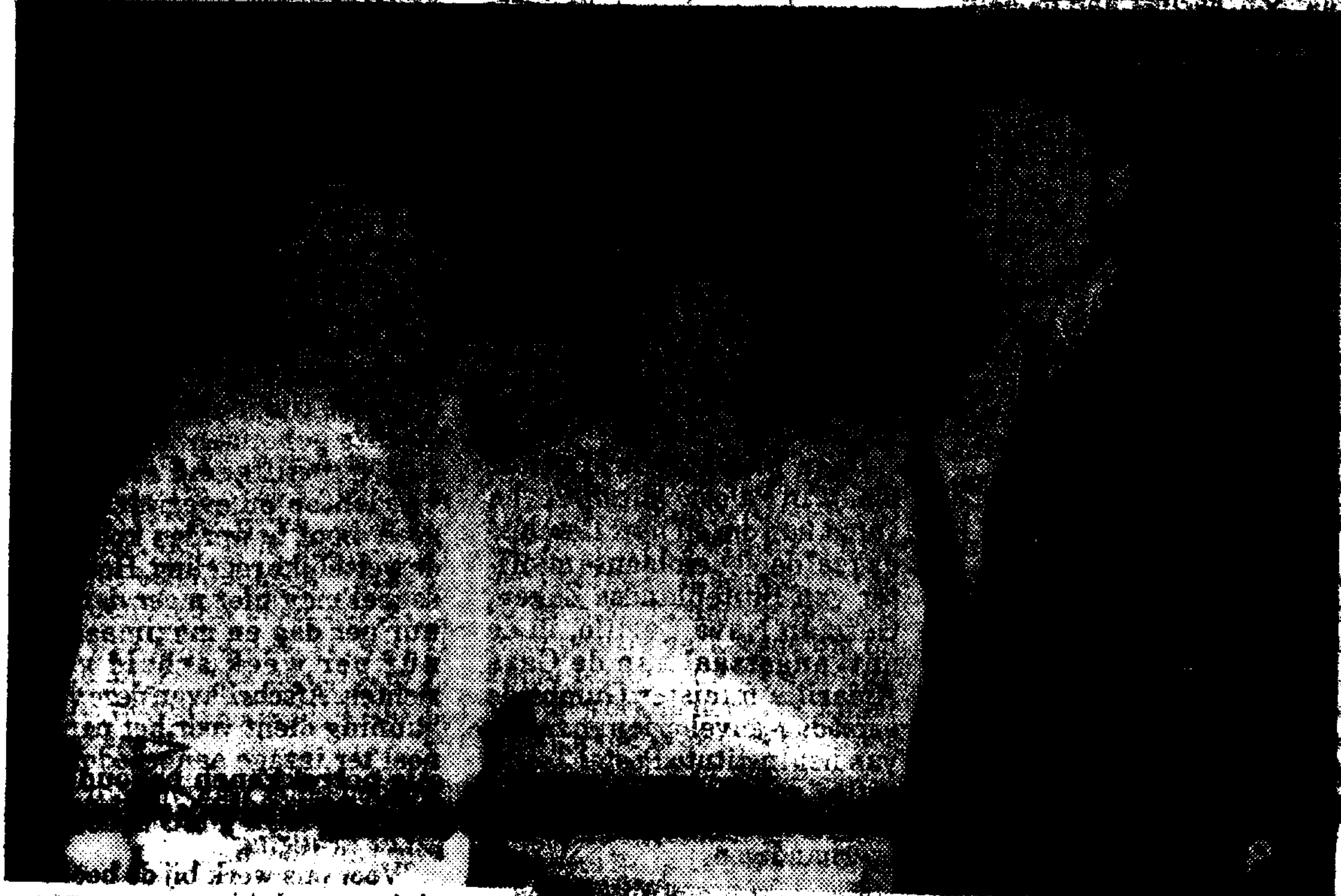
Van de industrielanden zagen onder meer de Verenigde Staten hun werkloosheid verminderen, en wel van 6,9 tot 6,1 procent van de beroepsbevolking. In Groot-Brittannië zakte de werkloosheid van 11,7 tot 10,6 procent en in de Bondsrepubliek Duitsland van 'n eger tot 8,9 procent. In Japan en Zwitserland bleef de werkloosheid stabiel ...

Ook in Latijns-Amerika boekten enkele landen succes in hun strijd tegen de werkloosheid. De ILO noemt onder meer Chili, Colombia, Puerto Rico, Uruguay en Venezuela. ... grotere werkloosheid ... kregen, zijn volgens de ILO Frankrijk, Ierland en Italië.

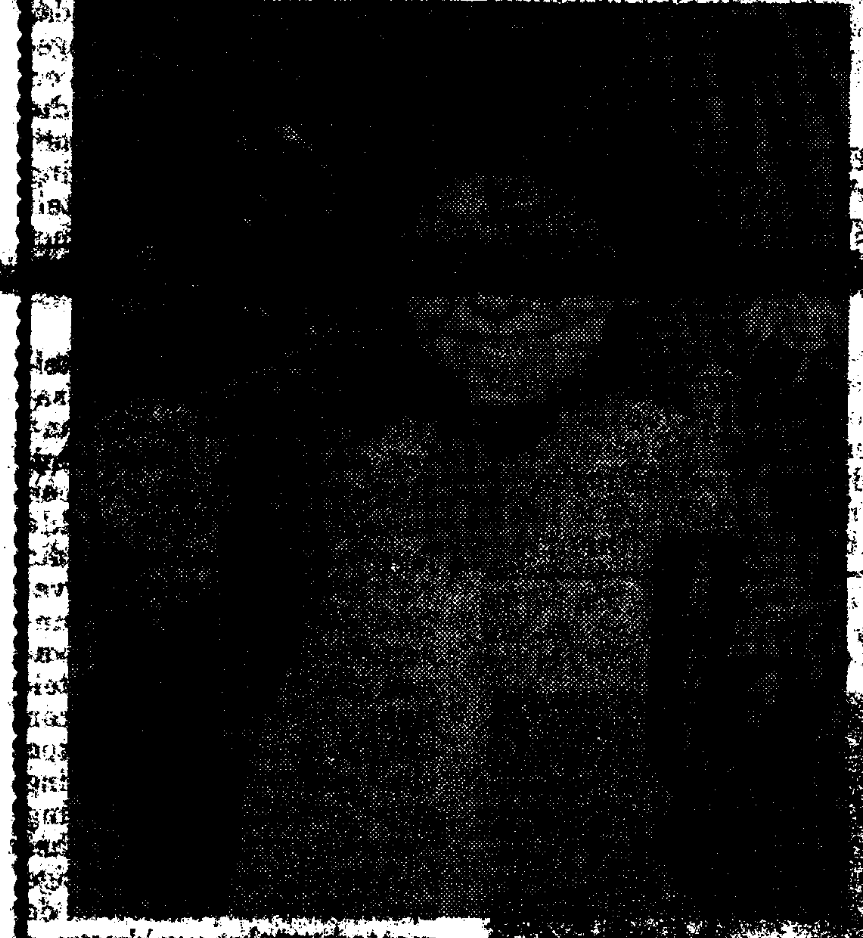
Ook onder de ... beroepsbevolking werden minder werklozen geteld, hoewel de werkloosheid onder vrouwen ... groter is dan onder mannen.

GOLDEN TULIP Aruba Caribbean Hotel bestaat dit jaar dertig jaar ... wordt op de 18e van iedere maand ... Voor deze maand waren de ... gasten. Hen viel ten deel: een ... verblijf in het Golden Tulip ... (Foto: ... Schneider en Roel Verhaar, deputy general manager van het Golden Tulip.)

Kritiek op ... te veel

Vonhoff afgetreden als voorzitter van het NOC

... ik niet ... vind voor ... die ... NOC.

... satellietjes ... satelliet

De Regering van Aruba roept ... op voor ... functie van:

... bij het Algemeen Pensioenfonds van Aruba

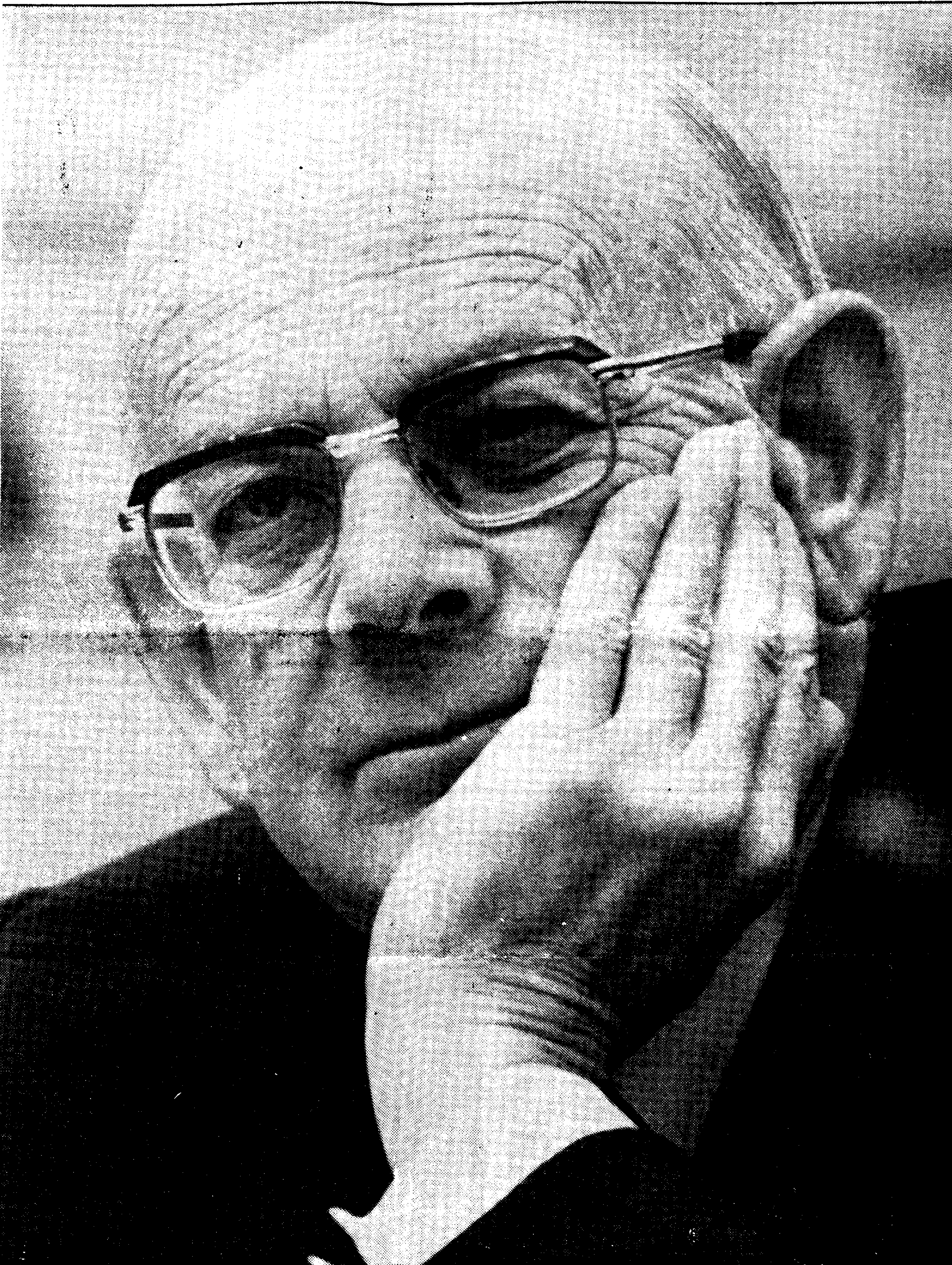
... Aruba, L.G. Smith Boulevard 76, Oranjestad, Aruba.

De Gaay Fortman, raadgever van politiek Nederland

’CDA in de oppositie? Er is niets op tegen’

ZELFS IN die knusse dagen van Herrijzend Nederland was zijn grote entree in de politiek een zeer opmerkelijke. Het was de zomer van 1956. De koningin had hem gevraagd op te treden als informateur. Maar De Gaay Fortman was enige tijd onvindbaar. Later werd bekend gemaakt dat de beoogd informateur "fietsend was aangetroffen op de Veluwe".

Prof. mr. Wilhelm Friedrich de Gaay Fortman. 77 Jaren oud. Emeritus hoogleraar. Oud- minister. Voormalig lid van de Eerste Kamer, de Sociaal- Economische Raad en het Europees Parlement. Gewezen Informateur. Honorair Kamerheer van de Koningin. Partij: ARP, later CDA.

Prof. mr. Wilhelm Friedrich de Gaay Fortman
...Graag kleinkinderen zien opgroeien...

LANG GELEDEN, op de middelbare school, gaf een godsdienstleraar hem de bijnaam 'Gaius'. Nog steeds is dat zijn koosnaampje. Aan andere, toch goedmoedige bijnamen zoals 'De Oude Gaay' en 'Papa Gaay', heeft hij een hekel.

De Gaay Fortman is een innemend man. Bereidwillig neemt hij de vragen tot zich. Spontaan en accuraat geeft hij antwoord. Het gesprek vindt plaats in het gebouw van de Eerste Kamer. Nog regelmatig gebruikt hij daar de werkkamer van zijn zoon Bas, die voorzitter is van de PPR-fractie. De Gaay senior komt graag in de Eerste Kamer. "Hier is onze democratie geboren. Hier vergaderden lange tijd geleden de Staten van Holland".

De Gaay Fortman heeft nog steeds invloed. Hij geeft premier Lubbers nog steeds gevraagd of ongevraagd adviezen. Maar tegen de benaming „eminence grise van de Nederlandse politiek" maakt De Gaay Fortman bezwaar. "Ik ben een verbruikt man. Mijn ervaring is opgehouden, dus heb ik niet meer de volle kennis van zaken".

"Is de werkloosheid de achilleshiel van het regerings- beleid? Ik ben te weinig econoom om dat te beoordelen. De praktijk heeft uitgewezen dat de overheid nauwelijks zelf banen kan creëren. De deskundigen zeggen dat het economisch goed gaat met Nederland. Althans, niet slecht. Voorlopig moeten we een pas op de plaats maken met de sociale uitkeringen. De gestegen welvaart komt niet bij iedereen terecht. Maar dat is ook iets wat je niet bereiken kunt. Hoogstens kun je iedereen een redelijk bestaan verzekeren. En dat is het geval in Nederland, ook al zijn de sociale uitkeringen de afgelopen jaren verminderd", zegt hij stellig.

"Wat ze met yuppies bedoelen, weet ik nooit. Er is verspilling aan de gang. Twee of drie keer per jaar op vakantie gaan in het buitenland vind ik bespottelijk. Het is leven boven je stand. Als je ziet wat er in restaurants niet opgegeten wordt! Als je vroeger een biefstuk bestelde, dan at je hem helemaal op. Tegenwoordig spreekt men van 'Tournedos', maar men laat hem halfliggen. Soberheid is een soort traditie bij ons. Maar nu is de spaarzin sterk afgenomen. De Geest van het Kapitalisme leeft weer krachtig op. De begeerte om zoveel mogelijk te verdienen en zoveel mogelijk te genieten. Dat hangt ook samen met de afgenomen invloed van de kerken. Een volk moet vanuit geestelijke overtuigingen leven. Als dat minder wordt, kom je in het materialisme terecht".

’Ik moet het woord onzinnig niet zo vaak gebruiken’

Toch was het De Gaay Fortman die vorig jaar als een soort plaatsvervangend staatshoofd naar Suriname werd gezonden om daar namens ons land de installatie van het burgerbewind bij te wonen. Bij terugkeer waarschuwde De Gaay Fortman dat het nog te vroeg was om de in Nederland verblijvende Surinaamse vluchtelingen naar Paramaribo terug te sturen. "Onverantwoord. Suriname was voor hen nog niet veilig. Bovendien was het land zo geschonden dat er geen opvang was voor de Surinamers die in Nederland niet meer werden gedoogd". Bij minister Van den Broek en premier Lubbers vond De Gaay Fortman echter weinig gehoor. De Gaay Fortman moet nu bitter constateren dat hij toen gelijk had. Een van de eerste Surinamers die op een vliegtuig naar Paramaribo werd gezet, is daar bij aankomst opgepakt. Hij is in zijn cel om het leven gekomen. Volgens de autoriteiten heeft hij zichzelf opgehangen.

ONZINNIG

De Gaay Fortman is voorzichtig met kritiek op het kabinet- Lubbers. Maar op sommige punten — zoals de gang van zaken binnen het huidige CDA — neemt hij krachtig stelling. "Ik moet het woord onzinnig niet zo vaak gebruiken. Mijn vrouw heeft me ervoor gewaarschuwd".

De Gaay Fortman vervolgt: "Voor de twee-deling van de maatschappij in rijken en armen moeten we duchtig oppassen. Vroeger was er een kleine groep rijken. Hun rijkdom bleek uit de huizen die zij bewoonden, maar er was geen overdreven vertoon van luxe. Nu is er een groep die met zijn welvaart te koop loopt. Maar er zijn nog steeds miljoenen mensen in Nederland die geen buitenlandse vakanties kunnen betalen. Heeft het beleid van Lubbers het materialisme gestimuleerd? Nee. Wat de staat doet, heeft weinig invloed op de levensovertuiging van de mensen".

BESPOTTELIJK

"Onze levensstijl krijgt Amerikaanse trekken", betoogt hij. De televisie heeft grote invloed. De hele dag dat ding aan! Een groot deel van het vermaak draagt bij tot oppervlakkigheid. Bij veel radioprogramma's heeft de luisteraar geen enkele eigen gedachte nodig. In veel televisieseries is te zien hoe een rijke familie het geld over de balk gooit. Als je een omroep schrijft, omdat een goed programma is geschrapt, krijg je als antwoord: 'Jammer, maar de kijkcijfers'. Ik zeg niet dat iedereen de hele dag ernstig een boek moet lezen. Een toneelstuk, een niemandalletje, de oudejaars- conference van Gaaikema zijn voorbeelden van goed vermaak. Dat vind ik humor".

"Het is bespottelijk om in dit kleine land grote auto's te rijden. Het voortdurend aanleggen van nieuwe autowegen, vind ik dwaas. Het is onzinnig om te zeggen dat de Randstad onbereikbaar is. Files? Wie buiten de stad wil wonen, moet enig ongemak voor lief nemen. Je hoeft de wegen toch niet zó te maken dat iedereen zo hard kan rijden als hij graag wil!"

MISLUKKING

De Gaay Fortman is wellicht de enige christen-democraat in Nederland van wie de socialisten zeggen dat zij hem graag in hun gelederen zouden opnemen. Hij toonde zich op belangrijke momenten een sterk voorstander van coalities tussen de christen- democraten en de PvdA. Het laatste kabinet van CDA en PvdA — waarvoor De Gaay Fortman als informateur het voorbereidende werk leverde — is echter een grote mislukking geworden.

"Den Uyl kwam met het klassieke recept van meer overheids- optreden om de werkloosheid op te lossen. Bovendien verdroegen Den Uyl en Van Agt elkaar niet. Ze waren volstrekt niet voor elkaar gebakken. Van Agt is een zwijgzame, beschouwende man. Den Uyl had bij moeilijke vraagstukken de behoefte om tegen iemand te praten. Hij moest een klankbord hebben. Ik ben teleurgesteld dat zij niet hebben geprobeerd hun persoonlijke geschillen opzij te zetten. Ik hoopte op het onmogelijke. Als maar één van de twee zich toen had teruggetrokken..."

"De vooruitzichten voor een nieuw kabinet van CDA en PvdA zijn niet gunstig", concludeert De Gaay Fortman. "Het optreden van de PvdA bij de laatste algemene beschouwingen heeft een coalitie met het CDA niet bevorderd. Het was het oude verhaal: de staat moet de werkgelegenheid scheppen. Kok is mij toen zeer tegengevallen. Of Lubbers en Kok het persoonlijk goed met elkaar kunnen vinden? Dat weet ik niet".

"Een belangrijke politieke groepering langdurig uitsluiten van het staatsbestuur, da's verkeerd. Dat werkt de radicalisering van een deel van de bevolking in de hand. Het CDA in de oppositie? Er is niets op tegen. Democratie betekent nu eenmaal dat je soms in de regering zit en soms niet. Ik zou het experiment van een PvdA-VVD coalitie wel eens willen meemaken".

"Het idee van het CDA om de eigen Kamerleden te onderwerpen aan een 'functionerings- gesprek' is fout", oordeelt hij. "Partijen regeren het land toch niet! Kamerleden en bewindslieden zijn toch niet de kruiers van hun partij! De Grondwet bepaalt dat zij er voor het hele volk zitten. Ik ben tegen een vergroting van de partij- invloed, want in de partijen wordt de dienst uitgemaakt door een kleine minderheid van de leden.

Iedereen weet dat partij- vergaderingen slecht bezocht worden als ze ergens over gaan. Als de bijeenkomsten een massaal karakter krijgen, ontstaat er een massa- psychologie. Dus van die massale vergaderingen moet je het ook niet hebben".

"Ik geloof niet in de maakbaarheid van de samenleving. Je kunt hoogstens aanzetten geven in een bepaalde richting. Ook het kabinet- Den Uyl geloofde niet dat we de samenleving konden hervormen. We wilden wat doen op het gebied van het ondernemings- recht, het onderwijs, de zorg voor zwakke groepen. Misschien geloofde Den Uyl zelf er wel in. Als hij in de ministerraad herinnerd werd aan wat hij zelf altijd had beweerd over de 'Smalle Marges' van de democratie, dan zei Den Uyl: 'Ja, maar ik heb gezegd dat er marges zijn. Er is dus iets mogelijk".

OUDE WONDEN

De Gaay Fortman was minister van Binnenlandse Zaken tijdens de Molukse gijzelingen, eind jaren zeventig. "Het blijft me bezighouden. Ik denk dat er geen dag voorbij gaat zonder dat er in mijn gedachten iets van die gijzelingen omgaat. Dat zijn de diepst ingrijpende ervaringen uit mijn carrière. Van Agt was destijds als minister van Justitie de eerst verantwoordelijke. Ik was tweede man". De Gaay Fortman wil in het openbaar geen uitspraken doen over de Molukse gewelddadige acties. Hij is bang oude wonden open te rijten.

"Van Agt en ik zijn in die moeilijke dagen steeds meer vrienden geworden. Je komt elkaar zeer na. De saamhorigheid van de ministers bleek bij het beraad over de beslissing de laatste treinkaping met geweld te beëindigen. Dat was in de voorzomer van 1977. Het beleid was steeds: het leven van alle betrokkenen behouden. Dat vereiste telkens een ingrijpende afweging".

"Voor ons werk bij de beëindiging van de bezetting van de Franse ambassade door Japanse terroristen hebben Den Uyl, Van Agt, Van der Stoel en ik van de koningin de 'Eremedaille voor Voortvarendheid en Vernuft' van de Huisorde van Oranje gekregen. Ik ben daar erg mee in mijn schik. Alle andere onderscheidingen vind ik aardig. Maar deze orde — waar geen minister of ambtenaar aan te pas komt — is de enige waar ik echt trots op ben. Het was ook de enige onderscheiding die Den Uyl droeg. Na afloop van die actie in de Franse ambassade heb ikzelf een Ridderorde uitgereikt aan de politieagente die gewond was geraakt. Ze lag in het ziekenhuis. Ik had de grootst mogelijke moeite de onderscheiding op te spelden. Aan zo'n nachtjurk heb je weinig houvast. Ha, ha".

KRACHT

De Gaay Fortman loopt misschien ietsje voorovergebogen, maar zijn pas blijft kordaat. Zijn oogopslag is jong. Vaak lacht hij een beetje guitig. Hij vertoont geen spoor van vermoeidheid.

"Ik vind ouder worden niet plezierig. Je lichamelijke en geestelijke mogelijkheden verminderen. Dus je werkt langzamer. De laatste jaren ben ik een paar keer hard ziek geweest. Als je dan weer beter bent, merk je dat je een deel van je kracht niet hebt terug gekregen. Maar ik mag niet mopperen. Ik kan nog het een en ander uitvoeren. Ik heb een gelukkig gezin".

"Sommige oude mensen worden somber, omdat er mensen sterven van wie zij houden. Ik maak vaak mee dat mensen in mijn omgeving overli den. Ik ben wel verdrietig dat ik ze kwijt geraakt ben. Maar het drukt mij niet ter neer. Dat hangt met mijn levensovertuiging samen. In de sfeer van het christendom heet dat geloof. Andere religies spreken van overtuiging of inzicht".

"Ik heb nogal wat kleinkinderen. Wat ik nou graag zou willen meemaken is: waar komen die terecht? Wat zijn hun idealen? Waar zoeken zij de kracht van hun leven? De nieuwe generatie te zien opgroeien, dat heeft iets vertroostends. Ja, ik zou best twintig jaar jonger willen zijn om dat te kunnen meemaken".

'Een reuze heksentoer'

Kelly stoeit met sprookjes- motieven in nieuw jeugdboek

EEN REUZE HEKSENTOER is de titel van een nieuw jeugdboek van Arubaanse bodem. Het is het tweede van Frances Kelly, die na de Nederlands- en Papiamentstalige verhalenbundel Wi-ki-ki-ri-ki-ki (1986) onlangs een complete voor kinderen bestemde roman in het Nederlands publiceerde bij Leopold.

Wie op grond van de titel en de voorplaat mocht denken dat **Een reuze Heksentoer** een eenvoudig, traditioneel kinderverhaal over reuzen is, zal al lezend gauw merken dat er heel wat meer aan de hand is en dat er heel andere zaken aan de orde komen in een taalgebruik dat voor kleine kinderen gewoonweg ook te moeilijk is.

FRANCES KELLY

Uiterlijk wordt inderdaad op het eerste gezicht en al vanaf de titel en de omslag een traditionele structuur van het sprookje gevolgd.

Het gaat inderdaad over een reus die op Arabu woont, over nimfen als boodschappers van de zee, die een jongen zonder naam van de Overkant die nooit wil luisteren en daardoor in moeilijkheden komt als hij in de storm toch de zee op gaat, veilig op het Arabu-se strand brengen.

Het gaat over een koning van Curacá die in moeilijkheden komt nadat zijn vrouw de koningin verdwenen is — ontvoerd door de Heks van Bonavi zoals later blijkt.

Het gaat over een sprekende draak op Arabu en een wonderboom die de mensen op Curacá behekst en tot gemene roddelaars maakt.

Het gaat... Maar waarom zou ik het hele verhaal hier navertellen? Aan de oppervlakte zijn alle sprookjes- ingrediënten aanwezig, waarop de jongere kinderen die (nog) van fantasieverhalen houden, zullen afkomen. En ze zullen wat dat betreft niet teleurgesteld worden, want Frances Kelly heeft haar kinderroman heel onderhoudend verteld.

Maar het verhaal is eigenlijk voor grotere kinderen die (weer) van fantasie- verhalen zijn gaan houden, maar dan op een hoger niveau.

TAAL

De taal is niet zo eenvoudig. Ik ben bang dat er voor onze kinderen daarom een discrepantie zal ontstaan tussen "dat kinderachtige gedoe over koningen en reuzen en heksen en zo, waar wij toch al lang veel te groot voor zijn", en de jongere lezers die zullen vastlopen op het taalgebruik. Voorlezen dan maar, als oplossing. Ik denk dat het verhaal daarover ook heel geschikt is, ook omdat je zoiets dan natuurlijk met een ander kan delen in je leeservaring.

Want er is meer aan de hand dan wat ik in die weergave van de inhoud zojuist suggereerde.

Frances Kelly heeft deze uiterlijke sprookjes- structuur alleen maar gebruikt om ze al vertellend eigenlijk onderuit te halen, zoals er ook heel wat maatschappelijke kritiek onder de sprookjes- oppervlakte verborgen is.

De taal is nu en dan heel humoristisch. Eén voorbeeld daarvan ter illustratie, al valt er natuurlijk altijd te twisten over wat nu wel of niet grappig is.

> De koning riep een bevel naar beneden: "Trommel de tuinmannen op". Even later zag de Reus een kleine trommeljongen die zich vóór in de tuinen opstelde en een dringend geroffel liet horen. Van alle kanten kwamen de tuinmannen aanlopen, de Oppertuinman voorop. Stram vormden ze een paar rijen achter de trommeljongen.
> De reus vond dat hij zijn toespraak het beste met een vriendelijke groet kon beginnen. En niet zo plechtstatig. Ineens schoot hem te binnen wat hij de Jongen zo vaak tegen de Draak had horen roepen. Hij trok zijn vriendelijkste gezicht, zwaaide vrolijk en riep: "Doei!"

Dit lange citaat komt van pagina 58 en laat u even kennis maken met de stijl. Het boek zit vol van dit soort situaties.

Het verleden waarin een sprookje zich natuurlijk afspeelt, wordt steeds weer verbonden met de actualiteit van de hedendaagse maatschappij: een heks in handboeien, nimfen die verplicht huilen zodat **de zee zó zout blijft dat de toeristen makkelijker kunnen** drijven.

Zo haalt Frances Kelly op een gegeven moment de sprookjes- conventie zelf onderuit:

> 'Wat heks?' De Koning keek hen streng aan. 'Praatjes! Het lijkt wel of ze in mijn koninkrijk steeds meer praatjes gaan verkopen. In ieder oud vrouwtje dat toevallig niet zo mooi is zien ze een heks. Ik denk dat ik maar eens alle sprookjesboeken ga verbieden. Daar komen die gekke ideeën vandaan over koningen, koninginnen en heksen'.

KRITIEK

Tussen de regels door steekt Frances Kelly de draak met natuur- vernielingen, koninklijke en andere hoogwaardigheden, ministers en gewichtige regerings- vraagstukken, het militarisme, macho-gedoe, het roddelen, loterijen en missverkiezingen. De Jongen die nooit luisteren wil blijkt uiteindelijk de held van het verhaal te zijn, al krijgt hij die eer niet helemaal: daar gaat natuurlijk **de GROOTSTE**, de reus mee strijken, want de Reus van Arabu moet alle problemen op Curacá oplossen.

Als de wonder- roddelboom tenslotte is omgevallen, komt die in de zee terecht, tussen de eilanden: wordt er nu tussen die A.B.C.- eilanden geroddeld voortaan?

Maar de verteller is nooit prekerig, geeft alleen heel terloopse aanwijzingen voor wie tussen de regels door wil lezen.

Aan het einde van het verhaal haalt ze nog even de literaire truc uit dat ze de Koningin alles laat opschrijven wat de nimfen haar vertellen, zodat er later niet geroddeld zal worden over het gebeurde, maar dat de juiste toedracht in de officiële annalen bekend zal blijven.

Zo is dit dus een jeugdboek geworden dat op het eerste oog kinderachtiger en traditioneler lijkt dan het in werkelijkheid is. Ik hoop niet dat daardoor twee groepen potentiële lezers zich, direct al of al lezend, laten afschrikken. Frances Kelly had daarom volgens mij beter een wat modernere greep uit het literaire arsenaal kunnen doen, zoals Miep Diekmann indertijd met **haar Shon Carcó, daarmee een Bonaire**-aanse sprookjes- figuur "scheppend".

Rest me nog even op het uiterlijk van het boek in te gaan. De door Philip Hopman getekende plaatjes zijn behalve dat ze op zich nogal kriebelig en daardoor onduidelijk zijn, ronduit on- Antilliaans. Visueel zullen onze jonge lezers niet van de A.B.C.- eilanden, waar de gebeurtenissen zich toch duidelijk afspelen, kunnen herkennen. Bovendien heeft hij het verhaal kennelijk nauwelijks gelezen. Bij de hier afgedrukte illustratie die ik als voorbeeld weergeef, hoort de tekst: "Toen pakte de Reus gauw een paar (schoenen) was veertien onder stond. Van elk paar bond hij de veters aan elkaar en hing ze om zi n nek". (p.56) Let eens op de verhoudingen op het plaatje!

Twee boeken heeft Frances Kelly nu, als eerste Arubaanse jeugdboeken- auteur, voltooid, met behulp van de adviezen van Miep Diekmann. Het derde boek zal ze zonder inspirerende nimf moeten volbrengen. Zal ze bewijzen de Koningin van de Arubaanse jeugdliteratuur **te kunnen worden?**

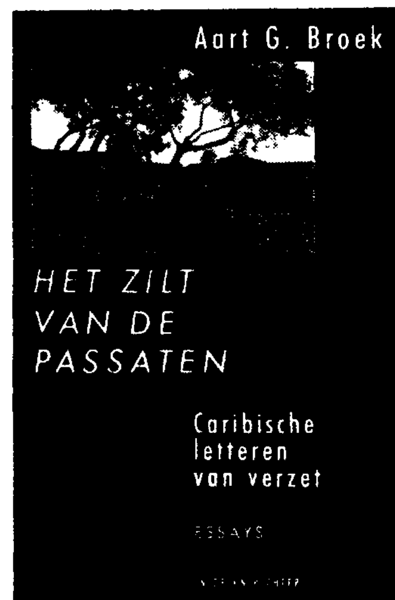
*(Frances Kelly: **Een reuze heksentoer** Met illustraties van Philip Hopman Leopold / Amsterdam, 1988, 140 pagina's).*

WIM RUTGERS

Aart G. Broek: Het zilt van de passaten

Prachtige essay-bundel over Caribische literatuur

WIE IN DE loop van de laatste jaren niet de moeite genomen had om de afzonderlijke in de Amigoe verschenen artikelen van Aart G. Broek allemaal uit te knippen en te bewaren heeft uiteindelijk toch gelijk gekregen. Een substantieel deel ervan is onlangs verschenen bij het Nederlandse In de Knipscheer, onder de poëtische titel **HET ZILT VAN DE PASSATEN**, die Broek ontleende aan de vermaarde "Eloges" van de Frans-Caraïbische auteur Saint- John Perse. De bundel bevat trouwens meer dan wat in de **Amigoe** verscheen, omdat Aart Broek in een verscheidenheid van media geregeld publiceert over zijn gebied van interesse: de Caraïbische literatuur in haar breedst mogelijke betekenis. En om maar met de deur in huis te vallen: het is een goed verzorgde, mooie bundel geworden, zowel uiterlijk als inhoudelijk.

Broek geeft Het zilt van de Passaten op het voorkaft de karakteristiek "essays" mee, maar de lezer krijgt meer dan alleen maar losse en onafhankelijk van elkaar staande opstellen. De verzamelaar heeft wel degelijk een structuur aangebracht in de vorm van een chronologische en thematische ordening. De bundel die uit vijf hoofdstukken van elk twee delen, opgebouwd is, kreeg als ondertitel mee: "Caribische letteren van verzet". Al dekt die titel de inhoud niet volledig, ondanks de verdediging van Broek ervan in zijn "woord vooraf"; ik vind het bovendien niet zo'n gelukkige ondertitel. Verzet- tegen wie en waarom? Met zo'n titel ben je al gauw geneigd naar invloeden van buitenaf te kijken, die dan bepalender zouden zijn voor de ontwikkeling van een eigen literatuur dan de zelfstandige krachten van binnenuit. Maar àla, Broek houdt van die titel, waaronder hij in maart 1986 ook zijn Debrot- lezing van de U.N.A. publiceerde.

Heeft hij gelijk? Is het verzet bepalend en een handig uitgangspunt voor een ordende beschrijving van de Caraïbische literatuur? Selwyn R. Cudjoe wijdde er in 1980 al een complete dissertatie aan: **Resistance and Caribbean Literature.**

INHOUD

Wat beschrijft Aart Broek? Het eerste hoofdstuk heet "terrein- verkenningen" en beschrijft het ontstaan van een eigen Caraïbische literatuur in de vorm van onder andere de "barrack yard novel", de roman die sterke betrokkenheid op het alledaagse leven van maatschappelijk gedepriveerden in al zijn facetten als uitgangspunt eist.

Broek ziet in het hele Engels-Caraïbische gebied gedurende de crisis- en onrustjaren dertig" pogingen om zich te ontdoen van het westerse cultuur patroon, pogingen om de werkelijkheid van de sociaal- economische zwakke bevolkingsgroepen (met name de Afro-Caribische) op literaire wijze in kaart te brengen, pogingen om veranderingen — niet in de laatste plaats in het denken — te bewerkstelligen". (p.25)

Weliswaar paste een in diezelfde tijd schrijvende romancier als de Jamaicaan H.G. de Lisser niet in dit patroon, maar voor iedereen bestond het verzet toch uit een sterke betrokkenheid bij de situatie in de noodlijdende Britse koloniën... (p.30), waarop de literaire teksten alle hun kritiek uitten. Die kritiek is allereerst tegen de kolonisator gericht en mede bedoeld om de eigen mensen een beetje moed in te spreken. Literaire werken werden zowel plaatselijk als in het moederland Engeland gepubliceerd. Daar gaat Broek overigens niet op in, terwijl dat toch wel heel wat implicaties met zich meebrengt. Broek stelt in zijn essays vooral de werken zelf en nauwkeurige analyse daarvan centraal, niet de totale literaire communicatie.

Hij volgt een methode waarbij hij via gedetailleerde bespreking van één speciaal literair werk komt tot algemene karakteristieken. Zo'n werkwijze veronderstelt vaak nogal wat voorkennis die niet elke lezer omtrent de Caraïbische literatuur- geschiedenis zal bezitten. Maar doorlezen is bepaald geen straf en de verbanden komen daarna vanzelf.

POSITIE

De vraag hoe de Caraïbische auteur tegenover zijn eigen maatschappij staat en welke negatieve of positieve visie hij ten opzichte van de ontwikkelings- mogelijkheden ervan heeft, beheerst het tweede hoofdstuk: "Idiote idealen, falen, corruptie en stom geluk".

Die karakteriserende aanduiding vormt dan V.S. Naipaul's visie; Earl Lovelace en Samuel Selvon staan toch (gelukkig) wel positiever tegenover het huis waar ze uit voortkomen. Al zijn de verschillen met Naipaul's verguisde, negatieve kijk op de stand van Caraïbische zaken in hun literair praktijk minder groot dan de auteurs zelf wel vaak beweren. Niet elke auteur is in de praktijk zo optimistisch als hij voorgeeft te (willen) zijn.

CURAÇAO

Na deze twee hoofdstukken aan de Engels- Caraïbische literatuur gewijd te hebben, vóór en ná de Tweede Wereldoorlog, wendt Aart Broek zich in het derde hoofdstuk naar de ontwikkeling van de (Papiamentstalige) literatuur op Curaçao, in: "Het deficit van wijwater en huppelwater". Om werwende titels zit Broek bepaald niet verlegen, daar weet hij wel weg mee.

Hij beschrijft met veel gedetailleerde kennis van zaken de rol die **La Cruz en La Union** (het orgaan van de Rooms Katholieke Volksbond) daarbij gespeeld hebben voor de ontwikkeling van een eigen romankunst, omdat deze bladen in hun kolommen royaal ruimte gaven aan de in feuilletonvorm gebrachte verhalen van W.E. Kroon, M.A. Fraai en M. Suriel. Daarbij doet hij de discussie van 1915 rond de waardering voor het Papiamento gelukkig ook uitvoerig uit te doeken.

Broeks conclusie: "Deze Papiamentstalige, rooms- katholieke letteren van verzet hebben de gevreesde sociaal- culturele en economische omwenteling niet kunnen voorkomen. Een omwenteling die eveneens een verschuiving in de positie van de blanke Antilliaanse elite betekende". (p.84)

En dit vormt dan het scharnier waarmee Broek van het wijwater van de kerk naar het huppelwater (de alcohol) in **Weekendpelgrimage** van Tip Marugg kan overstappen — waarin de positie van de blanke Antilliaan immers ook centraal staat. Broek moet zelf toegeven dat hier van verzet geen sprake meer is.

Door deze Curaçaose romans samen met Jean Rhys **Wide Sargasso Sea** te bespreken plaatst hij ze in een context waarin ze thuishoren.

Als ik dit (sterke) hoofdstuk nu vergelijk met het vorige waarin een uitweiding over het Trinidese carnaval, en het laatste "Van Paria tot gelauwerde" over de Jamaicaans-Caraïbische Rastafari- beweging en Reggae-muziek, kom ik tot een tweede karakteristiek van Broeks essayistiek. Het Curaçaose hoofdstuk is gebasseerd op eigen onderzoek waarbij hij — hoe kan het ook anders omdat hij er zijn dissertatie aan zal wijden — diep graaft; die andere twee hoofdstukken vertonen de kenmerken van een overzicht dat door middel van literatuurstudie verkregen is. Over deze onderwerpen is (in het Engels) al eerder, uitvoeriger en beter geschreven; Broek introduceert ze nu, vergezeld van analyses van literatuur die erdoor geïnspireerd werd, voor een Nederlandstalige lezer.

STIJL

Hoofdstuk vier tenslotte behandelt onder de titel "Afscheid van de négritude" een stukje voornamelijk Frans-Caraïbische literatuur- geschiedenis, met name het thema "ras" en de Afro-Caraïbische culturele erfenis. Het verzet is hier in de literaire vorm zelf opgenomen door middel van het herïnterpreteren van "Westerse" bronnen als de Bijbel en Shakespeare.

In dit hoofdstuk blijkt hoe vruchtbaar Broek het lezen van secundaire literatuur weet te combineren met de persoonlijke en oorspronkelijke analyses en interpretaties van de primaire literaire werken zelf. Wel heb ik hier bijvoorbeeld een uitstapje naar Frank Martinus Arion gemist, van wiens werk Broek toch terdege op de hoogte is.

Dat brengt me tot een derde karakteristiek van deze essays die een ware "bundel" vormen. Een hoofdstuks- gewijze selectieve bibliografie van achttien (!) bladzijden (er is helaas geen register achterin) besluit het boek. Ook in de essays zelf worden vele namen en titels opgesomd. Toch maakt dat het lezen niet moeizaam, omdat Broek een vlotte stilist is. Hij slaagt er veelal in om journalistieke verve te combineren met wetenschappelijke degelijkheid in theoretische uitgangspunten en praktische uitwerking via interpretaties, waarin hij literaire gegevens met sociaal- culturele- historische invloeden verbindt en op die wijze de maatschappelijke relevantie van literatuur demonstreert.

Ik hoop dat u mij niet op mijn lovende woord gelooft, maar dat u het boek koopt om het zelf te controleren èn te constateren. U zult na lezing mij ongetwijfeld gelijk geven. Rest me nog het prachtige kaft te vermelden. Het zilt van de Passaten is zo een verzorgde en veelzijdige uitgave geworden, die binnen een niet te lang bestek heel wat biedt.

ENGELS

Wel komt de Spaanstalige literatuur er relatief erg bekaaid af, terwijl ik het een echte omissie vind dat Broek niets over de Surinaamse literatuur heeft opgenomen, al was het alleen maar ter vergelijking geweest. Nu lijkt het net dat die niet tot het Caraïbische literaire gebied behoort.

Broeks voorkeur voor de Engels- Caraïbische literatuur is natuurlijk vanuit zijn beroep — hij was vijf jaar lang leraar Engels op het Peter Stuyvesant College — te verklaren.

Het methodische dat zijn bij Kolibri gepubliceerde met een didactische doelstelling geschreven **Something rich like chocolate; an introduction to Caribbean Prose Writing in English** (1985) kenmerkte, vinden we in deze essay-bundel terug in speelser en losser toegepaste vorm. Een ideale leeswijze lijkt mij (delen uit) dit boek voor de middelbare school eerst door te nemen en daarna je zelf op Het zilt van de Passaten te trakteren.

*(Aart G. Broek: **Het zilt van de Passaten, Caribische letteren van verzet, essays** In de Knipscheer, Haarlem, 1988, 186 pagina's).*

WIM RUTGERS

'Door één smerige overtreding lig ik nu plat'

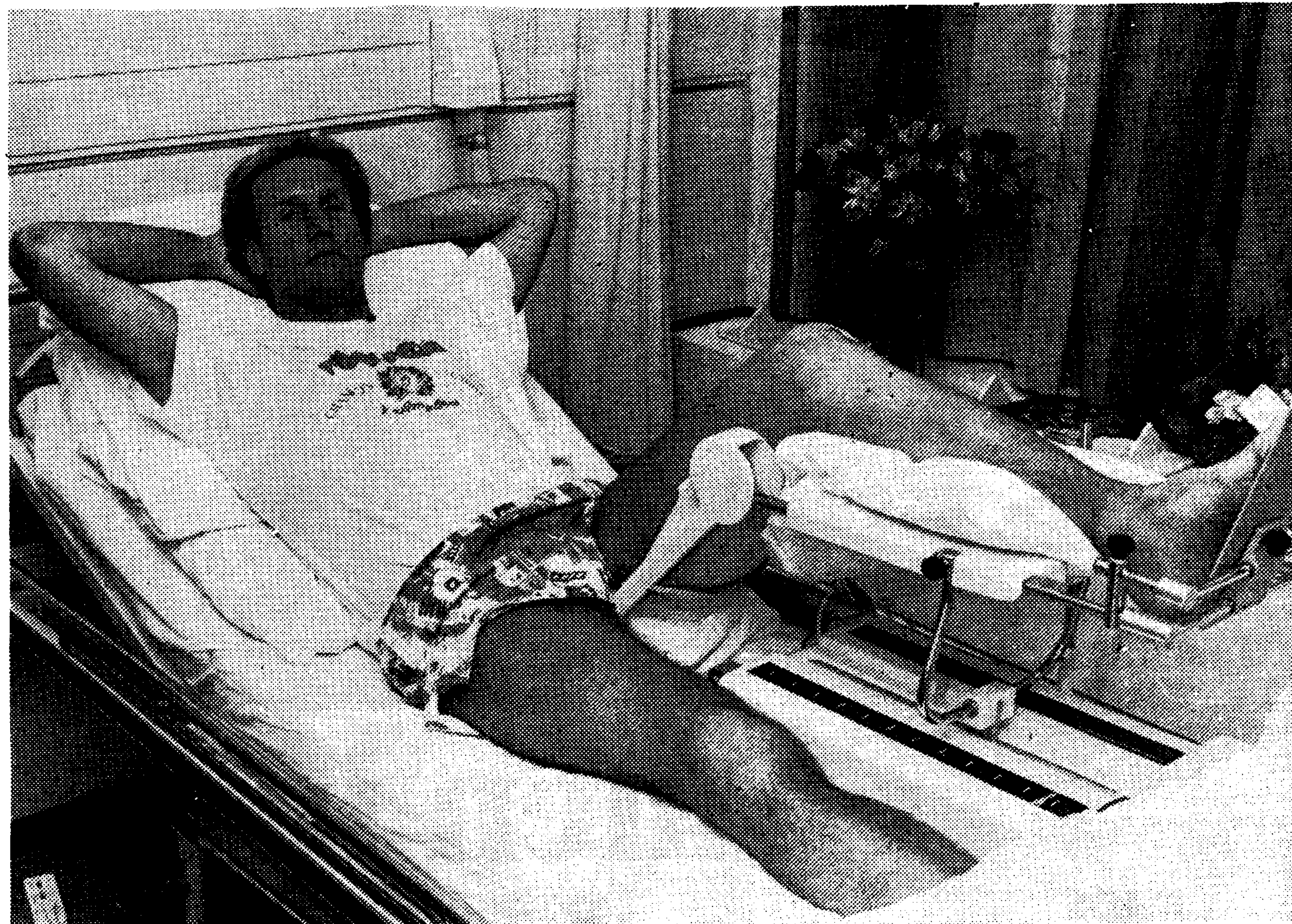
— door Rob Vente —

DE DAG na de interland tegen Israël — zijn 44ste — verklapte Hans van Breukelen dat hij Nederlands doelman wilde worden met de meeste interlands. Hij streefde er naar om Gejus van der Meulen (54 interlands), Eddy Pieters Graafland (47) en Piet Schrijvers (46) te passeren. Een dag later schopte de uit Napolitaanse ouders geboren Stuttgarter Maurizio Gaudino hem op een Münchener zaalvoetbaltoernooi het ziekenhuis in. Het herstel aan de gekwetste linkerknie vergt maanden. Op het ogenblik heeft Van Breukelen Gejus van der Meulen uit z'n hoofd gezet. De keeper heeft nu slechts één doel voor ogen: er in de nieuwe competitie bij PSV weer gezond en wel bij zijn. Pas als dát is gelukt richt hij zijn blik weer op Oranje.

In het Geldropse St. Anna- ziekenhuis vertelt de patiënt dat hij 32 jaar geleden in het Utrechtse De Bilt werd geboren. Hij groeide op in een arbeidersgezin met drie kinderen, van wie hij de jongste was. Op 8-jarige leeftijd kreeg hij voor Sint Nicolaas het eerste paar voetbal- schoenen. Tweedehandse, met keiharde stalen neuzen, veel te hoge noppen en enkele maten te groot. *Een wereldcadeau.*

Hij ging van de padvinderij, stapte uit de Biltse accordeon- vereniging Con Spirito en stortte zich op het voetbal. Met succes. Het keepertje van het Biltse BVC werd op zijn veertiende gekozen voor het Utrechts jeugdelftal. Juist toen hij van de Havo naar de Pedagogische Academie overstapte, contracteerde FC Utrecht hem. Voor 300 gulden bruto per maand, plus 50 gulden per punt (eveneens bruto) en 250 gulden reiskosten werd hij betaald voetballer. Voor negen ton verkocht FC Utrecht Van Breukelen in '82 aan Nottingham Forrest. PSV haalde hem twee jaar later naar Holland terug.

In zijn 44 interlands hield hij 21 maal de nul en kreeg 33 goals tegen. Cijfers van een topkeeper. "Maar als ik niet aan de top kan terugkeren, als PSV dadelijk te hoog gegrepen blijkt, stop ik ermee", stelt hij vanaf zijn ziekbed.' "Ik ben geen keeper voor een kleinere club, waar je best eens mag verliezen. Dan zou m'n motivatie weggaan. De top of stoppen".

• *HANS VAN BREUKELEN*

Toen Joop Hiele een paar maanden terug door praktisch dezelfde blessure werd geveld, zei hij: alle belangstelling heeft mij er in het ziekenhuis doorheen gesleept.

"Dat geweldige medeleven geeft je inderdaad een extra motivatie om terug te komen. De telefoon staat niet stil — Ruud Gullit hing vanuit Milaan al meteen aan de bel —, tientallen bloemstukken en de kaarten komen met postzakken tegelijk binnen. Uit het héle land beterschaps- kaarten. Erg veel uit Rotterdam en omgevingn en dat doet mij vooral goed. Uit Amsterdam overigens weinig. Joop Hiele heeft mij trouwens al persoonlijk opgezocht. Vreselijk gelachen. Hij doet nu z'n stinkende best om op 26 april voor West-Duitsland fit te zijn. Maar ik heb hem gewaarschuwd. Laat je niet opjagen Joop, heb ik gezegd, beter een maand te laat weer beginnen dan een week te vroeg".

Je maakt een opvallend montere indruk.

"Ik probeer zo positief mogelijk te denken. Ik redeneer: wat een geluk dat dit niet een jaar geleden is gebeurd, anders was je de Europa Cup en dat fantastische EK misgelopen. Bovendien is het een geruststellende gedachte dat je je geen zorgen over je gezin hoeft te maken. Bij een eventuele afkeuring ben ik goed verzekerd, m'n PSV-contract loopt nog 2 ½ jaar door en Eef Kamerbeek van de pr-afdeling van Philips heeft mij vorige week al gevraagd of ik er wil komen werken. Als het nu werkelijk afgelopen zou zijn, kan ik ook op een schitterende loopbaan terugkijken. Al blijf ik diep in m'n hart natuurlijk op het WK '90 in Italië hopen. Daarom ben ik al druk bezig met oefeningen. Dagelijks werk ik een heel fitness- programma af met gewichten en zo. Als Ben Johnson kom ik dadelijk het ziekenhuis uit, maar dan zonder doping- toestanden".

Je hebt nu ook volop tijd voor het boek, waarmee je bezig bent. Wordt het er eentje á la Toni Schumacher, waardoor jij ook naar Turkijë moet vluchten?

"In mijn boek — het komt eind dit seizoen uit — doe ik niet aan vuilspuiterij. Voetbal heeft mijn leven bepaald en ik pas ervoor om mijn eigen nest te vervuilen. Geen wildwest-verhalen, geen kretologie dus. Al zullen zich best een paar mensen gekwetst voelen, als ik in alle eerlijkheid enkele zaken uit de doeken doe. Ik beschrijf bij voorbeeld de rol van Hans Kraay destijds bij PSV. Ik heb 't ook over die zwartgeldaffaire destijds bij FC Utrecht".

Inderdaad, die nette Hans van Breukelen, die keurige huisvader van drie kinderen was bij dat Utrechtse zwart geld ook volop betrokken.

"Toen ik dat zwarte geld aannam, wist ik dat ik fout zat. Ik nam het risico, de zaak kwam uit en daarop redeneerde ik slechts, eigen schuld, je zult moeten boeten. Maar het ergste was de publiciteit. Als misdadigers kwamen wij met koeien van letters op de voorpagina, terwijl op pagina 13 onderaan een klein bericht e stond dat een man drie verkrachtingen had verricht. Het werd allemaal nogal uit zijn verband getrokken, dunkt me. Maar mijn familie heeft vreselijk onder die affaire en het roddelcircuit dat erop volgde, geleden. God zij dank had ik toen nog geen kinderen. Maar mijn moeder kreeg er een zenuwaanval van. De zwartste periode uit mijn leven".

Bij FC Utrecht slaagden jullie er overigens juist in die tijd in om de supporters redeli k in het gareel te krijgen.

"Er ontstond destijds bij de training tussen de spelers en supporters een groot saamhorigheids- gevoel: de club moest behouden blijven. Een sterke zet was ook om de supporters een eigen home te geven en de verantwoordelijkheid erover. Maar onder het motto: komt er rotzooi, dan kunnen jullie je home wel vergeten. Het werkte. De grootste relschoppers grepen nu zelf in als er iets dreigde te gebeuren. Ik ben er ook van overtuigd: hoe dichter je dat soort jongens bij de club brengt, des te positiever gaan zij reageren. Al geef ik toe, je hebt in Nederland een stelletje — gelukkig de grote minderheid — waar domweg niet mee te praten valt. Niet voor rede vatbaar. Tegen die lui moet dan ook maar keihard worden opgetreden. Kan niet anders".

Na FC Utrecht volgde Nottingham Forest. Zijn de Engelse supporters nòg erger?

"In elk geval had ik in Engeland als keeper zelden last. Kijk, in Nederland kun je achter het doel nóóit met supporters van de tegenpartij een geintje maken. Die staan sowieso vijandig tegenover je. Reageren ontzettend agressief. Sterker, ze haten je. In Engeland heb ik met fans van de tegenpartij nog wel eens redelijk gesprekjes gevoerd. Bij Southampton beet eens een supporter me toe: 'Go back to Holland, you fucking dutchman'. En ik terugroepen: "Yes, at the end of the season, my boy'. Iedereen lachen. Prima ja".

"Bij Nottingham Forest toonden de supporters ook voor de coach, Brian Clough, veel respect. Hij zette op de tribune van de harde kern een bord neer: wie de club in diskrediet brengt, moet wegblijven, getekend Brian Clough. Het hielp. Clough liet ook in alle kranten opnemen: als er rotzooi komt, ben ik weg. Maakte eveneens indruk".

Een keeper pleegt in Nederland van alles naar zijn hoofd te krijgen. Ben je onder de lat ooit doodsbang geweest?

"Vóór de wedstrijd ben ik wel eens angstig. Dan denk ik niet alleen: 'Stel dat ik een bal door mijn benen laat glippen', maar ook wel: 'Als dadelijk een fragmentatiebom bij je ontploft, ben je er geweest'. Tijdens de wedstrijd heb ik die angst niet. Ga ik volledig in het voetballen op. En ik dacht vantevoren nóóit: ik kan weleens een doodschop krijgen, zoals die Gaudino nu van Stuttgart uitdeelde. Nee, hij heeft nog niets van zich laten horen. Ik heb er ook geen behoefte aan. Ik kom dat mannetje nog wel eens tegen". "Overigens is het inderdaad ongelooflijk wat er allemaal het strafschopgebied wordt ingeslingerd. Van wekkers tot ijzeren staven met punten eraan. Tijdens een Ajax - FC Utrecht suisde er zelfs eens een raketje vlak naast mij op het gras. Ik dacht nog: als dat kreng in vredesnaam maar niet uit elkaar ploft. Kijk ik goed, is het een vibrator. Later heb ik de gozer die dat ding had gegooid nog gesproken ook. Hij stond stomverbaasd dat ik niet onmiddellijk had ontdekt wat het was. Zoiets zie je toch meteen, riep hij bijna verontwaardigd uit".

Keepers krijgen immer minder waardering dan aanvallers.

"Ik sprak in mijn vakantie iemand die zei: een doelman valt te vergelijken met een boekhouder op een bedrijf. Die moet alles in de gaten houden, nauwgezet controleren, maar iedereen denkt: die kerel is een noodzakelijk kwaad, die alleen maar geld kost. En de vertegenwoordigers van zo'n zaak, de snelle jongens, kun je vergelijken met de aanvallers. Die gaan met de eer strijken".

"In principe kun je het als doelman nimmer goed doen. Een bal tegenhouden is normaal, hem er doorlaten stom. Een keeper noemen ze de sluitpost. Ja, de sluitpost op de begroting. Ernst Happel zei vroeger: een formidabele keeper laat er in een seizoen misschien drie minder door dan een normale doelman, dus koop ik liever een formidabele spits die er tien meer inschopt dan de doorsnee- aanvaller. Hij had nog gelijk ook. Italië koopt ook het halve buitenland leeg, maar een topkeeper, nee, daar hebben ze nog geen lire voor uitgegeven".

Is het waar dat je vroeger priester wilde worden?

"Mede doordat ze bij ons thuis erg katholiek waren, was priester-worden inderdaad een kinderdroom van mij. Zo tot mijn twaalfde jaar. Ik was ook misdienaar. Zelfs ben ik nog eens met de pater naar een seminarie in St. Oedenrode geweest. Maar eerlijk gezegd had ik daar al meer oog voor de schitterende sportvelden die om dat seminarie hoenlagen. En toen ik op de mavo mijn eerste feestje had meegemaakt, wist ik helemaal zeker dat ik voor het celibatair leven totaal ongeschikt zou zijn".

Jij vindt de Westduitse voetballers super-arrogant. Maar toen jouw vrouw Karen die EK-wedstrijd Duitsland- Nederland op de video terugzag, moet ze gezegd hebben: wat gedrag jij je arrogant, Hans.

"Om precies te zijn zei ze toen: nu ik je zo bezig zie, vind ik je in die wedstrijd een vervelende arrogante gozer. Maar zij voegde er ook aan toe, dat ze destijds op de tribune in Hamburg heel goed had begrepen waarom ik mij zo anders dan anders gedroeg. Door de revanche- gedachte van het WK '74, inderdaad de arrogantie van die lui en de Duitse sportpers die vóór de wedstrijd de boel nog eens even belachelijk opkrikte, stond ik geweldig op scherp. Weet je dat ik mij van die wedstrijd ook nog alles haarfijn kan herinneren? Elke aanval, elk schot, elke botsing, elke conversatie, ja alles. En dat terwijl mijn beste wedstrijd op dat toernooi toch de finale tegen Rusland was. Maar drie maanden na het EK schoot ik nog vol toen ik Van Basten op de video die winnende goal in Hamburg zag maken".

"Door die ellende nu in München is mijn sympathie voor onze Oosterburen er natuurlijk ook niet groter op geworden. Alles werd daar door de tv opgenomen. Maar toen Gaudino die smerige overtreding maakte, waren onze vriendelijke Oosterburen net banden aan het verwisselen, zeggen ze".

"Ja, ja".

Hamptonoom Ted Troost heeft op jou een grote invloed gehad.

"Hij heeft ervoor gezorgd dat ik nu volledig ontspannen onder de lat sta en niet meer zo verkrampt als vroeger. Ik heb heel veel van Troost opgestoken. Als er vroeger iets fout ging, zocht ik ook altijd voor 75% de schuld bij anderen. Nu geef ik mijn eigen fouten ruiterlijk toe, zoals laatst in Tokio bij die wereldbeker- wedstrijd tegen Nacional. Sterker, ik begin nu ook altijd eerst de fout bij mijzelf te zoeken. Troost heeft dat voor elkaar gekregen".

Stel, stel, dat het toch niet goedkomt. Hoop je dan in de voetballerij te blijven?

"Trainer word ik in geen geval. Sportcommentator bij de tv lijkt mij wel een uitdaging, ook al om te tonen hoe het volgens mij wèl moet. Nu erger ik mij vaak aan sommige tv- verslaggevers. Maar een functie in de pr bij Philips waar ik het al over had, lijkt mij ook een prachtige uitdaging".

Toen Thijs Libregts in Israël van jouw ongeval hoorde, reageerde hij: dat krijg je met dat gejaag, van Tel Aviv naar München en dan meteen de zaal in, dat vráágt om ellende.

"Dat ik nu plat lig, heeft niets met de overbelasting te maken, bewijst evenmin dat zaalvoetbal riskant is, maar komt slechts door één smerige overtreding".

(Uit de Haagsche Courant).

Tweemaal zoveel testen als voorheen

IAAF gaat doping te lijf

SINGAPORE — De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) vindt dat de atleten in de toekomst op ieder tijdstip en elke plek moeten worden gecontroleerd op het gebruik van dope. Een verplichting wil Arne Lungqvist, vice-voorzitter van de IAAF en eerste man in de medische commissie, de nieuwe regels niet noemen.

"Het is volkomen legaal. Maar als sporters weigeren een test te ondergaan, kunnen zij niet meer deelnemen aan wedstrijden. Dat is alles. De enige manier waarop wij dit probleem, het gebruik van drugs, kunnen oplossen is door overal onverwacht te controleren. Wij zullen zo vaak langs komen dat atleten zich nog wel eens zullen bedenken voordat zij drugs gebruiken."

Het plan van het bestuur van de IAAF wordt deze dagen besproken op het drie-daagse congres van de federatie in Singapore. Het bestuur van de IAAF realiseert zich volgens Lungqvist dat er aan die vele controles een prijskaartje hangt.

"Er zullen meer laboratoria dienen te komen al wij alle stalen willen controleren. Wij zijn bereid die te financieren als het Internationaal Olympisch Comité de resultaten van de testen overneemt."

Ieder jaar worden er door de 22 doping- laboratoria in de wereld ongeveer 40.000 controles uitgevoerd a raison van ruim 125 gulden per test. Als de plannen van de IAAF doorgaan, zal het aantal controles worden verdubbeld. "Ook de nationale bonden zullen moeten overgaan tot het houden van onverwachte controles", stelde Lungqvist.

In de voorstellen van de IAAF wordt ook onderscheid gemaakt naar welk middel is gebruikt. Stoffen die bijvoorbeeld voorkomen in medicijnen leveren een schorsing van drie maanden op. Het gebruik van hormonen en steroiden komt de atleet te staan op een straf van twee jaar.

Volgens Lungqvist is er ook vooruitgang geboekt in de speurtocht naar methoden om bloed-doping te ontdekken. "Wij zijn een systeem aan het ontwikkelen dat het mogelijk moet maken ook die vorm van verboden stimulering te onderkennen. Bij de strijd om de wereldtitels veldloop, in maart in Noorwegen, zal er verder onderzoek worden gedaan."

Tijdens het congres zal er ook een voorstel ter stemming komen dat er in voorziet atleten uit Zuidafrika die emigreren, twee jaar van internationale wedstrijden uit te sluiten.

Verzekering betaalt Greg Lemond 2 miljoen gulden uit als comback mislukt

'Terug aan de top, anders stop ik'

— door Jean Nelissen —

ALS Greg LeMond volgend jaar voor of tijdens de Tour de France niet zijn oude topniveau heeft bereikt, stopt hij met wielrennen. Lemond heeft een persoonlijke verzekering afgesloten die één miljoen dollar uitkeert als hij er niet in slaagt weer een van 's werelds beste etappe- renners te worden en zijn fiets voorgoed opbergt.

Sinds zijn jachtongeluk met Pasen 1987 toen zijn zwager tientallen loden kogeltjes in z'n lichaam schoot, heeft Lemond na drie operaties vergeefs geprobeerd opnieuw de top te bereiken. Op 4 mei vorig jaar moest Lemond, die bij een valpartij een blessure had opgelopen, z'n seizoen onderbreken. Hij kon ook daarna geen enkele aansprekende uitslag neerzetten en verdween meestal voortijdig uit de wedstrijden.

In het na-seizoen was de Amerikaan druk bezig een andere ploeg te vinden. Want hij ging niet meer akkoord met het basissalaris van 600.000 gulden dat PDM hem overeenkomstig zijn contract uitbetaalde.

Het vertrouwen in de comeback van de Amerikaan op het hoogste niveau heeft kennelijk ook elders een deuk gekregen. Want tot nog toe slaagde Lemond er niet in bij een andere formatie tegen meer geld een overeenkomst te tekenen. Hij is in anderhalf jaar tijds in het wereldklassement van de FICP trouwens ook gezakt van de tweede plaats naar de 345e plaats.

Een van de komende dagen heeft Manfred Krikke, directeur van de wielerploeg, in Indianapolis een gesprek met Lemond. PDM heeft destijds bij het tekenen van de overeenkomst met de Amerikaan bewust een risico voor twee jaar ingecalculeerd.

Dit betekent dat de Philipsdochter ook voor 1989 met Lemond verder wil gaan onder dezelfde voorwaarden als vorig jaar. Dat wil zeggen: een basissalaris van 600.000 gulden en via een premiestelsel en uitloopmogelijkheid tot ongeveer 1,3 miljoen gulden. In dat geval zou Lemond weer grote wedstrijden moeten winnen.

...Gred Lemond: Terug aan de top of stoppen...

Greg Lemond vraagt van PDM een contract voor nog twee jaar, dus tot en met 1990. PDM vindt het risico te groot en zou zich voor 1990 alleen willen vastleggen op basis van een zeer laag vast salaris en een zeer hoog premiestelsel. Dit vindt de Amerikaan weer onaantrekkelijk. Of partijen eruit komen valt te bezien. Medische testen hebben intussen uitgewezen dat hij lichamelijk fit is. Tussen de theorie van het laboratorium en de praktijk van de Tour [illegible] aan van verschil.

— door René van Zanten —

Je zult maar Hongaar zijn, in Roemenië wonen en langzaam de bulldozers naderbij zien komen die je geboortedorp plat komen walsen. Dat behoort bij de zegeningen van de door president Ceaucescu begin vorig jaar aangekondigde 'systematisering' van het Roemeense platteland. Ruim zevenduizend dorps- gemeenschappen moeten van de aardbodem verdwijnen om plaats te bieden aan grijze flatblokken binnen 'agro- industriële complexen'. In Transsylvanië — een gebied in het Noordwesten van Roemenië — wonen naar schatting 2,5 miljoen mensen van Hongaarse afkomst. Ook daar zullen honderden dorpjes worden opgeofferd aan de tekentafel van *conducator* Ceaucescu.

...De protestantse kerk van het Rakosszenthimaly district in Boedapest was een van de eerste die begon met het opvangen van de vluchtelingen...

Op de vlucht voor Ceaucescu's tekentafel

Tranen in Transsylvanië

Wie zich al niet welkom voelt en bovendien machteloos moet toezien hoe zijn boerderijtje wordt verpulverd, kan verrassend inventief zijn bij een vluchtpoging.

Zo was er begin dit jaar een Roemeen van Hongaarse afkomst — een handige knutselaar — die in het geniep treinwielen onder zijn auto monteerde. De auto beschermde hij met dikke staalplaten. Hij zette vrouw en kind in het gevaarte, schoot via een wissel vlak voor de Roemeens- Hongaarse grens achter de zojuist gecontroleerde trein en ontvluchtte aldus met reuzevaart het donkere land van Ceaucescu. Nagestaard door verbaasde Roemeense grenswachten.

De Hongaren konden de ingenieuze vlucht wel waarderen. Rustig maar, rustig maar, je hoeft met dat ding niet helemaal naar Budapest te sjezen', lieten ze hem weten nadat ze hem eindelijk tot staan hadden weten te brengen. De man legde uit dat hij wel zo snel had moeten rijden om vlak achter de trein te blijven. Tussen het station en de grens was namelijk nog een wissel — dat spoor leidt naar een mijn, in Roemenië.

Dat zou natuurlijk zuur zijn geweest. Sta je maandenlang verborgen voor de buitenwereld te knutselen en te lassen om het land te ontvluchten en dan gaat net voor de grens de wissel om. Rijd je alsnog in volle vaart een Roemeense mijn binnen alwaar ter plekke de dwangarbeid kan worden begonnen. Maar het ging goed, de Roemenen voelden zich in hun hemd gezet en zetten de Hongaarse regering onder zware druk om het gezin terug te sturen. Uiteindelijk stuurden de Hongaren de treinwielen terug, die waren immers staatseigendom.

GEISOLEERD

Het gezin mocht na zijn spectaculaire ontsnapping in Hongarije blijven. De uitvinder van de gepantserde sprinter heeft inmiddels werk gevonden bij een fabriek voor hoogspannings- masten in Boedapest. Daar konden ze wel een handige jongen gebruiken. De regering in Boedapest beschouwt sinds februari van vorig jaar namelijk Roemeense ingezetenen die hun land ontvluchten niet langer als Roemeens staatseigendom. Een nog al unieke beslissing die Hongarije wat heeft geïsoleerd binnen het blok van socialistische broederstaten. Die hebben onderlinge uitwijzings- verdragen, daar wordt niet aan getornd. Hongarije deed het wel en zit tien maanden later al met twaalfduizend (officieus twintigduizend) vluchtelingen uit Roemenië. Sommigen legaal, de meesten illegaal.

De opvang van al die verdrevenen vormt een forse aanslag op de economie van een land dat wordt geplaagd door onsocialistische zaken als werkloosheid en woningnood. Problemen waar de Hongaren — inclusief de regering — rond voor uitkomen. De economie zit in de knel.

Dat komt allemaal slecht uit. Hoeveel sympathie er onder de Hongaren ook bestaat voor de vluchtelingen, de vrees is groot dat de opvang tot irritatie aanleiding zal geven. Hoe kun je de werklozen in Hongarije 'verkopen' dat de vluchtelingen binnen een paar dagen aan een baan worden geholpen? En hoe reageren de (officieel) vijftigduizend binnen een week een eigen onderkomen hebben?

Arpad Alfoldi, directeur van het Rode Kruis in Hongarijë: "Je kunt het de arme kinderen in Hongarijë niet uitleggen als Zwitserland tonnen chocolade stuurt voor de kinderen van Roemeense vluchtelingen". Ook dr. Laszlo Albrecht, adviseur van het Hongaarse ministerie van binnenlandse zaken en secretaris van de interministeriële commissie voor vluchtelingen- opvang bevestigt dat één van de grootste zorgen is de naar gemiddeld twaalfhonderd vluchtelingen per maand zo op te vangen dat "groepen Hongaren niet tegen de haren worden ingestreken". Ferenc Szabo is de beheerder van een opvangcentrum voor vluchtelingen uit Roemenië in Debrecen, bij de Hongaars-Roemeense grens. Hij heeft sinds februari tweeënhalfduizend vluchtelingen ontvangen: "Ongeveer vijftien procent heeft een paspoort, de rest is illegaal de grens overgestoken. We proberen werk en onderkomens te zoeken voor die mensen. Het moeilijkste is voor gezinnen. Daar hebben we te weinig huizen voor".

"Ze komen hier allemaal binnen met verhalen over mensen die zijn gevangen genomen of zijn neergeschoten. Ik heb het niet gezien. Ik heb hier wel eens iemand gehad die bij een eerste poging was gevangen genomen, ontsnapte en toen wel de grens over kwam. We moesten meteen met hem naar het ziekenhuis. Tijdens z'n gevangenschap hadden ze met geweerkolven al zijn tenen verbrijzeld".

Ferenc Szabo is behalve beheerder ook een soort biechtvader in het centrum: "Je krijgt hier natuurlijk alle verhalen, hysterische mensen soms. Treurige zaken, vooral gebroken gezinnen. Er zitten ook Roemeense veiligheids- agenten tussen, die zich voordoen als vluchteling. Er is in Roemenië een keer een stuk over mij in de krant verschenen, compleet met mijn foto". En dan lachend: "Ik zal daar voorlopig maar niet naar toe gaan".

...Op weg naar de kerk in het dorpje Méra...

Hij bevestigt dat veel mensen de 'systematisering' opgeven als belangrijkste reden om te vluchten: "Op allerlei manieren. Er zijn hier mensen te paard aangekomen. Sommigen liggen dagenlang in het gras te wachten tot de kust veilig is. Ik heb hier een jonge vrouw gehad die was gevlucht omdat ze haar vader zo verschrikkelijk haatte omdat hij in Roemenië bij de milicia zat. Toen ze hier was heeft ze hem meteen opgebeld en verteld van haar ontsnapping, wel wetende dat haar vader onmiddellijk zou worden ontslagen. Ze heeft hier dagen zitten huilen".

"Ach, Ceaucescu", Ferenc Szabo haalt de schouders op. "Hij wil de zee naar Boekarest brengen. Hij laat een kanaal naar Boekarest graven, alle huizen worden weggevaagd. Op de oevers wil hij nieuwe huizen laten bouwen, maar dan zó, dat ze vanuit de lucht gezien zijn naam vormen. Welke politicus durft zoiets te doen als de mensen in Roemenië niet te eten hebben?"

Een ("beleidsbepalende") ambtenaar op het ministerie van buitenlandse zaken in Boedapest vertelt over het "onaangename bezoek" dat de Hongaarse premier Karoly Gròsz in augustus vorig jaar bracht aan de Roemeense leider Ceaucescu. "Het bezoek had plaats op initiatief van Roemenië. Sinds 1977 waren er geen topontmoetingen meer tussen beide landen geweest, opmerkelijk genoeg tussen twee socialistische buurlanden. Omdat wij al die tijd hadden aangedrongen op een ontmoeting kon Cròsz moeilijk weigeren toen hem werd aangeboden twee dagen later in Boekarest te komen".

Het bezoek werd geen succes. Ceaucescu bleek onvermurwbaar. Gròsz zei bij thuiskomst dat er nog altijd "grote fundamentele politieke menings- verschillen" tussen beide landen bestaan. Gròsz had de Roemeense leider, tot diens grote woede, verteld dat de Hongaarse leiding haar burgers er niet van zal weerhouden te demonstreren tegen het Roemeense minderheids- beleid en de 'systematisering'.

De man van buitenlandse zaken: "In 1977 waren akkoorden gesloten tussen Roemenië en Hongarije. We zouden over en weer consulaten openen, we zouden culturele centra in elkaars landen opzetten, Roemenen zouden vrij naar Hongarije mogen reizen en omgekeerd en we zouden elkaars boeken en kranten toestaan".

"Welnu, de Roemenen hebben ons consulaat in Cluj onlangs gesloten en het blijkt niet langer mogelijk om welke Hongaarse krant of welk Hongaars boek dan ook de grens over te krijgen". Gevraagd naar het waarheidsgehalte van het verhaal dat de Roemeense staat enkele duizenden Hongaarse bijbels in beslag heeft genomen om er toiletpapier van te maken zegt de man van buitenlandse zaken: "Ja, dat klopt. En dat het zo slecht was gedaan dat de bijbelteksten nog op het toiletpapier stonden klopt ook. Desondanks is er nauwelijks toiletpapier te krijgen in Roemenië. Misschien moeten we meer bijbels sturen".

HONGER

Er zijn Roemenen en Hongaren die geheel legaal Hongarije binnenkomen. Niet minder op de loop voor de bulldozers en de honger, maar met keurige papieren. Er liggen nog tienduizenden door Hongarije goedgekeurde verblijfs- aanvragen te wachten op instemming van Roemenië. Een tweede categorie zijn de inwoners van Roemenië die op een toeristenvisum buurland Hongarije bezoeken en weigeren terug te keren. De derde, grootste categorie, wordt gevormd door de uit Roemenië afkomstige vluchtelingen die illegaal over de grens proberen te komen.

Niet alle pogingen zijn even lollig als het gezin met de gepantserde treinauto. Er doen droeve verhalen de ronde. Over een man bij voorbeeld die met zijn zoontje op de schouders in het donker probeert de grens te slechten. De Roemeense grenswachters horen iets, schieten en raken het zoontje. De man die hartverscheurend in het donker staat te snikken is vervolgens een makkelijke prooi voor de kogels.

De vluchtelingen uit Roemenië zeggen van achtergebleven familieleden te hebben gehoord dat de werkelijke verschrikkingen die zich aan de Roemeens- Hongaarse grens afspelen pas duidelijk zijn geworden tijdens de oogstijd. Toen vonden de boeren in de grensstreken de lijken van de neergeschoten vluchtelingen tussen de gewassen. Dat zijn de verhalen die 'zij die het wel haalden' in Hongarije uitwisselen. De verhalen van geschokte mensen. Angstige ogen die zich vullen met tranen als ze spreken over de familieleden die in Transsylvanië zijn achtergebleven.

In een katholieke kerk in Boedapest, waar iedere week een oecumenische dienst voor de vluchtelingen wordt gehouden vertelt een echtpaar naar Denemarken te zullen vertrekken "omdat we nooit meer iets met socialisme te maken willen hebben". De echtgenoot was in Roemenië gearresteerd toen hij met enkele vrienden in een vrolijke bui een Hongaars liedje had gezongen. Na zijn celstraf kreeg hij toestemming het stoffelijk overschot van zijn vader op te halen die in Hongarije was overleden. Vader werd teruggestuurd, het echtpaar bleef in Hongarije.

In de hoek van de kerk staan potjes kindervoeding uit Nederland. Daar begint een wat sjofel baasje aan m'n arm te trekken met de vraag of ik er voor kan zorgen dat hij in Nederland wordt opgenomen. Een vrouw met een volkomen mismaakt gezicht trekt aan de andere arm en vraagt of ik haar zieke moeder kan opsporen. Langzaamaan begint de vergelijking met een filmset van Fellini zich op te dringen. De pastoor die temidden van het tumult schreeuwt dat er voor de kinderen een Sinterklaasmiddag is georganiseerd maakt de vervreemding nog groter.

ACHTERDOCHT

Andras is 33 jaar — de leeftijd van Christus, zeggen ze in Hongarije. Geboren in Transsylvanië. Twee jaar geleden kreeg hij toestemming om naar Hongarije te emigreren. Daar houdt Andras zich sindsdien bezig met studies over het leven van minderheden in Roemenië. Hij studeerde Hongaars en Russisch en mocht zich derhalve in Roemenië verzekerd weten van de niet aflatende achterdocht van de autoriteiten.

"Vanaf 1959 is de Roemeense staat begonnen met het uitbannen van de Hongaarse cultuur. Er mochten geen kerkdiensten meer in het Hongaars worden gehouden, we konden geen Hongaarse radio of televisie- uitzendingen meer ontvangen. Hongaarse scholen werden stelselmatig afgeschaft, Hongaarse wetenschappers kregen steeds meer moeite het gebied binnen te komen. Naar schatting tienduizend Hongaarse afgestudeerden werden verplicht ver buiten Transsylvanië te werk gesteld".

"Het gaat niet alleen om Hongaren, maar dat is wel de grootste groep. Begin jaren zestig leefden er 400.000 oden in Roemenië, dat zijn er nu nog dertigduizend. Dan wonen er Duitsers, Serven, Slowaken, Oekraïners, Bulgaren, Turken, Tataren en zigeuners.

Al die groepen hebben het volgens Andras moeilijk in Roemenië: "Ik weet natuurlijk het meeste van de Hongaren omdat ik dat zelf heb meegemaakt. Ik geb gezien hoe complete klassen met Hongaarse kinderen gedwongen naar andere gebieden werden overgebracht. Heb aan den lijve ondervonden hoe Hongaren elke kans wordt ontnomen zich in Roemenië professioneel te ontwikkelen".

"De situatie onder Hongaarse intellectuelen is benauwend. Het bezit van een schrijfmachine moet onder dezelfde voorwaarden worden aangemeld bij de milicia als de aanschaf van een geweer. Ik denk dat Boekarest ervan uit gaat dat alles wat cultureel afwijkt van het bekende, moeilijker te controleren is. Daarom wordt met name de Hongaarse minderheid als een grote bedreiging gezien. Daarom ook worden Roemenen voortdurend gevoed met het idee dat Hongarije uit is op grenswi ziging, Transsylvanië weer bij Hongarije wil betrekken".

De analyticus Andras toont pas emoties als ik hem vraag zijn eigen verhaal te vertellen. Hij aarzelt, zegt het te willen proberen. Tijdens zijn relaas staart Andras regelmatig minutenlang zwijgend naar de grond, vechtend tegen de tranen die achter zijn dikke brilleglazen dringen om naar buiten te mogen.

"Toen ik ging studeren bestond er nog een Hongaarse afdeling aan de universiteit in Cluj (Andras gebruikt de Hongaarse naam: Kolozsvár — RvZ). Ik schreef een proefschrift over Hongaarse literatuur in Transsylvanië tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Ik werd daarbij op allerlei manieren tegengewerkt en was me steeds meer bewust van het feit voortdurend door de veiligheids- politie in de gaten te worden gehouden. Toen mijn proefschrift eindelijk af was werd ik ver buiten Transsylvanië gevestigd als leraar Frans. Ik schreef een protestbrief en werd prompt ontslagen".

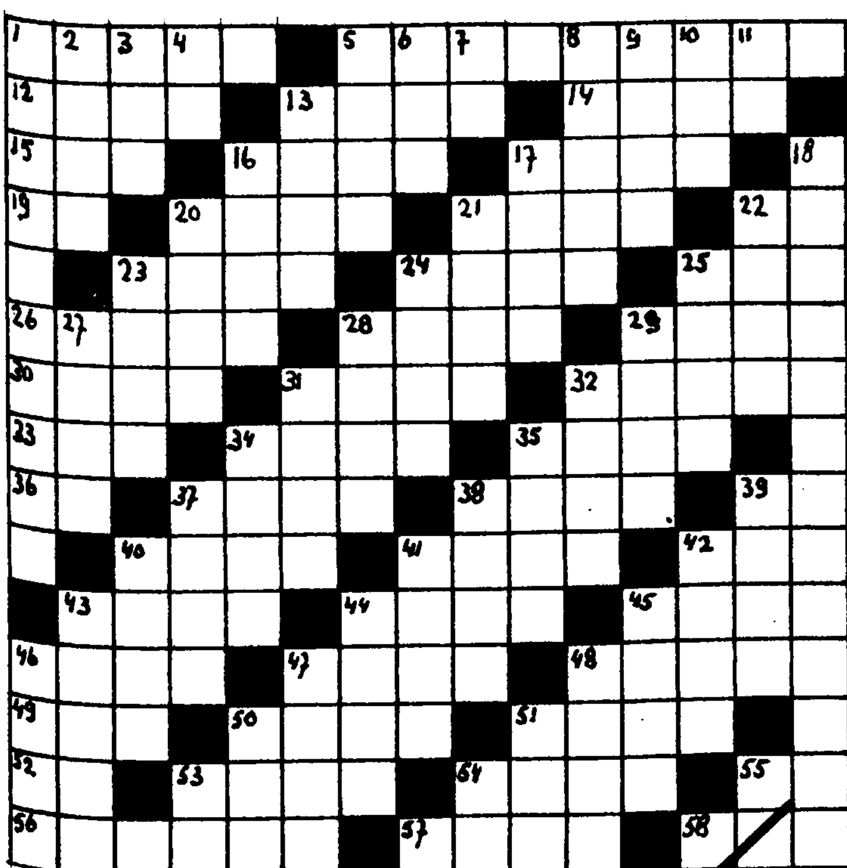
"Ik was inmiddels getrouwd en had een zoon gekregen. Mijn vrouw werd ziek. Het was moeilijk om toen werkloos te zijn, op zevenhonderd kilometer afstand van onze familie. Omdat mijn vrouw zo ziek was kreeg ik na een half jaar toch werk aangeboden, als leraar tekenen en Russisch op een school in de buurt. Dat heb ik geaccepteerd. In juli '81 overleed mijn vrouw. Ik bleef achter met een zoontje van een jaar oud. Mijn vrouw had etnologie geleerd. Drie weken na haar dood kwam er een brief dat haar manuscript voor een boek was geweigerd omdat er Hongaarse namen in voorkwamen".

"Ik was vertwijfeld, mijn enige vreugde was het kind. Dankzij mijn baan kon ik voor hem zorgen. Maar na een jaar werd ik weer ontslagen. Het was in de tijd dat vrijwel al het nog resterende Hongaarse onderwijs werd afgeschaft. Ik vroeg of ik terug mocht naar mijn geboortedorp, zodat mijn ouders konden helpen bij de opvoeding van mijn zoon. Dat verzoek werd afgewezen".

"Ik besloot te proberen de gebeurtenissen te formuleren en begon aan een essay waarin ik de theoretische mogeli kheden voor een Roemeense samenleving onderzocht. Een doodlopende straat, was de conclusie. Niemand heeft het ooit kunnen lezen, terwijl ik nog zat te schrijven is het essay in beslag

(vervolg op pag.9)

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Stad in Afrika; 5. Stad in Nederland; 12. Griekse god; 13. Vluchtige vloeistof; 14. Tocht; 15. Uitholling in muur; 16. Knappend; 17. Jongensnaam; 19. Gebod; 20. Hulpmiddel voor zicht; 21. Tocht; 22. Romeinse Rijk; 23. Klank; 24. Bundel aaneengeregen papieren; 25. Vrucht; 26. Bijbelse figuur; 28. Vogel; 29. Kledingstuk; 30. Plaats in Noord Brabant; 31. Bot; 32. Spoed; 33. Sprookjesfiguur; 34. Zichtbare dampmassa; 35. Vaartuig; 36. Bijwoord; 37. Water; 38. Prima; 39. Godsdienst; 40. Lariks; 41. Wapen; 42. Meisjesnaam; 43. Bladader; 44. Besturend lichaam; 45. Rivier in Japan; 46. Grond; 47. Mensenmassa; 48. Waarneming door radiogolven; 49. Kunstwerk; 50. Rakel; 51. Tijding; 52. Zuivelprodukt; 53. Vloek; 54. Gerecht; 55. Jezuiet; 56. Gevangenis; 57. Deel van de arm; 58. Rivier in Engeland.

VERTIKAAL: 1. Sport; 2. Zangstuk; 3. Muziekterm; 4. Rund; 5. Koraaleiland; 6. Bestek; 7. Senior; 8. Eens; 9. Strook; 10. Tafel; 11. Spil; 13. Ierland; 16. Oorsprong; 17. Flink; 18. Representatie; 20. Peulvrucht; 21. Getal; 22. Sprookjesfiguur; 23. Deel van een trap; 24. Geen beroepspersoon; 25. Zilt; 27. Bloedvat; 28. Zuivelprodukt; 29. Poeder; 31. Bepaalde hoeveelheid papier; 32. Wooneenheid; 34. Kaai; 35. Vel; 37. Eetgerei; 38. Kliekje; 39. Meisjesnaam; 40. Hulpmiddel voor zicht; 41. Metselspecie; 42. Bergruimte; 43. Volk; 44. Melkprodukt; 45. Vervelende; 46. Slim; 47. Lichaamsdeel; 48. Benauwdheid; 50. Amerikaanse schrijver; 51. Dwaas; 53. Muzieknoot; 54. Rivier in Italie; 55. Selenium.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

M.A. Henriquez
Jan Sofat 223
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelopPe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Steek; 6. Pret; 10. Peter; 11. Oeloe; 13. Spies) 15. Akoniet; 17. Peen; 18. Stal; 19. Tr.; 20. Eer; 21. Roet; 22. Fase; 24. Kr.; 25. Boor; 26. Als; 27. Dries; 29. Breed; 31. Ier; 32. Wees; 33. Ra; 35. Baar; 37. Kien; 38. Ral; 39. Op; 40. Mier; 41. Gaal; 42. Opening; 45. Makke; 46. Meter; 47. Eleve; 49. Lada; 50. Netel.

VERTIKAAL: 1. Spier; 2. Teen; 3. Ets; 4. Ee; 5. Krater; 6. Pool; 7. Ren; 8. Eli; 9. Toets; 12. Etre; 13. Spek; 14. Peerd; 16. Kat; 18. Soos; 21. Roer; 22. Fles; 23. Ase; 25. Bier; 26. Aren; 28. Ria; 29. Beer; 30. Draak; 32. Wiegen; 34. Alle; 35. boom; 36. Appel; 37. Kin; 38. Rakel; 40. Mira; 41. Gave; 43. Eta; 44. Ned.; 45. Met; 48. Le.

Liever een persoonlijke pen dan een printje uit de computer

De vulpen is terug

— door Willemien Weerman —

DE VULPEN. Een krasse grijsaard. Al meer dan honderd jaar oud en nog niet versleten. Rapporten, oorkondes, vredes- maar ook oorlogsverdragen werden ermee ondertekend. Diplomaten, notarissen en ministers gingen en gaan nog steeds niet eerder van huis voor ze gecontroleerd hebben of de pen zich in het speciale daarvoor gemaakte zakje van het colbert bevindt. Het is immers geen gezicht een akte met een ballpoint te ondertekenen. Dat kun je zelfs in noodgevallen niet doen. Je zou je eigen handschrift niet serieus nemen.

De laatste tijd echter wordt de vulpen niet alleen meer gebruikt voor het ondertekenen van belangrijke documenten. Hij wordt meer en meer voor dagelijks gebruik ter hand genomen. Zelfs voor langdurig schrijfwerk wordt de typmachine of de computer aan de kant geschoven. Want de zakenman van nu gebruikt ook voor de zakelijke epistels de vulpen.

Maar niet alleen in het bedrijfsleven wint de vulpen terrein, op scholen zie je hem ook weer. In een moderne versie en voorzien van allerlei kleurtjes. Wat maakt de vulpen zo bijzonder? En waarom waren de ballpoint, de nylon stift en de rollerpen niet in staat om de vulpen in het museum te doen belanden?

De vulpen is terug. Elke dag schijnt hij aan betekenis te winnen. Volgens Frans de Jeu, produktmanager van Pelikan in Zevenaar is alleen in Nederland al de verkoop van vulpennen in 1988 met de helft gestegen ten opzichte van vorig jaar.

De vulpen wordt in het tegenwoordige computer- en informatie- tijdperk dan ook veelvuldig aangeprijsd als een uniek stukje schrijfgereedschap. Hij heeft datgene wat de computer niet heeft. Kortom de vulpen is een must voor iedere zelfbewuste schrijver die zijn of haar persoonlijke handschrift niet wil laten verdringen door de uniforme computer- printsels.

Overigens nog helemaal niet zo'n slechte reclame. Immers als Kafka zijn manuscripten met behulp van de computer had geschreven zou Der Prozess tijdens de veiling dit jaar in Sotheby's in Londen vast geen 3,6 miljoen hebben opgebracht. Het origineel zou — indien het getypt of geprint was — wellicht nooit zijn originaliteit kunnen bewijzen. Wil je als schrijver je nageslacht een appeltje voor de dorst nalaten, schrijf dan met de hand en niet in typeschrift.

Eén van de hoofdredenen waarom ook tegenwoordig nog zoveel schrijvers de typemachine en de computer laten staan is van praktische aard: Met een pen kun je overal en altijd schrijven. Ambachtelijk schrijven.

Maar je kunt natuurlijk net zo goed een persoonlijk handschrift produceren met een pen dan met een vulpen. Een enkeling, zoals Roald Dahl, zweert zelfs bij scherp geslepen potloden.

BALPEN

Lange tijd heeft echter de gedachte postgevat dat je beter kon schrijven met een ballpoint. Dat was in de jaren vijftig net na de doorbraak van de ballpoint. Hij was niet alleen nieuw maar ook schoon. Daardoor kreeg de vulpen min of meer het image van een ouderwets lekkend schrijfinstrument en werd hij door de ballpoint naar de achtergrond gedrongen. Zelfs op scholen voerde men begin jaren zestig massaal de ballpoint in. En de vieze- vingers-vulpen? Die verdween in de prullenbak.

Via de prullenbak belandden ze regelmatig tussen het oud papier. Dat was ondermeer bij de Arnhemse oud- papierhandelaar Frits van Mierle uit Arnhem het geval: "Mijn vader leidde in die dagen onze oudpapierhandel en tussen dat papier kon je heel wat oude vulpennen vinden. Er zat toen wel meer rommel tussen. Het ging ons, jonge jongens, voornamelijk om de pennen met de gouden punten. Als je goed zocht vond je er af en toe nog één. Je spaarde ze op en bracht ze dan naar de juwelier die de punten weer omsmolt. Wij verdienden er op die manier een behoorlijk zakcentje bij".

Met het verdwijnen van de vulpen tussen het oud-papier werd het handschrift met name van leerlingen op basisscholen er niet beter op. Zelfs de fijne nylonstift en de rollerpen bleken niet in staat het handschrift te cultiveren. Dat recht bleek voorbehouden aan de destijds bijna vergeten vulpen.

In West Duitsland hadden ze dat snel in de gaten. De vulpen werd op de Westduitse scholen verplicht gesteld. Pas de laatste jaren schijnt het ook tot de Nederlandse onderwijswereld door te dringen dat die goeie oude vulpen zo slecht nog niet is.

SOEPEL

Waarom is die vulpen eigenlijk zo bijzonder? Wat heeft de vulpen wat de ballpoint niet heeft? Een antwoord op die vragen geeft Frans de Jeu, produktmanager van Pelikan in Zevenaar: "Met een ballpoint heb je minder grip op het papier, de kogel blijft gemakkelijk doorrollen. Daardoor druk je harder met de pen en krijg je eerder schrijfkramp. En dat bevordert nou niet bepaald een mooi handschrift.

Met een vulpen daarentegen heb je minder weerstand van het papier, hij glijdt er beter overheen. Je schrijft er soepeler en meer ontspannen en daarom ook mooier mee. Zelfs tijdens langdurig schrijfwerk krijg je geen kramp".

Toch was er bij historicus Lou de Jong wel sprake van schrijfkramp. Hij schreef het origineel van zijn standaardwerk over het Koninkrijk der Nederlanden in oorlogstijd met de vulpen. Dat deed hij op een bepaald type papier waar de vulpen gemakkelijk overheen gleed.

Op een dag merkte hij dat dit papier niet meer te verkrijgen was. Hij kocht ander papier maar bemerkte tot zijn grote ergernis dat de vulpen bleef haken en niet zo soepeltjes meer over het papier ging. Het gevolg: schrijfkramp en een briefje naar de papiergroothandel. Een week later vernam hij dat het papier niet meer geleverd kon worden.

De hernieuwde belangstelling voor de vulpen zal ongetwijfeld de papierfabrikant ook niet ontgaan zijn. Wellicht zijn op korte termijn de meest uiteenlopende soorten, waar je vooral met een vulpen lekker op kunt schrijven, weer voorhanden.

PERSOONLIJK

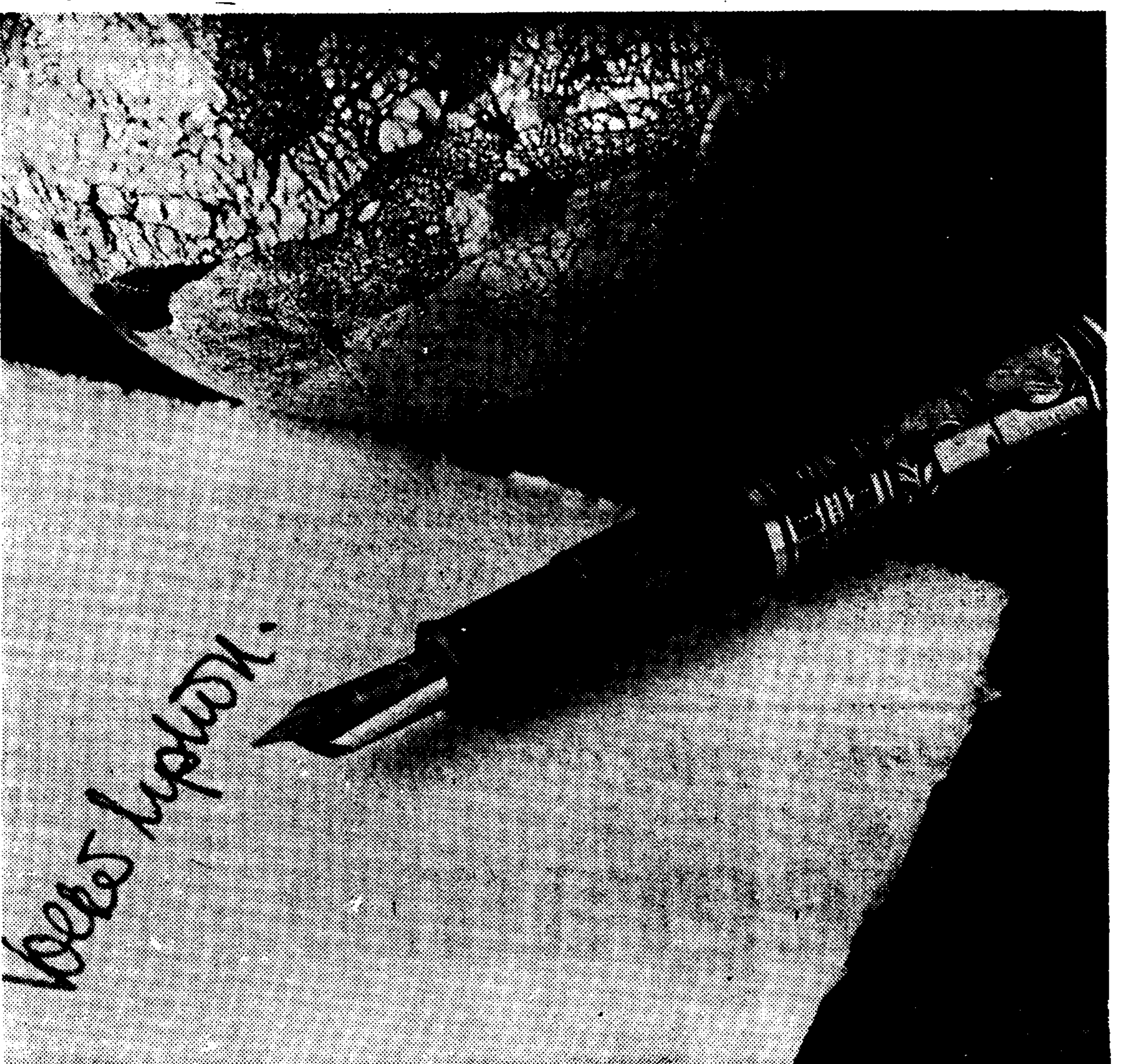
Naast het beter over het papier glijden, heeft de vulpen volgens De Jeu nog een ander voordeel: "Je laat er niet zo snel iemand anders mee schrijven. Dat geldt zeker voor de duurdere pennen met gouden punt. Het geeft een bepaald image aan zijn gebruiker".

Aan de hernieuwde belangstelling van de vulpen heeft de computer volgens De Jeu wel degelijk toe bijgedragen. "De mensen hebben door de overvloed aan onpersoonlijke computerprintsels weer behoefte aan een persoonlijk geschreven stuk tekst. Een door een mens geschreven stuk tekst. En de vulpen geeft dat persoonlijke aan het schrift omdat de lijndikte van de letters tijdens het schrijven varieert".

Dus als u nog wat brieven moet schrijven plak er dan geen adresstickertje op die u met behulp van de computer hebt uitgedraaid. Laat uw ballpoint in de lade liggen en pak de vulpen. Ook al schrijft u dan nog in hanepoten, na de tiende kaart zal het wel beter gaan. Verstuur ze echter niet als u angst hebt voor die grafoloog in uw kennissenkring, die alle handschriften uitpluist. Want uit die hanepoten zal hij ongetwijfeld afleiden dat u manisch depressief bent of een labiele aard hebt.

(Uit De Gelderlander).

...Een vulpen.. voor mensen die hun handschrift serieus nemen...

LIMA — De Peruaanse journalist Luis Piccone- Soto is door de Sendero Luminoso- guerrilla vermoord. Zo maakte de politie bekend.

Op het lichaam van de vermoorde journalist werd een briefje gevonden met de boodschap: Zo sterven informanten. Soto werkte voor een radio- station in Ica op driehonderd kilometer ten zuiden van Lima. Bij een overval van de guerrilla in deze plaats werden onlangs een politieman en een burger vermoord.

LELYSTAD — Geldtransporten binnen de bebouwde kom van het Nederlandse Lelystad krijgen voortaan een politie-escorte.

Daartoe is besloten op een verzoek van de transport- bedrijven naar aanleiding van recente gewapende roof- overvallen. Dezer degen vielen daarbij één dode en twee zwaargewonden. De escortes hebben een tijdelijk karakter. Van politiezijde is de betrokken bedrijven duidelijk gemaakt dat het "gewone politie- werk" voorrang blijft behouden".

Tranen in Transsylvanië

(vervolg van pag.8)

genomen. Inmiddels werd ik als ongewenst persoon behandeld. Ik zag geen toekomst meer voor mij of m'n zoon".

SLUIPWEG

Toen lieten vrienden Andras weten dat ze een juridische sluipweg hadden gevonden waarlangs hij met z'n kind naar Hongarije zou kunnen ontkomen: "Ik voelde me niet blij met het nieuws. Ik zou in Hongarije zijn afgesloten van de plaats waar ik thuishoor, als een verloofde die nooit trouwt. Na een half jaar nadenken heb ik toch 'ja' gezegd. Na twee jaar kreeg ik de papieren".

Toen we met de trein de grens over reden had ik een heel bijzonder gevoel. Ik weet nog goed dat ik werd gefascineerd door een auto die ik vanuit het raam zag rijden. Hij reed verschrikkelijk snel, hij leek wel te vliegen. Later begreep ik dat het normale tempo is in Hongarije. Ik had het idee dat ik alle opgekropte energie kon vrijlaten. Bewegen is de essentie van leven. Ik kwam van een plaats waar heel weinig bewogen mag worden".

"Neen, ik heb na mijn komst in Hongarije geen letter meer kunnen schrijven. Ik kan het niet. Ik ben nog altijd bang dat wat ik schrijf zal worden afgepakt. Het zal wel heel lang duren voor ik die angst kwijt ben".

FASCISTISCH

Geza Nemeth is één van de drie geestelijken die op vrijdag kerkdiensten leidt voor vluchtelingen in de gereformeerde kerk van Rakosszenthily: "Iedereen moet begrijpen dat Transsylvanië één van de oudste culturen in Europa vertegenwoordigt. Die cultuur dreigt, nu ten onder te gaan in een brutale, fascistische, dictatoriale staat. Ceaucescu heeft niets met socialisme te maken. Het is een dictator, een stalinist".

Wij vragen westerse landen niet om de vluchtelingen op te nemen. We vragen ze wel druk uit te oefenen op Roemenië. We vragen ook hulp bij het opzetten van een effectief vluchtelingen- beleid in Hongarije. Kisten vol kleding is wel aardig hoor, dank u wel, maar dat hebben we hier ook. Het is hier geen oorlog. Waar we echt iets aan zouden hebben zijn westerse ondernemers die hier bedrijfjes opzetten om die mensen aan werk en woningen te helpen. Als die ondernemers nou kapitaal, techniek en goodwill leveren, leveren wij de vluchtelingen".

En hoe zal het de mensen vergaan die om wat voor reden dan ook niet vluchten voor de bizarre plannen van Ceacesnu? Die weer een barre winter tegemoet gaan. Hongaren zijn begaan met het lot van Hongaren. Roemenen, daar begrijpen ze niets van. Ze hebben in Hongarije zelfs een uitdrukking om aan te geven dat Roemenen een natuurlijk vermogen tot lijden hebben. Daarbij wordt gerefereerd aan het boerenvoedsel in Roemenië, Puliszka. Maismeel, met water opgekookt. Wie in Hongarije vraagt hoe lang dat in Roemenië nog goed kan gaan krijgt als antwoord: "Puliszka ploft niet".

(Uit de Haagsche Courant).

KIESKEURIG

Milieutechniek

DE ZORG VOOR ons leef- en woonmilieu begint onder steeds grotere groepen aandacht te krijgen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de aandacht voor het beheer van onderwater- parken en natuurparken. Om in deze behoefte te voorzien bestaat sinds 1985 aan de HTS 's-Hertogenbosch een oplossing milieu- techniek. Het is een gecombineerde opleiding van de studie- richtingen Weg- en Waterbouwkunde van de HTS in samenwerking met de Hogere Agrarische School. Het aandeel van de HTS bedraagt ongeveer 75% van het totaal, de rest wordt verzorgd door de HAS. De nadruk bij deze studierichting ligt op kwaliteits- beheersing van water, bodem en lucht.

STUDIE

Evenals andere studie- richtingen kent de opleiding milieutechniek vier studiejaren, waarvan het derde jaar in de praktijk wordt doorgebracht en het vierde jaar voor een belangrijk deel wordt gewijd aan een afstudeer- opdracht. Het eerste studiejaar voor Milieu- techniek stemt geheel overeen met dat van Weg- en Waterbouwkunde. Dit betekent dat aan het einde van het studiejaar de student nog de vrijheid en mogelijkheid heeft zijn keuze van studierichting opnieuw te maken.

Het tweede en vierde studiejaar voor Milieutechniek valt, wat de vakken betreft, voor een belangrijk deel samen met de richting Waterbouwkunde. Tot de vakken die gedoceerd worden horen o.a.: Mechanica, vloeistof- mechanica, grond- mechanica, bouwtechniek / materialen, hout / staal / beton constructies, weg- en waterbouwkunde, grondwater- modellen en grondwaterleer, milieu/afvalverwerking, microbiologie, ecologie/toxologie, organisatie en bedrijfskunde en recht/ wetgeving.

Het zal meer dan duidelijk zijn dat je voor deze studie een exact pakket moet hebben. Wis-, natuur- en scheikunde moet je zonder meer gehad hebben, terwijl je er ook rustig van uit kunt gaan dat je er goed in moet zijn. Als je er ook nog economie twee, handelsrekenen of biologie bij gehad hebt, zit je helemaal goed. Je moet er wel rekening mee houden, dat als je geen Duits in je pakket had, je wel eens zwaar in de problemen kunt komen. Dat geldt echter voor bijna alle technische richtingen.

WERKGEBIED

Waar komen afgestudeerden van de richting Milieukunde terecht?

De meeste afgestudeerden zullen waarschijnlijk bij de overheid terecht komen, waar zij zich zullen bezig houden met het opstellen en uitvoeren van programma's voor water- en bodembeheersing, het begeleiden van onderzoek hiervoor, en het adviseren en overleggen met de overheid over de te nemen maatregelen.

Daarnaast bestaat ook de mogelijkheid dat je terecht kunt bij ingenieurs- bureaus bij het opzetten en uitvoeren van technische projecten en plannen op het gebied van drinkwater- voorziening, riolering, waterzuivering, tegengaan van geluidhinder, enz.

Voor wie meer inlichtingen wil: Hogeschool 's-Hertogenbosch, Kapelaan Koopmansplein 2, 5212 NH 's-Hertogenbosch.

P. CASIMIRI

MEER AANDACHT KLEINE KERKEN NODIG

Voorzitter van Zending Eugene Stockwell:

Kloof tussen Wereldraad en Evangelistische beweging minder

DE KLOOF tussen de Wereldraad van Kerken en de Evangelische Beweging wordt kleiner. Na jaren van wederzijdse verkettering lijkt de laatste paar jaar een dooi in de betrekkingen te bespeuren. Als het aan de Wereldraad ligt, treedt de lente spoedig in.

Eugene Stockwell, voorzitter van de afdeling voor Zending en Evangelisatie van de Wereldraad van Kerken en verantwoordelijk voor de Wereldzendings- conferentie in San Antonio — een van de drie grote Wereldraad- conferentie de komende jaren —, licht het toe. "Wij hebben de twee grote evangelische organisaties, het door Billy Graham opgerichte Lausanne- comite voor Wereldevangelisatie en de World Evangelical fellowship (WEF) gevraagd mee te werken aan de voorbereiding van onze Wereldzendings- conferentie. Beide organisaties sturen ook een waarnemer naar deze conferentie.

Vorig jaar is bovendien door een groep Evangelische leiders en vertegenwoordigers van de Wereldraad het voorstel gedaan om eens een aantal evangelisatie- strategieën op te stellen, waarmee zowel Evangelische als oecumenische christenen zouden kunnen instemmen, aldus Stockwell. "Een prima idee, vonden wij. Maar het Lausanne- comite en de WEF vonden van niet". De studie gaat wel door, maar niet op de voorgestelde formele basis. "Blijkbaar is men in Evangelische kringen nog niet toe aan een formele relatie met de Wereldraad van Kerken", aldus Stockwell.

ONTKEND

De kalende Amerikaan ontkent niet dat sinds de benoeming van Emilio Castro — zijn voorganger bij de Zendings- en Evangelisatie- afdeling — tot secretaris-generaal van de Wereldraad de contacten met de "evangelicals" wat soepeler zijn geworden. Op de een of andere manier beschouwen zij Castro als een van hen. Hij staat ook erg open voor ze en heeft bovendien een manier van preken die evangelische christenen wel ligt. Maar ik ontken dat Philip Potter, de vroegere secretaris- generaal, te weinig evangelisch zou zijn en dat Castro te weinig politicus zou zijn. Beiden nemen het geloof in zowel de verkondiging van het geloof als het voorleven in structuren heel serieus.

NIET UITGENODIGT

"Wij maken er ons ook zorgen over dat tot op heden de liefde van één kant lijkt te komen. Zowel het Lausanne- comite als de WEF lijkt ons nergens bij te willen betrekken. Zo heeft onze afdeling ook nog geen uitnodiging ontvangen om de Zendings- conferentie van het Lausanne- comite volgend jaar in Manila bij te wonen", aldus Stockwell.

BILLY GRAHAM

Deze conferentie heeft zes weken na die van de Wereldraad in San Antonio plaats, ook een teken dat de verschillen in opvatting tussen de Wereldraad en de Evangelisatie beweging over zending en evangelisatie nog behoorlijk groot zijn.

Een duidelijk voorbeeld van hoe evangelisatie in ieder geval niet moet, is de aanpak van sommige Amerikaanse televisie- predikanten, vindt Stockwell. "Zij roepen op tot schuldbelijdenis en bekering, maar steunen tegelijkertijd de oorlogszuchtige politiek van president Reagan. Je kunt niet het ene beweren en dan in de samenleving het tegenovergestelde laten zien".

OOK DADEN

Niet alleen woorden, ook daden, is het evangelisatie- motto van de Wereldraad. "Veel evangelische christenen vinden dat wij te weinig aandacht geven aan de verkondiging van het evangelie en de oproep tot bekering". Ten onrechte, vindt Stockwell, wiens afdeling zich vooral bezighoudt met het uitgeven van publicaties, het opleiden van evangelisatie- werkers, het ondersteunen van evangelisatie- projecten over de hele wereld en het uitvoeren van de Urban rural mission, een vorm van zending waarbij de allerarmsten zich ervan bewust worden dat zij zich tegen armoede en onrecht kunnen verzetten. "De Wereldraad zet zich wel degelijk in voor de verkondiging van het evangelie. Wij proberen allerlei manieren te vinden om via mensen en structuren het evangelie voor te leven. Dat noem ik evangelisatie, aldus Stockwell.

DIALOOG

Het lijkt tegenstrijdig dat de Wereldraad van Kerken zowel een afdeling voor dialoog met andere godsdiensten als een zendings- afdeling heeft. Stockwell erkent dat er wat dat betreft grote verschillen van mening bestaan. "Het belangrijkste geschilpunt is de vraag of het geloof in Christus een persoonlijke of een universele waarheid is. Sommige mensen van de dialoog- afdeling menen dat ieder het zijne geloofd en beleeft en dat God

PHILIP POTTER

door iedereen werkt. Wij vinden daarentegen dat natuurlijk iedereen vrij is in wat hij gelooft en dat we elkaar daarin moeten respecteren, maar dat hetgeen wij geloven uiteindelijk toch de waarheid is die door God is geopenbaard in Jezus Christus".

Bovendien geloven wij dat het evangelie voor iedereen geldt, en niet alleen voor christenen. Niet dat we dat iedereen op willen leggen. Wij verwerpen wel de opvatting van veel behoudende evangelische christenen die menen dat christenen de taak hebben iedereen te bekeren. Wij zouden dat wel willen, maar in de tijd waarin wij leven, is het beter elkaar te begrijpen en een dialoog aan te gaan. Zending en dialoog hoeven ook geen tegengestelde begrippen te zijn. Dialoog is het middel waarmee je zending bedrijft. Zo deed Christus het ook", aldus Stockwell.

GEEN GROTE SPANNING

Grote spanningen zijn er dan ook niet tussen beide Wereldraad- afdelingen, verzekert Stockwell. Begin dit jaar is een gezamenlijke conferentie gehouden, waarop een aantal vragen is geformuleerd, waarover beide afdelingen nog eens verder zouden moeten nadenken. Welke invloed hebben andere religies en het leven in een pluriforme wereld op onze theologie en hoe gaan christenen om met het getuigenis van andere godsdiensten, waren enkele vragen.

Na San Antonio zit het werk bij de Wereldraad er voor Stockwell op. Hij is vooralsnog tevreden over wat de Raad de afgelopen jaren heeft bereikt. Wel wenst hij dat de Wereldraad zich wat meer bekommert om de kerken die geen lid zijn. "Er zijn veel kleine kerken die graag lid zouden willen worden, maar dat op basis van hun ledental niet mogen. Ook voor de vele onafhankelijke kerkjes in Afrika en de Pinkster- gemeenten in Latijns- Amerika zou de Raad zich wat meer open moeten stellen". Stockwell zou het liefst zien dat het Centraal Comite uitspreekt dat de Wereldraad openstaat voor deze kerken en dat er een aparte staffunctionaris voor de contacten met hen wordt aangesteld. "De Wereldraad moet niet vergeten dat hij een dienaar is van de oecumenische beweging en niet alleen van de eigen lidkerken".

Misschien lukt het allemaal niet meer voor zijn vertrek, maar verdwijnen in een bureaula zullen zijn voorstellen niet, verwacht Stockwell. "Castro voelt er zelf ook voor, zoals bleek uit zijn openings- toespraak, waarin hij hetzelfde bepleitte. Het is tot nu toe echter te veel bij woorden gebleven".

Met andere religies

Dialoog verhit in Wereldraad gemoederen

IN HOEVERRE moet de Wereldraad van Kerken openstaan voor bijdragen van andere religies? Is de Heilige Geest voorbehouden aan christenen of werkt hij ook in aanhangers van andere godsdiensten? Vragen die in Wereldraad- kringen steeds meer gaan spelen en die de gemoederen soms verhitten.

EMILIO CASTRO

De aanleiding voor de felle discussie was het voorstel om tijdens de Algemene vergadering in Canberra in 1991 ook vertegenwoordigers van de traditionele godsdiensten in de regio uit te nodigen hun zegje te doen over het thema van de vergadering ('Kom Heilige Geest, vernieuw de hele schepping'). "Ik begrijp de logica achter dit voorstel niet", zo zei de Oosters- Orthodoxe dr. G. Tsetsis.

WAARSCHUWING

llWe zijn toch een organisatie van christelijke kerken? Hoe kunnen we mensen die de Heilige Geest niet hebben, uitnodigen te spreken over ons thema". De Presbyteriaanse predikant dr. Aaron Tolen uit Cameroun schaarde zich aan Tsetsis' zijde: "Het gaat erom dat we op onze vergadering ons geloof delen en ons beraden over acties. Het is niet nodig dat we mensen die niet in de Heilige Geest geloven, forceren zich daarover uit te spreken". De Grieks- Orthodoxe metropoliet Chrysostomos deed er nog een schepje bovenop door te betogen dat de Wereldraad met aanvaarding van het voorstel het syncretisme (vermenging met andere godsdiensten) zou aanvaarden. "We kunnen geen openbaringen buiten de christelijke kerk erkennen", zo waarschuwde hij.

En dat vonden de voorstanders van het voorstel nu juist wel. "Jezus Christus als Heer is niet ons privé bezit", aldus de Indische predikant Isaiah Jesudasan. "Hij behoort toe aan iedereen". Annathaie Abayasekera uit Sri Lanka voegde eraan toe dat in haar kerk de dialoog met andere godsdiensten van levensbelang is. "We kunnen zoveel leren van elkaar. Er zijn andere vormen van zending dan die van bijvoorbeeld Billy Graham. We moeten de humaniteit van anderen respecteren".

COMPROMIS

Het Centraal Comite stemde uiteindelijk in met een compromis waartoe de Westduitse Lutherse bisschop Martin Kruse de aanzet had gegeven. Er worden wel vertegenwoordigers van andere godsdiensten uitgenodigd. Ze mogen echter niet spreken over het thema van de Algemene vergadering, maar alleen over kwesties waar de hele mensheid bezorgd over is, zoals de aantasting van het milieu.

In mei dit jaar wordt in San Antonio de Wereldzendings- conferentie van de Wereldraad gehouden. Daar zal nog fors over deze kwestie verder worden gediscussieerd, zo voorspelde de secretaris- generaal van de Wereldraad, dr. Emilio Castro.

*****

WARSCHAU — Het Bruto nationaal product (BNP) van Polen is in 88 met bijna 5 % toegenomen en kwam daardoor weer op het niveau van 1978, voor het begin van de ernstige economische crisis waar men nog steeds mee worstelt. Als gevolg van de bevolkings- groei en de grote schuldenlast lag het inkomen per hoofd van de bevolking 8 % onder het peil van 78. Aldus de Statistiek.

TWIJFELS OVER VOORTGANG IN PROCES

Wereld op crisispunt door vervuiling, militarisme en uitbuiting

Wereldraad aarzelend verder op weg van conciliair proces

SCHOORVOETEND HEEFT de Wereldraad vrijdag een kleine stap vooruit gedaan in het Conciliaire proces voor gerechtigdheid, vrede en het behoud van de schepping. Ondanks het feit dat volgens de lidkerken het proces in de lokale kerken nog nauwelijks leeft en het onduidelijk is of er wel genoeg geld voor is, besloot het Centraal Comite van de Wereldraad in Hannover door te gaan met het proces. De kerken verplichten zich in dit proces, dat officieel al sinds 1983 gaande is, volledig toe te wijden aan de inzet voor de drie thema's, omdat de wereld als gevolg van onder meer vervuiling, militarisme en uitbuiting op een crisispunt zou zijn aangeland.

Het besluit betekent onder meer dat de voor 1990 geplande convocatie in Seoul doorgaat. Veel kerken, waaronder de Nederlandse, vinden dit tijdstip te vroeg, omdat het proces eigenlijk nog maar net een beetje begint aan te slaan en omdat krap een jaar later al de algemene vergadering van de Wereldraad in Canberra wordt gehouden, waar door een groot deel dezelfde kwesties worden besproken. Voor een aantal kerken wordt het waarschijnlijk bovendien te prijzig om én naar Canberra én naar Seoul een delegatie af te vaardigen.

Sommige kerken hadden mede daarom voorgesteld het aantal deelnemers aan de convocatie terug te brengen van ongeveer vijfhonderd tot vijftig. Een belangrijk deel van het programma, onder meer de boetedoening en toewijding aan het proces door de kerken, zouden dan naar de algemene vergadering in Canberra moeten worden doorgeschoven. Het voorstel haalde het echter niet.

De Rooms- katholieke waarnemer bij de Wereldraad, bisschop Mutiso, maakte duidelijk dat ook zijn kerk bezorgd is over de voortgang van het proces. Zo zou de gemeenschappelijk theologische basis van het proces onvoldoende zijn. Het is verder erg moeilijk de lokale kerken bij het proces te betrekken, aldus Matiso. Hij vroeg zich bovendien af hoe de samenwerking tussen zijn kerk en de Wereldraad na de convocatie is geregeld. Het is de bedoeling dat het proces dan verder de verantwoordelijkheid is van de lokale kerken en daarmee vervalt het werk van het voorbereidings- comite van de Wereldraad waarin ook de RK kerk is vertegenwoordigd. De RK kerk is geen lid van de Wereldraad.

ZUINIGHEID

Omdat het conciliaire proces nog maar zo kort gaande is, zijn de kerken er financieel nog niet zo erg voor over de brug gekomen. De Wereldraad staat er als gevolg van de lage dollarkoers financieel toch al niet zo best voor. Het is daarom nog onduidelijk of er wel voldoende geld is voor de convocatie in Seoul. Het voorbereidings- comite zal erg zuinig moeten doen, aldus dr. J. McCloud, voorzitter van de financiele commissie van de Wereldraad. De convocatie is voorlopig op ruim 2,5 miljoen gulden begroot.

Het Centraal Comite bereikte uiteindelijk ook overeenstemming over de samenstelling van kerkelijke delegaties naar Wereldraad- vergaderingen. Besloten werd de kerken op te roepen hun delegaties zo breed mogelijk samen te stellen met zowel geestelijken, leken, vrouwen, jongeren, gehandicapten als slachtoffers van onderdrukking. De kerken zouden hiermee moeten proberen in overeenstemming met hun traditie en praktijk te voldoen aan de streefpercentages van de Wereldraad (veertig procent vrouwen en twintig procent jongeren). Vooral de toevoeging over de praktijk en de traditie van de kerken is een duidelijke tegemoetkoming aan de orthodoxe kerken die grote moeite hebben met de aanbevelingen.

SAMENSTELLING

De vraag waar het Centraal comite zich al vele uren over boog, was in hoeverre het kerken kan worden voorgeschreven hoe ze hun delegaties samenstellen. De meeste vrouwen die het woord namen, wilden dat zou worden vastgelegd dat het percentage vrouwen in de delegaties minstens veertig en liefst nog vijftig moest zijn en het percentage jongeren twintig. Ze wilden een stapje verder dan de vrijblijvender oproep hiernaar te streven.

Felle discussies ontstonden toen een aantal vrouwen uit de Derde Wereld voorstelden om ook vast te stellen dat tien procent van de afgevaardigden dan vrouwen zouden moeten zijn die te lijden hebben onder racisme. Als we dat doen, tasten we het karakter van de Wereldraad aan, aldus de Anglicaanse aartsbisschop van York, John Habgood. Hoe meer we van zulke aanbevelingen aannemen, hoe meer de Wereldraad een verzameling van belangen- groeperingen wordt. We maken onszelf belachelijk.

De Wereldraad sprak zich voorts op voorstel van de Russisch- ortodoxe aartsbisschop Kyrill ook beduidend positiever uit over de veranderingen die in socialistische landen gaande zijn, dan aanvankelijk was voorgesteld. Kyrill betoogde de verwijzend naar Afghanistan en zuidelijk Afrika dat de hervormingen in de Sovjetunie van grote invloed zijn op het wereldgebeuren en dat de kerken in hun inzet voor de veranderingen een steuntje in de rug van de Wereldraad goed kunnen gebruiken.

Getrouwd na verlaten Anglicaanse kerk

Wijding van gehuwde man biedt perspectief

DE PRIESTERWIJDING van de gehuwde David McDonald biedt nieuwe mogelijkheden voor de Rooms- Katholieke kerk, voorspelt het Amerikaanse weekblad National Catholic Reporter. De aanstaande Britse priester, vader van vijf kinderen, is immers getrouwd nadat hij de Anglicaanse kerk verliet.

In de Verenigde Staten, Australië en het Verenigd Koninkrijk is het geen uitzondering dat ex- Anglicanen tot priester worden gewijd, ook al zijn zij getrouwd. In tegenstelling tot McDonald, kwamen zij echter de Rooms- katholieke kerk binnen met hun echtgenote. McDonald trouwde in 1958, twee jaar nadat hij lid werd van de RK kerk. Daarmee leek de weg naar het priesterambt voorgoed geblokkeerd.

Inmiddels echter heeft kardinaal Joseph Ratzinger, hoofd van de Vaticaanse congregatie voor de Geloofsleer, toestemming gegeven voor de wijding van McDonald en is ook paus Johannes Paulus II akkoord gegaan. Bisschop Mervyn Alexander van Clifton zal McDonald op 8 maart tot priester wijden.

In tegenstelling tot behoudende katholieken gelooft National Catholic Reporter niet dat het Vaticaan een vergissing heeft gemaakt. Bestudering van de zaak- McDonald kostte het Vaticaan veel meer tijd dan de aanvraag van andere bekeerlingen. Hieruit mag volgens het blad worden afgeleid dat men zich in Rome rekenschap heeft gegeven van de bijzondere omstandigheden van McDonald.

AGENDA
ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Die Hard* (thriller, 18 jr.).
II: 20.45 uur *Walker* (drama-comedy, 18 jr.); 24.00 uur *Teacher's Pet* (sex movie, 18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *Willow* (fantasy, 18 jr.).
*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.
*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A. Ridderstap, Sta Cruz 362, tel.: 28017.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter O.L. Ponsé, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter F. Croes, tel.: 27591 / 24300 (hospitaal).
*****

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van 08.30-12.00 uur.
*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Beke-Martínez, Engelandstraat 7, tel.: 24696.
*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)
*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 The World of Audubon; 18.45 Style with Elsa Klensch; 19.00 Big Story; 19.30 Story of Rock & Roll; 20.00 Golden Girls; 20.30 Estreno; 22.00 CNN international news; 22.45 Yesterdays Dream; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sunshine Factory; 17.30 Going Great; 18.20 Small Wonder; 18.45 Disney Sunday movie; 19.15 This week in Japan; 19.30 Showtime; 20.30 CNN international news; 21.00 Quo Vadis? 22.45 Week in review; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Duck Tales; 18.30 Whys and wherefores; 18.45 Lorne Greene's new wilderness; 19.00 Science & Technology; 19.30 The world tomorrow; 20.00 Telenoticias; 20.30 Sledge Hammer; 21.00 Miniserie; 22.00 CNN international news; 22.45 L.A. Law; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.
*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA
DOKTER HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300)
Bezoekuren:
Kinderafdelingen: doorlopend bezoek van 08.00-20.00 uur; andere afdelingen: van 11.00-12.00/15.00-15.45/18.30-19.30 uur.
Rookverbod:
Er is een algemeen rookverbod in het hospitaal. Slechts op enkele recreatieplaatsen in het hospitaal mag er gerookt worden.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652 / 22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).
*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Die Hard* (thriller, 18 jr.).
II: 20.45 uur *Walker* (drama-comedy, 18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Willow* (fantasy, 18 jr.).
*****

MAANDAG
DIVERSEN
INDIAN ROCK GARDEN WATERSLIDE: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag geopend van 10.00-18.00 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

VOLKSTELLING IN 1990

Nieuwe regering wil spoedig overleg met Exxon

Diepgaande studie onderweg over onafhankelijke statenleden

ORANJESTAD — Uit het 23 pagina's tellende regeerakkoord, dat tussen de MEP, ADN en PPA voor de komende vier jaren werd gesloten, blijkt dat de regering-Oduber van plan is vele zaken stevig aan te pakken.

Er zal een beleid worden gevoerd waarin de mens in alle aspecten centraal staat. Een zoveel mogelijk open beleid, rekening houdend zowel met vertegenwoordiging van het volk als met het volk in zijn geheel.

Op economisch gebied: consolidatie van het toerisme, de verscheidenheid van de economie, water- en stroomfabriek WEB, telecomunnicatie, luchtvaart, prijscontrole en de economische hulp van Nederland. Op het gebied van Justitie: de strijd tegen verdovende middelen, het toelaten van vreemdelingen, de politie, Huis van Bewaring, het stimuleren van meer lokale personen voor de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie.

In het laatste hoofdstuk van Welzijnszaken wordt gesproken over sociale zaken, arbeidszaken, volksgezondheid, onderwijs, sport en cultuur.

Ten aanzien van de besprekingen met Exxon wil de regering op korte termijn de gevolgen van de sluiting van de Lago en de verplichtingen die Exxon ten aanzien van Aruba heeft om nu tot een beslissing te komen.

Belangrijk is hierbij de verhouding tussen regering en Staten waarin bij beslissingen van nationaal belang de Staten worden betrokken. Ook de verschillende groeperingen zullen bij de beslissingen, die hen direct raken, worden betrokken.

Tussen de regering en de vakbonden zal er overleg worden gepleegd in de geest van de 'Overeenkomst van Noord', waarbij onder meer het Georganiseerd Overleg opnieuw zal worden samengesteld. Hierbij zal onder meer de procedure van 'feedback' geïntroduceerd worden.

ONTBINDING STATEN

Voorts zal de regering een studie maken van het recht om de Staten te ontbinden. Eventueel komt men met voorstellen om slechts gebruik van dit recht te voorkomen. Wat de verkiezingen betreft, zal het aspect van het ondertekenen van de kandidatenlijsten worden bezien alsmede een studie maken hoe deelname van partijen aan een verkiezing geregeld wordt.

Ook zal het "fenomeen" van "onafhankelijke" Statenleden diepgaand worden bestudeerd om hieraan een einde te kunnen maken. Een wettelijk protocol zal het gebruik van de Arubaanse vlag en andere nationale symbolen moeten regelen. De mogelijkheid om een 'Ombudsman' in te stellen, staat eveneens in het programma. In 1990 zal een volkstelling worden gehouden.

REFERENDUM

Ten aanzien van de staatkundige toekomst — Aruba moet 1 januari 1996 onafhankelijk worden — geeft de regering-Oduber alle prioriteit aan de voorbereidingen om een Gemenebest 'sui generis' inhoud te geven.

Onder meer zal hiervoor een commissie worden benoemd om de mogelijke banden met Nederland in een Gemenebest voor te bereiden. Voor 1994 zal hierover een referendum moeten plaatsvinden ingevolge de motie die hierover op 8 juli 1985 in de Arubaanse Eilandsraad werd aangenomen.

Met spoed zal de regering de boedelscheiding, het Pensioenfonds, de Postspaarbank en andere zaken, in goede samenwerking met de Nederlandse Antillen ter hand nemen.

RECHTERLIJKE MACHT

Het programma behandelt achtereenvolgens — de Amigoe komt hierop dezer dagen nader terug — op financieel gebied overheids- financiën, garanties, het fiscale systeem, Posterijen en TeleAruba.

Van MEP - PPA en ADN - kabinet

Oduber formateur

ORANJESTAD — Gouverneur Felipe Tromp heeft Nelson Oduber benoemd tot formateur. Dit blijkt uit een vrijdagmiddag uitgegeven verklaring. De letterlijke tekst daarvan luidt als volgt:

"Heden, 27 januari 1989, heeft N.O. Oduber het eindverslag van zijn informatie- werkzaamheden aan de gouverneur van Aruba uitgebracht. De informateur heeft de gouverneur bericht, dat hij, gelet op zijn bevindingen tijdens de onderhandleingen met en tussen de politieke partijen MEP, ADN en PPA, tot de conclusie is gekomen dat thans de mogelijkheid aanwezig is om, op basis van een evenwichtig regeerprogramma, te komen tot een kabinet dat zich verzekerd weet van de steun van een meerderheid in de Staten van Aruba. Het eindverslag van de informateur maakt melding van een akkoord op hoofdpunten van beleid en op de verdeling van de ministersposten over de deelnemende partijen. Na bestudering van het schriftelijke eindverslag van de informateur heeft de gouverneur besloten N.O. Oduber te belasten met de vorming van eerdergenoemd kabinet. Hij heeft de formateur verzocht hem verslag uit te brengen zodra de politieke partijen aan de formateur de personele invulling van de portefeuille- verdeling hebben meegedeeld".

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA **(dagverblijf voor bejaarden):** openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

TOERISTENSCHEPEN
09.00-15.00 uur 'Britanis';
15.00-23.00 uur 'Crown Odyssey' - vert. SELMA.
*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.
*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen (doopdienst).
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.
*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.
*****

HET WAS weer alles jump-up bij de Divi Hotels, waar vooral de gasten spontaan deelnamen aan de wekelijkse jump-up in het kader van de karnavalsviering, die eindigt bij het Alhambra. The Kids of Fame brassband zorgde ervoor, dat er een echte karnavalsstemming heerste, waarvan iedereen de kriebel in de benen kreeg. De buitenlandse gasten werden ook aangestoken door de vele karnavalskoningin- verkiezingen die Aruba ieder jaar weer kent. Zij kozen hun eigen koninginnen.

Bij de foto: voor de Dutch Village Tula Vlandis of Storrs Ct., voor Divi Divi Resort Diana Brown uit Hillsdawe in New Yersey, de Divi Tamarijn Donna Quintal uit Pepperell Ma en het Alhambra Casino Jennifer Robinson uit Wakefield Ma. De parade werd geleid door de "officiële begroeter" van het casino, Alfred Rodgers.
****

KORT NA het middernachtelijk uur kon Lago-directeur Coffie de veertien-jarige Verushka Carolina Croes (aradera) tot de 26ste jeugdkoningin van Aruba's jeugdkarnaval kronen. Dit gebeurde in het Wilhelminastadion waar duizenden mensen — vooral de jeugd — op enthousiaste wi ze hun kandidaten hadden toe ejuicht en aangemoedigd. Runners-up werden Dianthe de Cuba (Caribeclub), Yahaira Omaira Dubero (Santa Cruz), Regina Espinosa (San Nicolas) en Cathy Sprock (Noord).
****

ER NAMEN veertien kandidaten aan de verkiezing deel, die allen jeugdkoningin van Aruba hadden kunnen worden mede dankzij hun charmante, enthousiaste en aantrekkelijke optreden. Daarbij aangemoedigd door het geschreeuw van hun aanhangers(sters) die T-shirts, ballons, fluiten en sirenes hun enthousiasme kracht bijzetten, waardoor men het idee kreeg bij een interland-voetbalwedstrijd beland te zijn.
****

VOOR DE zesde maal koos gisteren de Holletje peuterschool Jhariana Delle tot koningin, die gekroond werd door Haydée Reyes, terwijl Stephanie Jong runner-up werd.
****

VAN DE Mercurius Trading ontving de Amigoe enkele fraaie T-shirts van Riunite. Directeur Edwin de Cuba was erg trots op het ontwerp, dat EMCO voor dit shirt heeft gemaakt. Klanten kunnen ervoor bij Mercurius Trading terecht.
****

DE AMIGOE-lezers te Noord en omgeving zullen vermoedelijk hun Amigoe vanmiddag wat later ontvangen. Dat komt omdat om drie uur bij het Bubaliveld de kinderparade van Noord van start ging, waardoor alle wegen richting Noord of overvol of afgesloten waren voor rijdend verkeer. Onze excuses, maar tegen dit karnavalenthousiasme van Noord is totaal niets opgewassen.
****

VANAVOND LOOPT heel Aruba uit om naar de lichtparade van Tivoliclub te gaan kijken. In de loop der jaren nam Tivoli niet meer deel aan de grote parade op karnavalszondag doch richtte al haar aandacht op de lichtparade, die ook buiten Aruba een vermaardheid is geworden. Wij herinneren nog het bezoek van koningin Beatrix aan Aruba toen een Tivoli-lichtparade gepresenteerd werd. [illegible] kaart [illegible] van [illegible] bij de MTS [illegible] Verzamo, daarna gaat het over de Vondellaan tot aan de [illegible] bij Talk of the Town, over de L.G. Smith Boulevard naar de Adriaan Lacle Boulevard en van daaruit via de Wilhelminastraat en Oranjestraat naar de tennisbanen van Tivoli waar de ontbinding van de parade plaatsvindt.
****

Der un solo brinco
[illegible]
Carnaval [illegible] cinco
Heerlijk!
Deze rubriek wordt gesponserd door:
Mercurius Trading

IN SEROE Colorado bij de Essoclub gaat het ook goed wat karnavals- voorbereidingen betreft. Zoals bekend komt de Essoclub met 'Music of the Americas'. Muziek van dit werelddeel verdeeld in elf groepen. Muziek in handen van Musical Time en The Boys Next Door. Bij Reymundo (Shelly Barros, tel.: 23639) kunnen nadere inlichtingen worden verkregen.
****

MORGEN [illegible] OM twee uur is een voorproefje van de karnavalsparade van volgende week zondag, wanneer de jeugd in de kinderparade door de straten van Oranjestad trekt. Dat zal wel weer duizenden mensen op de been brengen. Om twee uur wordt vertrokken bij het Wilhelminastadion (zorg dat je op tijd bent, er wordt op niemand gewacht), via de Fergusonstraat gaat het naar de Vondellaan, L.G. Smith Boulevard, Laclé Boulevard, Wilhelminastraat, Fergusonstraat weer naar het Wilhelminastadion.
****

JUDELCA BRICEÑO (Bonairec lub) werd in het Wilhelminastadion tot kinderkarnavalkoningin van Aruba gekozen. Bijgaande foto's (boven): de kleine koningin na de kroning door Norman Kuipert, bestuurslid van de Kamer van Koophandel, en (onder, in het midden), samen met de runner-ups: Joanaila Laclé (3), Merlitza Croes (1e), Clarissa Ramirez (2e) en Jahaira Piña (4e).

Kwartaalwinst Mobil hoger

NEW YORK — De winst van het Amerikaanse olieconcern Mobil is het vierde kwartaal van het afgelopen jaar ten opzichte van dezelfde periode van 1987 gestegen van 392 miljoen dollar tot 1,09 dollar en de omzet verminderde van 14,2 miljard dollar tot 13,9 miljard dollar, zo heeft het concern bekendgemaakt.

Over geheel 1988 steeg de winst scherp van 1,2 miljard dollar tot twee miljard dollar. De winst per aandeel ging omhoog van 2,96 dollar tot 4,95 dollar. De omzet nam vorig jaar toe van 51,2 miljard dollar tot 54,9 miljard dollar.

MObil had in het vierde kwartaal evenals andere Amerikaanse olie- maatschappijen te maken met een duidelijk verslechtering van de resultaten bij exploratie en produktie als gevolg van het lage niveau van de prijzen van ruwe olie. In de sectoren raffinage en verkoop werden daarentegen recordwinsten geboekt. Dat was mede te danken aan een bate van 68 miljoen dollar uit de verkoop van de Ferndale- raffinaderij in Washington.

MOSKOU — In de Wolgastreek is vrijdag een goederentrein ontspoord, waarbij geconcentreerd zuur is vrijgekomen. Bij het ongeluk vielen geen gewonden en er was ook geen schade, aldus TASS.

Valse Dali's

BARCELONA — De Spaanse politie heeft in Manresa in het noordoosten van Spanje negen valse schilderijen in beslag genomen waarvan er vier werden toegeschreven aan de onlangs overleden schilder Salvador Dali.

Dit is vernomen in kringen van de prefectuur van Barcelona. De bewoner van het appartement waar de schilderijen werden gevonden, is gearresteerd. Naast de vier valse Dali's werden twee valse Picasso's, een 'Miro', een 'Modigliani' en een 'Toulouse Lautrac' door de politie meegenomen.

AL UIT BEZORGDHEID

Ook persvrijheid is in geding

Amnesty: Caracas doet mensenrechten geweld aan

LONDEN — Amnesty International (AI) heeft Venezuela ervan beschuldigd de individuele vrijheden geweld aan te doen evenals de mensenrechten. In het 32 pagina's tellende rapport klaagt AI onregelmatigheden aan waarmee burgers kunnen worden geconfronteerd bij processen en dan vooral bij de militaire rechtbanken. Ook komt het voor dat gedetineerden mishandeld worden door militairen en politie- agenten. Gewezen wordt op illegale aanhoudingen en mishandelingen in de gevangenissen. Ook wijst AI op het feit dat journalisten soms vijandig bejegend worden.

Volgens het AI- rapport over Venezuela komt het steeds meer voor dat mensen die de corruptie in hun land aanklagen aangehouden worden of bedreigd worden met aanhouding. Het beroep van gedetineerden op rechtskundige bijstand of om op de hoogte gesteld te worden van de tegen hen ingebrachte aanklacht wordt min of meer nutteloos. Bij de rechterlijke instellingen en die van de burgerlijke overheid gaat men zodanig te werk dat men tot de conclusie moet komen dat er onvoldoende garanties zijn voor de bescherming van de rechten van de gewone burger.

ONDERZOEK

AI besloot tot een onderzoek nadat bij twee radiostations een inval was gepleegd in eind 1987. Dit onderzoek werd ondernomen door de Spaanse jurist Jaime Miralles en prof. Andrew Blane die aan een hogeschool van New York is verbonden. In juli hebben zij een copie van hun rapport gestuurd aan minister German Nave Carillo van Buitenlandse zaken. In oktober reageerde dit ministerie en stelde daarbij vast dat het verslag "overdreven" is en "buiten elke proportie". Men suggeerde dat AI er beter aan deed een onderzoek in te stellen in andere landen waar men het niet nauw neemt met de mensenrechten om die dan steviger op de korrel te kunnen nemen.

AL JAREN KLACHTEN

De beide AI- onderzoekers hebben naar hun zeggen met talrijke mensen in Venezuela gesproken, inclusief ook functionarissen van Defensie, Binnenlandse zaken en Justitie. Het ministerie van Buitenlandse zaken krijgt lof toegezwaaid over de waardevolle en volledige medewerking welke men verleende.

Dit neemt niet weg dat AI moet vast stellen dat men al gedurende enige jaren klachten ontvangt over misbruiken. Zo is er onder meer de klacht dat het lang duurt voordat een proces wordt gevoerd door de krijgsraden ten aanzien van burgers die dan al lange tijd vastzitten. Maar ook komt het nog al eens voor dat mensen door een politie- agent worden doodgeschoten.

REDEN ONBEKEND

Arbitraire aanhoudingen zijn ook geen uitzondering, daarbij zijn vaak mensen die tot de politieke minderheden behoren het slachtoffer. Er zijn gevallen bekend van mensen die al tien jaar vastzitten zonder dat betrokken weet waarom dit gebeurt. Toch hield men bij Justitie vol dat het onmogelijk is dat er mensen jarenlang vastgehouden worden zonder dat ze zich hoeven te verantwoorden.

De rapporteurs hebben bij het ministerie van Binnenlandse zaken een lijst overhandigd van wat men noemt "arbitraire moorden" door de politie en het leger. De reactie van dit ministerie was dat arbitraire acties niet voorkomen en evenmin mishandelen van gedetineerden. AI zegt zijn klacht te handhaven. Zij zijn namelijk allemaal in onderzoek.

IN BRAND GESTOKEN

Onder meer komen in het verslag gevallen voor van campesinos in afgelege streken die werden aangehouden en soms ook werden geslagen. Hun woningen werden in brand gestoken. Dit gebeurde omdat zij de moed hadden gehad vraagtekens te zetten bij de manier waarop het grootgrond- bezit aan zijn rijkdom is gekomen.

Ook de persvrijheid is in Venezuela in het geding. Deze worden soms onnodig beperkingen opgelegd. Figuren met politieke macht bekleed komen vaak, zij het op versluierde wijze tussenbeiden om iets uit de media te houden. Aanhouding zonder duidelijke grond van journalisten gebeurt ook. Om deze redenen uit AI zijn bezorgdheid wegens de ernstige beperkingen welke aan de op zichzelf wel gunstige wetgevende structuren wordt opgelegd.

Contra's herhalen oproep voor hervatting dialoog

ORTEGA

MANAGUA — Leden van het directorium van het Sandinistische verzet (RN) hebben bij de Verificatie- commissie van het Sapoa- akkoord aangedrongen op heropening van de dialoog tussen Sandinisten en contra's.

Dit overleg werd op 8 juni 1988 onderbroken. Sindsdien is met meer of minder succes het wankele bestand op de been gehouden tussen beide partijen. Een RN- woordvoerder zei vanuit Miami dat men de "goede wil van de Sandinisten wil verificeren in verband met het van kracht zijn van de Sapoa-akkoorden van 30 maart 1988". Onder meer wil men zien of het Managua ernst is met de uitvoering van een tijdschema voor de democratisering van Nicaragua. Met Oudjaar had president Daniel Ortega van Nicaragua het voorstel van twee facties van het verzet om de dialoog te hervatten afgedaan als "stinkende voorstellen, zijnde afkomstig van een cadaver, dat de Verenigde Staten nog niet hebben kunnen ter aarde bestellen".

Recordaantal vrijwilligers voor Artsen Zonder Grenzen

AMSTERDAM — Er bestaat een groeiende belangstelling van vrijwilligers om via Artsen Zonder Grenzen te worden uitgezonden. Alleen blijken onder de geïnteresseerden niet altijd de juiste mensen te zitten, zodat personeel uit andere Europese landen moet worden aangetrokken.

Artsen Zonder Grenzen Nederland maakte bekend, dat het inmiddels honderd vrijwilligers op projecten in het buitenland heeft; een record in het vijf-jarig bestaan. Verwacht wordt dat het totaalaantal dit jaar boven de 150 zal komen.

Oorzaak is de forse groei van het aantal projecten, die mede mogelijk werden door allerlei inzamelingsacties. Het gaat onder meer om (noodhulp)programma's in Armenië, Sudan, Afghanistan, Ethiopië, Uganda, Moçambique en Nicaragua.

Ondanks dat een contract bij de organisatie financieel niet bijzonder aantrekkelijk is (men ontvangt slechts een onkostenvergoeding), is er een groeiende belangstelling voor uitzending. Het gemiddeld aantal bezoekers op voorlichtings- avonden is het afgelopen jaar gestegen van vijftig naar ruim honderd.

Wel blijkt vaak, dat er onder de kandidaten niet altijd voldoende mensen zijn met de benodigde kennis en ervaring op het gebied van tropische geneeskunde of andere specialismen die voor een bepaald project noodzakelijk zijn.

In zulke gevallen wordt personeel uit andere landen aangetrokken, hoofdzakelijk uit België. Van de honderd vrijwilligers — artsen, verpleegkundigen, technisch en administratief personeel — zijn 28 buitenlanders.

De Man legt functie neer

DEN HAAG — Ir P.C. de Man, secretaris- generaal van het ministerie van Defensie, legt zijn functie in oktober van dit jaar neer. De Man wordt in die maand 61.

In een toelichting zegt hij dat het wegens de continuïteit voor een departement het beste is als de secretaris- generaal aan het eind van het laatste volle jaar van een kabinetsperiode terugtreedt, aldus het ministerie van Defensie. De opvolger heeft dan de gelegenheid zich in te werken voor een nieuw kabinet aantreedt.

De Man heeft zijn functie sinds 1984 uitgeoefend. Daarvoor was hij tien jaar secretaris- generaal op het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Na zijn studie in Delft begon hij zijn loopbaan als civiel ingenieur bij Rijkswaterstaat. Van 1964-1969 was hij directeur Openbare Werken op Curaçao, daarna werkte hij tot 1974 als transport- specialist bij de Wereldbank in Washington.

Winststijging Merrill Lynch

NEW YORK — De winst van de Amerikaanse effectenbank Merrill Lymch is vorig jaar ten opzichte van 1987 gestegen van 335 miljoen dollar tot 463 miljoen dollar. De winst per aandeel steeg van 3,07 tot 4,29 dollar en de inkomsten van 9,9 miljard dollar tot een recordbedrag van 10,5 miljard dollar, zo heeft de bank bekendgemaakt.

De resultaten over 1987 zijn opnieuw berekend vanwege een wijziging van de boekhoudkundige werkwijze. In het vierde kwartaal van het afgelopen jaar steeg de winst ten opzichte van dezelfde periode van 1987 van 1,45 miljoen dollar tot 275 miljoen dollar. De winst per aandeel ging omhoog van nihil naar 2,69 dollar en de inkomsten groeiden van 2,4 miljard dollar tot 2,8 miljard dollar.

LUSAKA — In Zambia zijn vrijdag 10 wegens diefstal of moord ter dood veroordeelde mannen opgehangen. Het waren de eerste executies sinds jaren in Zambia. De advocaten dringen al lange tijd aan op afschaffing der doodstraf.

*****

MOSKOU — Het SU- begrotings- tekort is niet 55 miljard dollar zoals Financiën- minister Gostev in november meldde maar ruim 155 miljard dollar. Aldus het Moskouse Economische instituut.

SPORT AGENDA MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

KICKBOKS- EN NINJA-DEMONSTRATIES
18.00-21.00 uur in de St Janschool te Barber.

*****

ZONDAG
KICKBOKS- EN NINJA-DEMONSTRATIES
19.00-21.00 uur in de St Janschool te Barber.

Schaakvereniging Curaçao

WILLEMSTAD — De resultaten van schaakcompetitie om het Club kampioenschap van Schaakvereniging Curaçao (van 23 januari) waren als volgt:

Wagenaar - Moron: 0-1; Thomas - Houtman: 1-0; Bregitha - Blanken: 1-0; Wagenaar - Daou: 1-0; Cardoze - Moron: afg.; Strating - Van Loon: 1-0; Klok - Smith: 0-1; Barkmeyer - Mirza: 0-1; De Waal - Bregitha: 0-1.

De stand in de verschillende groepen is dardoor als volgt:

Groep A:

	gesp	pnt	afg
Bregitha	3	2,5	-
Thomas	2	1,5	1
Bet	1	1	1
Houtman	2	0,5	1
Roose	2	0,5	1
Blanken	1	0	2
De Waal	1	0	-

Groep B:

	gesp	pnt
Van Loon	4	3
Strating	2	2
Smith	1	1
Klok	3	1
Rosaria	2	1
Scholma	2	0
Zalm	2	0
E. de Castro	0	0

Groep C:

	gesp	pnt	afg
Moron	4	3	1
Zonenschain	3	2,5	-
Wagenaar	3	2	-
Barkmeyer	5	2	-
Mirza	2	1,5	-
Richardson	3	1	-
Cardoze	1	0	1
Daou	3	0	-

De volgende wedstrijden zijn op maandag 30 januari.

OPEN AUSTRALISCHE TENNIS-KAMPIOENSCHAPPEN

Westduitse tennister niet in top vorm

Steffi Graf wint wederom Open Australische-titel

MELBOURNE — De Westduitse Steffi Graf heeft vandaag in Melbourne voor de tweede achtereen- volgende keer de Open Australische tennistitel veroverd. In de eindstrijd versloeg zij de Tsjechoslowaakse Helena Sukova met twee keer 6-4. De winst in het herendubbel ging naar de Amerikanen Jim Pugh en Rick Leach. Zij hadden aan twee sets genoeg tegen de Australiërs Darren Cahill en Mark Kratzmann.

Negentien jaar is ze pas en nu al lijkt haar grootste tennisvijand zich niet meer op de baan maar in haar hoofd te bevinden. Steffi Graf veroverde vannacht in een andermaal warm Melbourne, 45 graden, voor de tweede maal de Open Australische.

In de eindstrijd van het toernooi was de Tsjechoslowaakse Helena Sukova een dapper maar bij voorbaat al kansloos tegenstandster. De twee keer 6-4 waarmee Graf haar positie als nummer één van de wereld bevestigde, zullen in huize Sukova met vreugde zijn aangehoord: van een strafexpeditie was dit keer geen sprake geweest.

De winst in Melbourne, voor iedereen twee weken geleden al iets vanzelfsprekend, maakt het er voor de Westduitse niet makkelijker op. Na een paar jaar in het vrouwentennis is duidelijk geworden dat zij, terwijl haar betere 'sport' jaren eigenlijk nog moeten komen, de komende tijd nauwelijks serieuze tegenstand hoeft te verwachten. Althans, aan de andere kant van het net.

Want de problemen die voor de negentienjarige kunnen ontstaan zullen eerder van psychische aard zijn. Hoe moet zij zich nog motiveren voor weer een van te voren al zeker gewonnen partij? Vorig jaar verloor ze in twaalf maanden drie wedstrijden. Twee keer tegen Gabriëla Sabatini en een maal, toen een hardnekkige virus al bezit van haar had genomen, van Pam Shriver.

HOOP

Het laatste was zeker een incident, de verliespartijen tegen haar Argentijnse dubbelspelpartner niet helemaal. Op de fraaie Zuid-Amerikaanse hebben de meeste kenners dan ook hun hoop gevestigd betreffende het weerwoord op de tennismachine uit Bruhl.

Maar in Melbourne bleek dat de ontwikkeling van het tweetal geen gelijke tred houdt. Graf wordt per toernooi sterker, zekerder. Sabatini volgt die lijn ook wel, maar in een tempo dat haar achterstand per week groter lijkt te maken. Van de ander speelsters uit de top- tien heeft Graf zo langzamerhand niets meer te duchten. Chris Evert en Martina Navratilova zijn ook al nauwelijks meer dan een speelbal geworden van de Westduitse. De 'veteranen' slagen er alleen nog in de rest van de aanstormende jeugd redelijk achter zich te laten.

In Melbourne bleek slechts één keer waar Steffi Graf toe in staat is dit jaar. In de halve finale liep Gabriëlla Sabatini op tegen een uiterst gemotiveerde Westduitse. De verhalen dat de Argentijnse haar als enige zou kunnen verslaan, hadden de nummer één van de wereld geprikkeld. Iedereen weet na donderdag 26 januari wat dat voor de komende elf maanden inhoudt.

VERNEDERD

In minder dan een uur werd Sabatini vernederd, andere benamingen zijn er nauwelijks te verzinnen voor de 6-3, 6-0 eindstand. Sukova had in de eindstrijd het geluk dat Graf er geen moment in slaagde de vorm van de halve finale ook maar te benaderen. Het aantal onnodige missers van het racket van de Westduitse was even hoog als in de rest van het hele toernooi.

De Tsjechoslowaakse, die zichzelf al voor het duel als volkomen kansloos had betiteld, kon echter geen gebruik maken van de Westduitse fouten. Daarvoor ontbrak haar op het bloedhete centre- court van Flinders Park eenvoudig het talent.

Aan het eind van de eerste set, die een groot aantal service- doorbraken te zien had gegeven, had Graf net dat beetje

...Steffi Graf, tweede titel...

geluk dat een wereld- kampioen soms afdwingt. Twee moeilijke beslissingen van de lijnrechters hadden in die fase de balans misschien net in het voordeel van Sukova kunnen laten doorslaan.

Het voordeel ging echter naar Graf die na 34 minuten de eerste set op haar naam schreef. In de tweede werd andermaal duidelijk dat de Westduitse niet in topvorm was. Geheel tegen haar gewoonte in verspeelde zij een grote voorsprong. Van 5-1, op welk moment Graf nog twee wedstrijdpunten had, mocht de dapper vechtende Sukova terugkomen tot 5-4. Het bleek het laatste te zijn dat mocht, met een harde forehand langs de lijn prolongeerde Graf haar Australische titel.

Het betekende in haar achtste finale van een grand slam- toernooi haar zesde titel. Het begon in maart 1987 in Parijs bij de Open Franse en werd vorig jaar gevolgd door het groot- slem. De winst in Melbourne, waar zij in twee jaar nog geen set heeft verloren, is voor velen de eerste stap naar weer een Grand-Slam.

Slechts de Westduitse heeft nog haar bedenkingen. "Deze titel is belangrijk voor mij omdat het de eerste van het jaar is. Het maakt het echter ook lastig want nu al wil iedereen weten of dit de eerste van een nieuw groot-slem is." De Westduitse hield de boot daarna duidelijk af. "Ik bezorg mij geen problemen door te zeggen dat ik ook dit jaar de vier grote toernooien zal winnen. Het jaar is pas begonnen, vergeet dat niet."

Steffi Graf blijkt tijdens de finale last te hebben gehad van een licht blessure aan haar linkerknie. De Westduitse winnares meldde zelf de kwaal niet, dat deed haar vader Peter na de persconferentie. "Steffi heeft sinds de Spelen van Seoul zo nu en dan pijn aan haar knie. Het begon weer op te spelen in de halve finale van het dubbelspel, vrijdag. Het hinderde haar in de partij tegen Helena Sukova vooral bij het serveren.'

Graf senior kondigde aan dat zijn dochter enige dagen rust zal nemen en in die periode ook een arts zal raadplegen. Zij zal waarschijnlijk bij het toernooi in Detroit weer in actie komen.

DUBBELSPEL

Jim Puch werd in Melbourne de ongekroonde koning van het dubbelspel door na de winst met Rick Leach ook met Jana Novotna een zegevierende combinatie te blijken. De Amerikaans/Tsjechoslowaakse combinatie, die ook vorig seizoen menig hoofdprijs veroverde, versloeg in de eindstrijd van het gemengd- dubbel de Amerikanen Zina Garrison en Sherwood Stewart (6-3,6-4).

Bridgeclub Baranca

WILLEMSTAD — De uitslagen van de bij Bridgeclub Baranca gespeelde wedstrijden van 18 januari waren als volgt:
Blauwe lijn:
1. Mw De Vries/hr Opstal 62,92 %; 2. Echtpaar van Beek 57,08; 3. Echtpaar Maas en Echtpaar Van Loon 54,17; 5. Echtpaar Hendriks 53,75; 6. Mw Geenen/hr Brown 53,33; 7. Dames Vlug/Gumbman 52,50; 8. Mw Valkenberg/hr Pais 50.

Witte lijn:

1. Dames Engelman/Bustraan 66,25%; 2. Dames Schnitger/Bongers 60; 3. Dames Henriquez/Henriquez 54,58; 4. Heren Groot/Cloose en dames Nebbeling/Van Vliet 54,50; 6. Dames Silfhout/Vd Jagt en dames Pijl/V Witmarschen 51,67; 8. heren koch/soleman 51,25.

De uitslagen van de woensdagavond competitie (25 januari) van deze bridgeclub kenden de volgende uitslagen:
1. Heren Engelmann/Roerhorst 61,46%; 2. Mw Geenen/hr Brown 60; 3. Mw De Vries/hr Van Opstal 57,81; 4. Echtpaar Maas 57,55; 5. Dames Silfhout/Vd Jagt 54,69; 6. Mw Schnitger/hr De Haseth 52,08; 7. Dames Henriquez/Vlug 51,30; Heren Groot/Cloose 50,26.

De overige tien paren scoorden niet boven het gemiddelde. De volgende wedstrijden zijn wederom op woensdag om 19.45 u te Scherpenheuvel.

VOETBAL/MADRID — Barcelona heeft de uitwedstrijd in de eerste ronde van het toernooi om de Spaanse beker tegen Cartagena met 3-0 gewonnen. Real Madrid stelde een plaats in de volgende ronde goeddeels ook al veilig door uit bij Elche met 1-0 te winnen. Atletico Madrid kwam voor eigen publiek niet verder dan 1-0 tegen Las Palmas.

Synchroonzwem wedstrijden

WILLEMSTAD — Zondag 22 januari werden in het zwembad van het SDK de eerste synchroonzwem- wedstrijden van dit jaar gehouden, onder auspiciën van de Curaçaose Zwem Bond (CZB). De competitie ging in de klassen: F,E en D. De resultaten per categorie waren als volgt:

Klasse F:
1. Nadasy Libier (Makwaku) 28,32 pnt; 2. Saskia Leidsman (Sithoc) 27,27 pnt; 3. Valentina Andrews (Makwaku) 26,49 pnt.

Klasse E:
1. Peggy Spong (Sithoc) 27,39 pnt; 2. Isis Guerrero (Sithoc) 27,04 pnt; 3. Melinda Spong (Sithoc) 26,41 pnt.

klasse D:
1. Deyanira Libier (Makwaku) 31,50 pnt; 2. Darcy Weber (Sithoc) 29,08 pnt; 3. Julisa Christiaan (Makwaku) 28,84 pnt.

SAN NICOLAS — In Sportcentrum San Nicolas werd een taekwondo-cursus gehouden onder leiding van de instructeurs Chaco Cornelio en Robert Colastica. Na afloop kon aan zeventien deelnemers (zie foto) het certificaat worden uitgereikt.

BOKSEN/TILBURG — John Emmen wordt door de NBB voorgedragen voor het gevecht om de vacante Europese titel in het Cruiser-gewicht (tot 86 kg) tegen de Italiaan Angelo Rottoli. Emmen, 30, bokst op 20 februari in de Rijnhal in Arnhem tegen een nog onbekende tegenstander. De Tilburger is drie jaar prof en heeft daarin een score van 9 overwinningen en 1 nederlaag.

*****

Miles gebruikt te veel tijd

Piket verovert score van vijftig procent

WIJK AAN ZEE — Jeroen Piket kwam daags na zijn verjaardag, zijn 20e, in het Hoogovens schaaktoernooi op een score van vijftig procent. Hij behaalde zijn tweede achtereenvolgende zege in Wijk aan Zee. Nadat hij een dag eerder nationaal kampioen Rudy Douven terecht had gewezen, ging de Brit Tony Miles in de elfde ronde door zijn vlag.

Piket mocht echter niet mopperen. Hij kwam tegen Miles met zwart niet al te best uit de opening, een dubbele fianchetto. De Brit met Amerikaanse schaak- nationaliteit zag echter kennelijk spoken toen Piket in tijdnood was geraakt.

"Hij deed ineens de ene na de andere slechte zet", aldus Piket. Vooral 33. f4 was een blunder van de eerste orde. Piket verloor zijn koelbloedigheid niet, al had hij nog maar een paar minuten bedenktijd. Miles was intussen ook in tijdnood gekomen, probeerde tevergeefs nog een opplossing te vinden voor de problemen en werd uit zijn lijden verlost door de vlag van zijn klok, die met een hatelijk tikje de vette nul aankondigde.

De partij had het volgende zettenverloop:

Wit: Miles (Eng)
Zwart: Piket (Ned)

1. Pg1-f3	Pg8-f6		20. g3-g4	Le7-d8
2. g2-g3	g7-g6		21. La3-b4	Ld8-e7
3. b2-b3	Lf8-g7		22. e2-e3	Kg8-f8
4. Lc1-b2	0-0		23. Lb4-a3	f6-f5
5. Lf1-g2	d7-d6		24. g4xf5	g6xf5
6. d2-d4	e7-e5		25. h3-h4	Pd7-f6
7. d4xe5	Pf6-g4		26. Td1-e1	Pf6-e8
8. h2-h3	Pg4xe5		27. Pd6xe8	Tb8xe8
9. Pf3xe5	d6xe5		28. Lg2-h3	Le7xa3 †
10. Dd1xd8	Tf8xd8		29. Kb2xa3	Kf8-e7
11. Pb1-d2	c7-c6		30. Ka3-b4	c6-c5 †
12. 0-0-0	Lc8-e6		31. Kb4xc5	Te8-c8 †
13. Pd2-c4	Td8xd1 †		32. Kc5-b6	Tc8xc2
14. Th1xd1	Pb8-d7		33. f2-f4	Tc2-c3
15. a2-a4	f7-f6		34. b3-b4	e5xf4
16. Pc4-d6	Ta8-b8		35. Kb6xb7	Tc3xe3
17. a4-a5	a7-a6		36. Te1xe3	f4xe3
18. Lb2-a3	Lg7-f8		37. Lh3-f1	f5-f4
19. Kc1-b2	Lf8-e7		38. b4-b5	f4-f3

Wit verliest door tijdsoverschrijding.

Pele-Cup voor veteranen

West-Duitsland met 2-0 door Brazilië verslagen

SAO PABLO — In de strijd om de Pele-Cup tussen de veteranen-elftallen van Brazilië en West-Duitsland, heeft de Zuidamerikaanse ploeg met 2-0 gewonnen.

Het toernooi, dat in Brazilië wordt georganiseerd, kent zes deelnemende landen: naast Brazilië en West-Duitsland nemen ook nog Argentinië, Engeland, Italië en Uruguay deel aan de strijd om de beker, die naar de grootste Braziliaanse voetballer aller tijden is genoemd: de Pele Cup.

Na de winst (2-0) op West-Duitsland, waarin sterren als Paul Breitner en Frans Beckenbauer meespelen, leidt Brazilië nu in het klassement. Het toernooi, dat twee weken duurt, eindigt op 2 februari.

West-Duitsland, dat als laatste in het klassement staat, stelde zich flink verdedigend op. Het duurde dan ook tot in de 25e minuut van de tweede helft eer de eerste Braziliaanse treffer viel. Claudio Adao was de maker. Enkele luttele seconden voor het eindsignaal scoorde Nunes de 2-0 eindstand.

In het Westduitse team treffen we namen als Bonhof, Beckenbauer, Müller, Forster, Herzog, Sidka, Breitner en Holzenbein.

Bij de Brazilianen speelden onder anderen Luis Perreira, Jaime, Rivellino. Paulo Victor, Vladimir, Rochha Batista en Mario Sergio.

Bridgeclub Asiento

WILLEMSTAD — De uitslagen van de dinsdag competitie van Bridgeclub Asiento (vierde speelavond) waren:

1. Heren Groot/Roerhorst 64,58%; 2. Echtpaar Van Hellenberg 60,07; 3. Echtpaar Van den Ende 57,64; 4. Dames Schouten/Sheeser 56,25; 5. Mw Vlug/hr Lubbers 53,47.

De vijfde speelavond is op dinsdag 31 januari om 19.30 u op Rust & Burgh.

** VALKE in actie tegen een Russische club (archieffoto).*

Contract voor 2½ jaar

Valke terug bij Sparta

ROTTERDAM — Michel Valke keert terug bij de Rotterdamse eredivisieclub Sparta, de club waar hij als zestien-jarige zijn debuut in de eredivisie maakte.

De 29-jarige linksbenige middenvelder tekende een overeenkomst die hem voor tweeëneenhalf jaar aan de Rotterdamse ploeg bindt.

Sinds zijn debuut bij Sparta speelde Valke zestien interland- wedstrijden en diende hij drie andere werkgevers. PSV nam hem over van Sparta en leende hem vervolgens weer uit aan Feijenoord. Vorig seizoen vertrok Valke naar de Franse tweede divisie-ploeg Olympique Lyon. Dit voetbaljaar kwam de middenvelder nauwelijks voor de ploeg in actie na een conflict met de technische staf. Valke gaat deze week al naar Rotterdam en hoopt tegen Willem II zijn rentree op de Nederlandse velden te vieren.

MENSEN

De Cola-oorlog gaat maar door. En de strijdende partijen apen elkaar ongeneerd na. Trok Pepsi Cola tot nu toe volop aandacht met grote popsterren als Tina Turner en Michael Jackson, COCA COLA slaat nu heel origineel terug met George Michael. De 25-jarige Michael, geliefd om zijn uiterlijk en zijn love-songs, heeft een contract getekend dat hem ongeveer zes miljoen gulden gaat opleveren. Momenteel worden de opnamen gemaakt voor een reclamefilmpje voor 'Diet Coke', waar je niet zo dik van wordt. Volgens de frisdrank-multinational heeft George precies het jonge, gezonde imago dat bij deze Cola-soort past. Eens was George zo heeft hij vele malen in interviews gezegd, een vet, dik, lelijk mannetje.

*****

De regering van de deelstaat Nordrhein-Westfalen heeft aangekondigd aan Beuys-leerling Johannes Stuettgen toch een schadevergoeding van 40.000 Duitse mark te betalen voor een beeldje van 2,5 kg BOTER, dat door een werkster van het museum van de Kunstacademie in Düsseldorf niet werd herkend als kunstwerk, maar in de vuilnisbak werd gegooid. De ramp, die nu een jaarsalaris waard blijkt te zijn, deed zich twee jaar geleden voor. Wat volgde, waren maandenlange debatten of het beeldje, gemaakt door de legendarische Joseph Beuys en nagelaten aan Stuettgen, aan de muur vastzat of niet, omdat dat juridisch doorslaggevend was voor de aansprakelijkheid van de staat, werkgever van de werkster.

*****

Sir Thomas Sopwith, de ontwerper van de eerste militaire JACHTVLIEGTUIGEN tijdens de Eerste Wereldoorlog, is overleden op 101-jarige leeftijd in zijn woning in het graafschap Hampshire in Groot-Brittannië. Dat heeft zijn familie bekendgemaakt. Sopwith behaalde in 1910 zijn vliegbrevet na een maand lang een vliegtuig geheel alleen te hebben bestuurd. Hij was de 31ste Brit die zulk een brevet kreeg. In 1912 richtte hij zijn vliegtuig- bouwfirma op. Tijdens de Eerste Wereldoorlog ontwierp hij gevechts- vliegtuigen als de 'Sopwith Pup' en de 'Camel'. Nadien richtte hij een maatschappij op waaruit de firma Hawker-Siddeley voortkwam, waarvan Sopwith tot 1963 president- directeur bleef. Hij hielp mee aan de ontwikkeling van gevechtsvliegtuigen als de 'Hurricane' en de verticaal startende dalende 'Harrier'.

*****

Ongeveer 9.000 STUDENTEN en middelbare scholieren in Nederland krijgen een geen studiebeurs meer. Zij hebben niet gereageerd op een laatste verzoek van de Informatiseringsbank (de vroege Dienst Studie- financiering) in Groningen om aan te tonen dat zij dit en vorig studiejaar bij een school, universiteit of hogeschool stonden ingeschreven. Achtduizend andere studenten deden dat wel. Dit heeft de Informatiseringsbank meegedeeld. De studenten moesten voor half januari gehoor geven aan het verzoek een kopie van de collegakaart of het inschrijvings- bewijs in te sturen. Nu zij niets van zich hebben laten horen, vervalt hun recht op studie- financiering met terugwerkende kracht tot 1 september 1987. De ten onrechte uitgekeerde bedragen zullen worden teruggevorderd, aldus een woordvoerster in Groningen. Volgens haar zal dan ook blijken waarom de studenten de verlange gegevens niet hebben verstrekt.

*****

In de ontwikkeling van een GENEESMIDDEL tegen de ziekte van Parkinson, schizofrenie en de oogziekte glaucoom is een belangrijke stap voorwaarts gedaan. Die conclusie valt te trekken uit een onderzoek door drs Thijs K. Gerding. Hij promoveert op 3 februari aan de Rijksuniversiteit Groningen. De ziekte van Parkinson en schizofrenie worden veroorzaakt door een storing in de produktie van dopamine, een stof die betrokken is bij de prikkeloverdracht in de hersenen. Kunstmatig de patiënt dopamine toedienen, heeft geen effect, omdat dopamine de bloedhersenenbarriëre niet kan overschrijden. Een aan de Groninger universiteit gesynthetiseerde dopamine-achtige stof kan dit wel. Bij proeven met ratten en apen constateerde Gerding, dat er geen schadelijke bijwerkingen optraden. Daarmee kan volgens hem het licht op groen voor proeven met patiënten of vrijwillige proefpersonen. Er zullen echter naar verwachting nog minimaal vier jaren verstrijken alvorens het geneesmiddel op de markt zal verschijnen.

*****

Bij het instituut voor epilepsiebestrijding, De Cruquiushoeve in Vijfhuizen, is een voor Nederland unieke computer gepresenteerd waarmee geestelijk gehandicapten weer kunnen praten. Het gaat om de zogeheten BLISS- STEMCOMPUTER, een apparaat dat is ontwikkeld door de universiteit van Gent in België. Stemcomputers zijn niet nieuw in Nederland, maar het Belgische apparaat biedt nieuwe mogelijkheden. Het werkt met het Bliss-systeem, een methode waarbij gehandicapten door het aanwijzen van symbolen met hun omgeving kunnen communiceren. Deze symbolentaal is veertig jaar geleden uitgedacht door de Oostenrijker Charles Bliss. De universiteit van Gent heeft de Bliss-symbolen een paar jaar geleden in een stemcomputer verwerkt. Dat gebeurde op verzoek van de vader van een gehandicapt meisje. In België wordt de computer reeds op kleine schaal door geestelijk gehandicapten gebruikt. De Bliss-stemcomputer zal in Nederland worden gebruikt door een bewoner van de Cruquiushoeve. De man is meervoudig gehandicapt, heeft epilepsie en kan niet praten. Sinds 1981 communiceert hij met behulp van de Bliss-taal. De prijs van een Bliss-stemcomputer bedraagt 10.000 gulden.

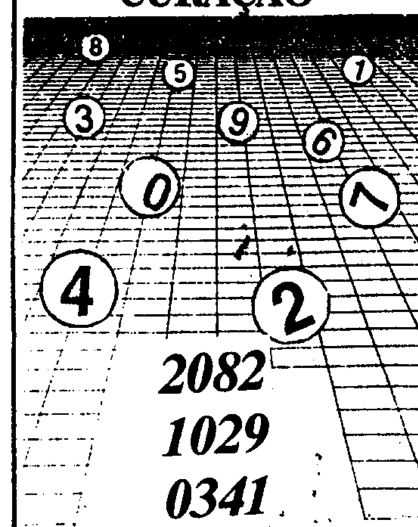
*****

Het Pijpenkabinet in Leiden heeft een uitzonderlijk voorwerp aangekocht: een Zuidamerikaanse PIJP van vijfhonderd jaar voor Christus. Het voorwerp is de oudste tabakspijp in Europa. Het Leidse museum voor de tabakspijp van klein bezit ongeveer 10.000 pijpen. Daarbij is een serie uit Midden- en Zuid-Amerika die alle dateren van voor de ontdekkingsreis van Columbus in 1492. Het nu aangekochte exemplaar komt uit Ecuador. Het pre-Columbiaanse exemplaar is onmiskenbaar het oudste. Overigens zijn dit soort pijpen schaars vertegenwoordigd in Europese museale verzamelingen. De oudste pijpen komen uit Zuid-Amerika, waar tabak een inheemse plant is die van oudscher door indianen wordt gerookt. Nagenoeg op de evenaar in Ecuador leefde de indianenstam Jama-Caoque, een vreedzaam volk bekend om zijn curieus versierd aardewerk. Zoals veel potten en vaten is ook de pijp uit het Leidse museum kunstig geboetseerd. Van grijze wat korrelige klei is een taps toelopende buis gemodelleerd die tien centimeter lang is. Op het wijde uiteinde ervan komt een gedetailleerd vrouwenfiguurtje voor met fraaie sieraden. De pijp werd bij de Jama-Caoquen ritueel gebruikt en is daarna als grafgift in de grond gekomen. Het unieke stuk dat in prachtige staat verkeert, is recentelijk opgegraven, aldus het Pijpenkabinet, dat het pronkstuk via een Amerikaanse tussenpersoon met steun van de 'Vrienden van het Pijpenkabinet' kon aankopen.

*****

PARIJS — Polisario heeft eenzijdig een bestand van 1 maand afgekondigd voor de Westelijke Sahara in zijn strijd tegen Marokko. Dit als een gebaar van goede wil in afwachting van vredes- overleg met koning Hassan II, dat spoedig moet beginnen.

MOSKOU — SU- minister van Buitenlandse zaken (BZ) Sjevardnadze brengt komende week een kort bezoek aan Pakistan voor overleg over de Afghaanse kwestie. De BZ- onder- ministers van beide landen ontmoetten elkaar vrijdag in Moskou. Over dit onderhoud werd niets meegedeeld.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Moonwalker* (science fiction-musical, ƒ.5,- p.p.); 24.00 uur *Een wellustig vrouwtje* (sex movie, 18 jr., ƒ.5,- p.p.).
zondag
geen voorstellingen.

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Fraggle Rock; 19.00 Asina Tabata; 19.30 My two Dads; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Live uitzending verkiezing Reina di Karnaval 1989 vanuit Centro Pro Arte; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg uitzending Reina di Karnaval; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 Detective School; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 Miniserie: «A gift to last»; 22.00 Santo Domingo invita; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
28 januari 1989 vanaf 08.00 uur t/m 30 januari 1989 om 07.00 uur.
Dokter E. Winklaar, Spreekkamer: Santa Rosa, tel.: 671101; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671814 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
27 januari 1989 vanaf 17.00 uur t/m 30 januari 1989 om 07.00 uur
Dokter Soliana, Spreekkamer: Schottegatweg Oost 34, tel.: 370635; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 370635 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Elhage)

DERDE DISTRICT BANDABAO
27 januari 1989 vanaf 17.00 uur t/m 30 januari 1989 om 07.00 uur.
Dokter Vonhögen, Spreekkamer: Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75761 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Botermans, tel.: 72682, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Concencion, tel.: 84761 b.g.g. 43838.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda
de Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 82857.
Punda
Juliana, Julianaplein 6, tel.: 54500.
zondag
Otrobanda
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg nst Thorax Centrum, tel.: 85022/85023.
Punda
Vredenberg, Socratesstraat 3, tel.: 613300/ 54492.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
28 januari: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.
29 januari: R.A. de Windt, Uteweg 53.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxas achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-20.00 uur 'Canberra'.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-18.00 uur 'Carla Costa' - vert. SELMA.

TENTOONSTELLING
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/ 14.30-17.30 uur.
t/m 31 januari expositie van Carlos Blaaker (Suriname).

DE S-GALERIE (Dr Albert Schweitzerschool): **t/m 31 januari** van 11.45-12.30 uur gelegenheid tot bezichtiging tentoonsteling van Ilonka Hoogendijk.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18,00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Lijsbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel.: 2265.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

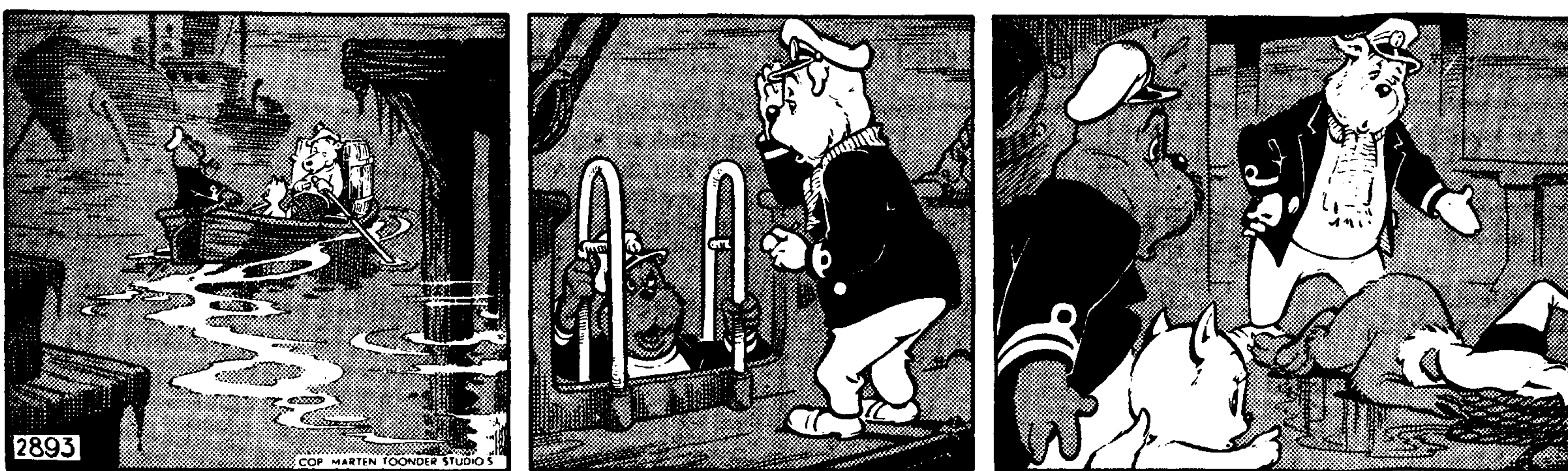
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV. **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Wraakgier

door Marten Toonder

2893 — De matroos Pekelharing roeide de sloep zwijgend terug naar de 'Albatros'. Het stuitte hem om een drenkeling aan zijn lot over te laten en dat liet hij in zijn houding duidelijk merken.

Maar de kapitein trok zich daar niets van aan. "Dit eiland", sprak hij, "deugt niet. Als eerlijk zeeman moet men er niet komen. Het wordt bewoond door wraakgieren, meneer. Denk eens aan".

De roeier knikte zwijgend.

"Overgehaalde wraakgieren!" riep Wal Rus. "Zitten vol haat en streken. Slecht volk!"

"Toch hadden we de oude Kriegel wel uit het water kunnen halen", zei Tom Poes.

"Onzin", snauwde de gezagvoeder. "Zo'n bad is goed voor hem. Ik wil trouwens niets meer met die lui te maken hebben. Ik ben blij, dat ik ze niet meer hoef te zien. Laat die ouwe maar zwemmen. Wat niet weet, wat niet deert, zeg ik maar".

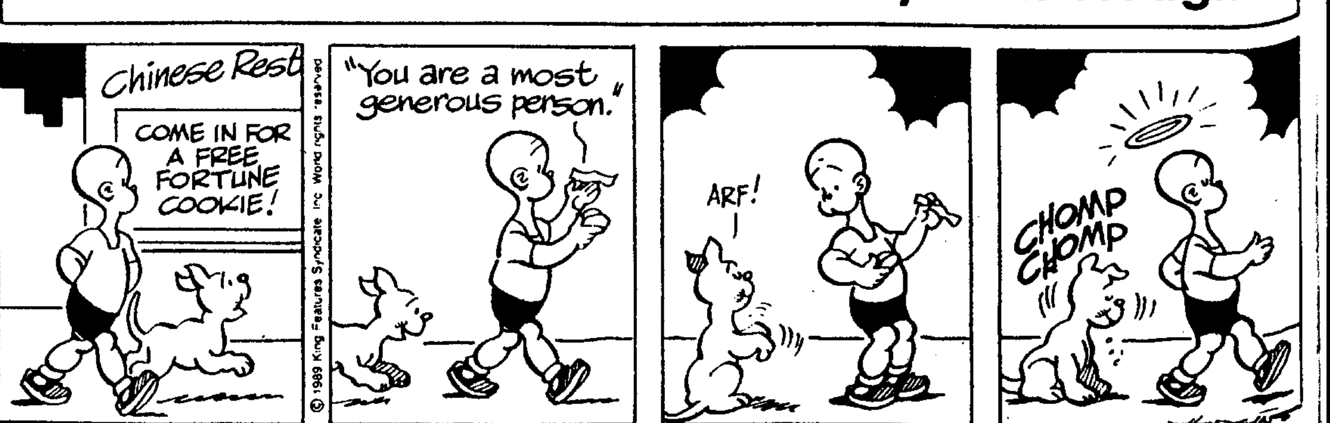
Hij hoefde geen antwoord af te wachten, zodat hij met een handige zwaai aan boord kon klimmen. "We kunnen varen, stuurman!" riep hij. "Laat de boot maar optakelen en wees voorzichtig met het drinkwater. Is hier nog wat bijzonders gebeurd?"

"Niks bijzonders", zei de stuurman. "Alleen heb ik daarnet een drenkeling uit het water gehaald. Hij dreef met de ebstroom naar open zee".

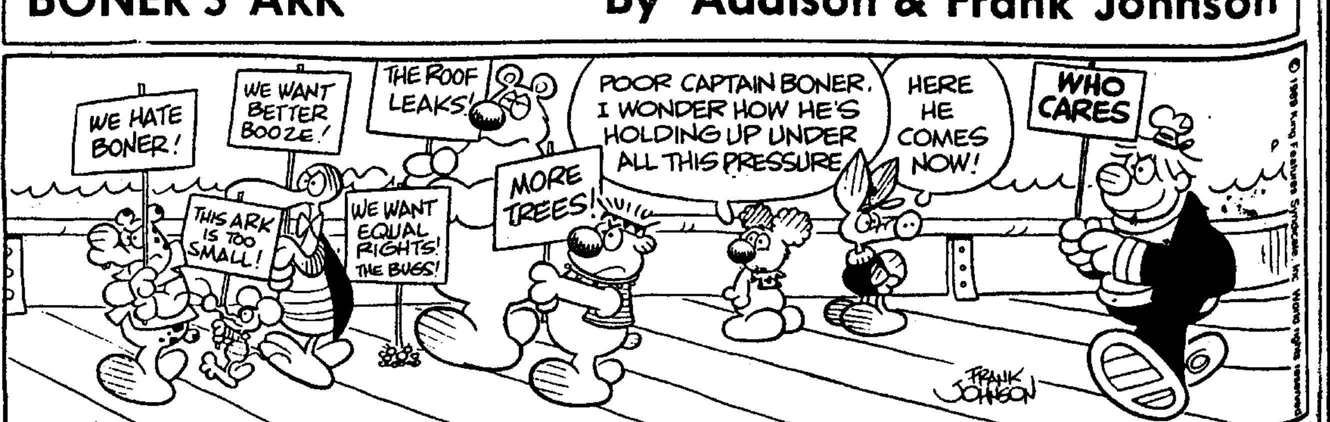
"Een dr-drenkeling?" stamelde Wal Rus. "Wat voor een?"

"Het is de oude Kriegel", zei Tom Poes, op een natte gedaante wijzend, die bewegingloos op het dek lag.....

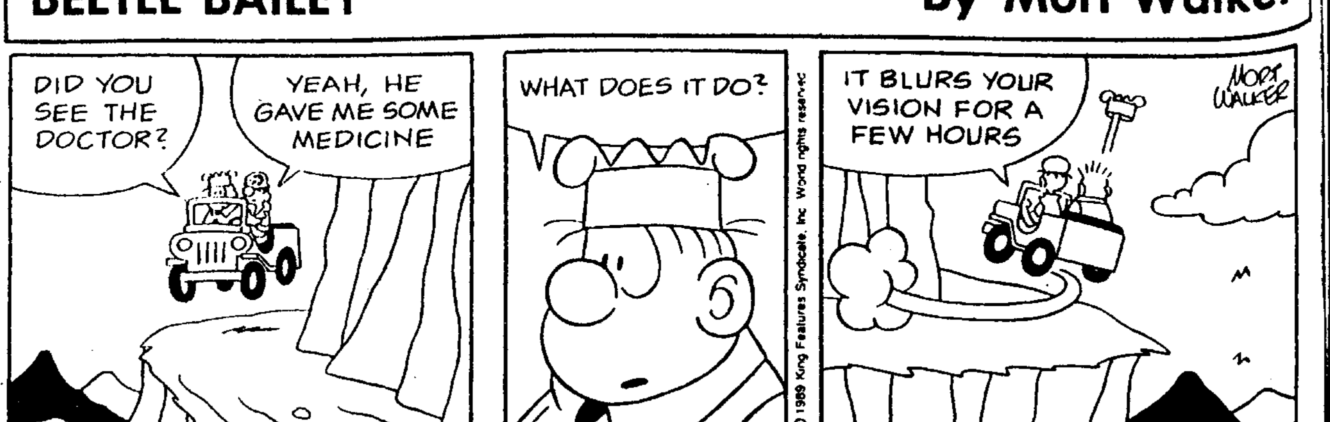
HENRY ® By Dick Hodgins

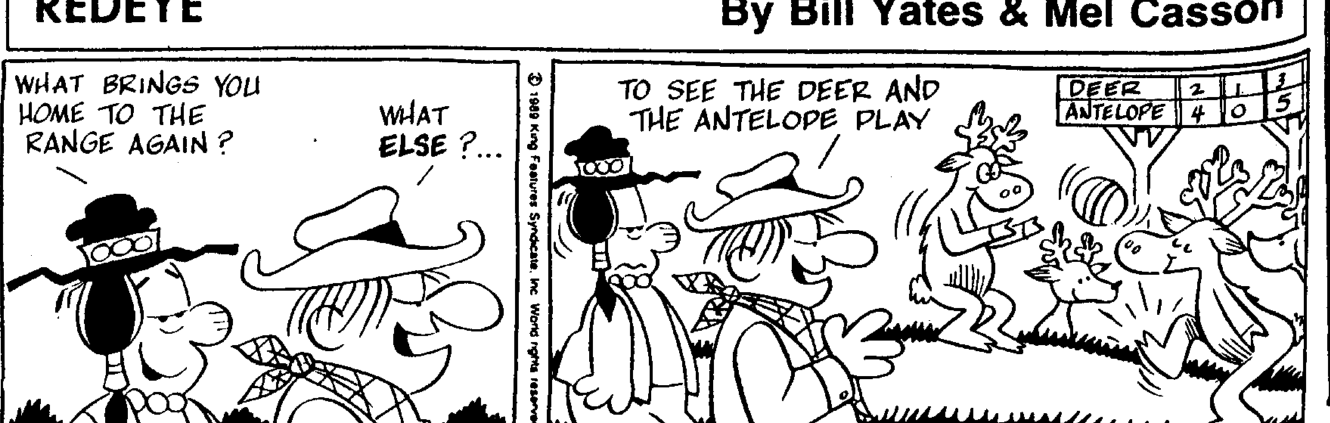
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

DIERENARTS DR J.A. JANSEN (Dokterskliniek Noord Saliña, tel.: 4255): spreekuren: dinsdag en vrijdag van 14.00-15.00 uur en voorts volgens afspraak.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

VEEL AANDACHT MUZIKALE VORMING

Wijkcentra Nort di Salanjam Antriol en Nikiboko voorop

Buurtcentra besteden aandacht sociaal-educative programma's

KRALENDIJK — De laatste maanden worden in vrijwel alle wijkcentra sociaal-educatieve programma's uitgevoerd. Die vinden voornamelijk plaats tijdens de middaguren. Momenteel is het jeugdwerk vooral toegespitst op de muzikale vorming. Voorlopers zijn daarin de wijkcentra Nort di Salina, Antriol en Nikiboko.

De wijk Antriol heeft behalve de muzikale vorming ook andere creatieve vakken op het programma staan. Op alle woensdagen is er tekenles onder leiding van het door het CCB aangetrokken Bouwman. In de avonduren is er op woensdag les in textiel technieken, terwijl er op de vrijdagen les wordt gegeven in calligraferen :kunst-schoonschrijven.

Voor de jeugd is veel aandacht besteed aan de muzikale vorming en dat gebeurt op maandag en dinsdag wanneer er kwarta-lessen worden gegeven. Deze lessen staan onder leiding van Pavlo Soliano. De cursus blokfluiten wordt gegeven door Rita Henar.

In februari zal Antriol beginnen met de cursus folkloristische dansen. Die staan onder leiding van Efrem Carolina. Voor deze cursus bestaat nog steeds gelegenheid tot inschrijven. Dat kan gebeuren bij de afdeling SEF.

KRALENDIJK — Er bestaat veel belangstelling voor de cursus Kwarta, die wordt gegeven in de wijkcentra onder auspiciën van het Cultureel Centrum Bonaire, CCB.

Canberra

WILLEMSTAD — Morgen bezoekt het cruiseschip Canberra Curaçao. Het schip meert af in de Caracasbaai. Aan boord bevinden zich 1600 passagiers. Morgenavond verlaat de Canberra Curaçao.

Op St. Maarten

Man omgekomen bij ongeluk

PHILIPSBURG — Dinsdagavond werd op de Welfare Road in Colebay in de buurt van Tokyo Motors een man zodanig gewond tengevolge van een ongeval, dat hij kort daarna in het St Rose Hospital overleed.

De man was slachtoffer van een ongeval, waarbij een truck en een vorkheftruck betrokken waren. Het was de 35-jarige François Bertout, afkomstig van Haïti.

Kooperativa Empleadonan Petrolero

Pa medio di e komunikado aki direktiva di K.E.P. ta partisipá fayesimento di

Johan Emanuel Larmonie

na bida miembro di komishon di Supervishon. Akto di enterio lo tuma lugar dialuna 30 di januari 1989, saliendo 16.00 or for di Mehodist Church na Abraham de Veerstraat pa santana protestant na Oranjestraat.

Ta risibi bishita di kondolensha for di 13.00 or di merdia.

Ofisina di K.E.P. lo a será dialuna parti merdia.
Johan, sosegá na pas.

Smokkelwaar

WILLEMSTAD — Tijdens een onderzoek van de politie in twee woningen te Scharloo naar handel in verdovende middelen, werden verschillende goederen aangetroffen die vermoedelijk zonder invoerrecht- accijnzen het land waren binnen gebracht. De smokkelwaar, waarschijnlijk afkomstig uit Venezuela, en de man E.Z. werden aangehouden. Het ging hier om onder meer accu's, flessen sterke drank, wasmiddelen. Het onderzoek duurt voort.

Nog geen contact gelegd met slachtoffers

Politie Peru: kansen afgesloten goud-kompels vrijwel nihil

LIMA — De kans dat er nog mijnwerkers levend uit de Sol- goudmijn zullen komen in Peru is nagenoeg nihil. In deze op twaalf kilometer van Mazca gelegen goudmijn zit een aantal mijnwerkers opgesloten nadat hun uitweg naar de bewoonde wereld door instortingen is afgesloten. Zo deelde men bij de politie mee.

Zo'n twintig leden van reddings- brigades moesten worden behandeld nadat zij giftig gas hadden ingeademd dat in de mijn was vrijgekomen. De reddings- ploegen werden in verband met deze ontwikkeling tijdelijk teruggeroepen. Ondertussen worden binnen in de mijn nog wel pogingen ondernomen om de ingesloten kompels te bereiken.

AL ZES DAGEN

Al zes dagen achtereen is men bezig met reddings- pogingen. Maar dit werk wordt ernstig gehinderd door rook- ontwikkeling en door gas dat vrijkomt. Ook hebben er zich instortingen voorgedaan in mijngangen. Een en ander is er oorzaak van dat men niet lang onder de grond kan blijven, Voordurend moet men naar boven toe om weer op adem te komen. Deze reddings- ploegen komen van staats- en particuliere mijnen.

De commandant van de politie Percy Medina van de mijnstad Mazca op 370 km ten zuidoosten van Lima zei tegenover het persbureau AP dat de hoop om nog mijnwerkers levend naar de oppervlakte te brengen tot nul is gereduceerd. Tot op dat ogenblik had men vijf stoffelijke resten geborgen en ook heeft men drie kompels gered. "Niemand weet exact het aantal mijnwerkers dat zich onder de grond moet bevinden", zo moest de politie- commissaris bekennen. Men heeft namelijk nog steeds geen contact weten te leggen met de ingesloten mijnwerkers.

GEEN TOESTEMMING

De goud- zoekers wier aantal aanvankelijk op zo'n negenhonderd werd geschat van wie er zo'n honderd zijn ingesloten, worden als "informele mijnwerkers" beschouwd. Zij hebben namelijk geen toestemming om dit werk daar uit te voeren. De brand welke de uiteindelijke oorzaak van de ramp is was het gevolg van een treffen tussen een paar groepen mijnwerkers die het met elkaar aan de stok kregen over een vroegere vondst en de verdeling van de opbrengst daarvan. Een van de groepen heeft toen brand gesticht waarna verschillende gaslampem ontploften. Van het een kwam het ander omdat de ontploffingen instortingen veroorzaakten.

Er is een officiele justitieel onderzoek begonnen om vast te stellen wie er verantwoordelijk voor deze ramp is. Op een gegeven ogenblik namelijk meende men dat het vuur bedwongen was. Er gingen toen weer mensen de mijn in om te werken. Op dat ogenblik laaide het vuur weer op met als gevolg dat deze nieuwkomers als een rat in de val zaten na nieuwe instortingen op de hoogste verdiepingen van de mijn.

VERLATEN MIJN

De Sol- mijn is officieel al veertig jaar geleden verlaten. De eigenaars waren namelijk van mening dat het niet meer de moeite loonde goud van de bodem te halen. Toen men een paar jaar geleden opnieuw wat goud ontdekte gingen er velen hun geluk proberen. Voor één gram goud krijgt men bij de Centrale bank en zijn filialen dertig intie's uitbetaald.

Verkeersmaatregelen voor kinderoptocht

KRALENDIJK — In verband met de optocht van het kindercarnaval op zondag 29 januari heeft het hoofd van de plaatselijke politie enkele maatregelen uitgevaardigd voor het verkeer dat gebruik wenst te maken van de straten in de kom van Kralendijk.

Vanaf 12.00 uur 's middags zal de Kaya Grandi worden afgesloten voor alle verkeer, terwijl het evenmin is toegestaan daar een auto te parkeren. Deze maatregelen gelden eveneens voor de Kaya General Manuel Piar. Vanaf 13.00 uur zal ook de Kaya Libertador Simon Bolivar voor het verkeer afgesloten zijn. Ook daar is het verboden de auto te parkeren, tenzij dat gebeurt op een plaats die niet storend is voor de carnavals- optocht.

De Kaya L.D. Gerharts en de Kaya Caracas zijn vanaf 13.00 uur gesloten voor het doorgaand verkeer. Verkeersdeelnemers die vanaf de luchthaven in de richting rijden van Kralendijk, zullen daarvoor de Kaya Tribon en de Kaya Betico Croes moeten gebruiken. Vanaf 10.00 uur 's morgens is het verboden de auto te parkeren op de parkeerplaats gelegen naast het tehuis voor Ouden van Dagen. Het hoofd van de plaatselijke politie verzoekt het publiek in het algemeen belang en voor de goede gang van zaken de aanwijzingen van de politie op te volgen.

Aan grens Mexico VS

Zes kilometer lange greppel tegen illegale migratie

WASHINGTON — Een greppel van zes kilometer lengte aan de grens tussen Mexico en de Verenigde Staten moet de illegale migratie van Mexicanen gaan verhinderen.

Dit werd meegedeeld bij Buitenlandse zaken in Washington. Woordvoerder Charles Redman legde uit dat het gaat om een maatregel welke is getroffen voor het gebied ten oosten van San Isodro. Onlangs zijn bij het illegale grens- verkeer een dode en gewonden gevallen bij een verkeers- ongeval. Er zijn dagen dat er tientallen illegalen de grens overtrekken in dit woestijn- achtige gebied. Met de aanleg van de diepe greppel heeft men meteen een bijdrage geleverd aan de water- huishouding in dit gebied.

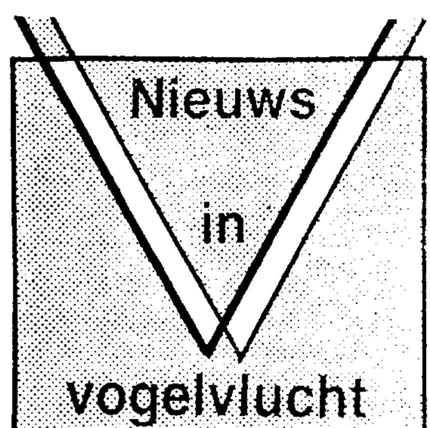
Carnavalsroute Kinderoptocht

KRALENDIJK — Aan de kinderoptocht te Kralendijk zullen in het totaal tien groepen deelnemen. Dat zijn zeven groepen van 10 tot 15 personen en drie individuele deelnemers.

De grootste groep bestaat uit 62 kinderen. De start van het kindercarnaval is evenals vorig jaar op het parkeerterrein van het stadion en de ti d waarop de stoet geacht wordt in beweging te komen is twee uur. De route is kort gehouden maar trekt wel door de Kaya Grandi. Dit was voor het organiserend comite nog wel een overweging, aangezien de renovatie de straat ook enigszins ontoegankelijk heeft gemaakt voor trekkers met opleggers. Nadat de parkeerplaats is verlaten wordt koers gezet naar de Kaya Betico Croes en vandaar naar de J.A. Abraham Boulevard. Langs het postkantoor en de ABN trekt de stoet de Kaya Grandi in, waarna via de Kaya L.D. Gerharts naar Plasa Reina Juliana wordt getrokken.

Dit is tevens halverwege de route, want vanaf Plasa Juliana beweegt de stoet zich richting Kaya Zuid Nikiboko, Kaya Caracas en Kaya Simon Bolivar weer naar de J.A. Abraham Boulevard. Vandaar trekt de stoet dan tenslotte via de Kaya Betico Croes naar de parkeerplaats van het stadion. Daar zal de stoet ontbonden worden.

WILLEMSTAD — Vikki en Angie uit Trinidad zouden graag corresponderen met personen uit Curaçao. Hun voorkeur gaat uit naar mensen met een christelijke gezindheid boven de achttien jaar. Geinteresseerden kunnen schrijven naar Faith Life Ministries, P.O. Bag 202, Tunapuna, Trinidad, West Indies.

SEOUL — Zuidkorea en Hongarije maken woensdag bekend dat zij volledige diplomatieke relaties aangaan. Bij BZ in Seoul weigerde men op dit bericht commentaar te leveren. Men zei wel dat de Hongaarse BZ- minister Horn vandaag in Seoul aankomt om hierover te praten.

*****

DAVOS — De Noorse premier Brundtland wil dat alle olie- producerende en exporterende landen bijeenkomen om te praten over stabilisering van de prijzen. Zij heeft daartoe bij VS- president Bush een voorstel gedaan. Die bijeenkomst zou dit jaar of in 90 moeten worden gehouden. Noorwegen dat zelf olie produceert wil als gastland optreden.

*****

AMSTERDAM — De dollar ging vrijdag omhoog ondanks de Centrale bank- interventies. Hij sloot in Amsterdam op 2,0930 gulden tegen 2,0830 gld donderdagmiddag. De goudprijs zakte voor het eerst sinds oktober onder de 400 dollar- grens per ounce: 399,30 dollar in Londen ruim 6 dollar minder dan donderdag. De Dow Jones index in Wall Street steeg wederom sterk, met 31,79 punten naar 2322,96 punten. Aanvankelijk was de stijging nog groter want halverwege de handel was er nl een stijging van 53 punten.

*****

PRAAG — Een man die zich vandaag als een 2e Palach in brand had willen steken werd door de Praagse politie opgepakt. Palach stak zichzelf 20 jaar geleden in brand uit protest tegen de SU- inval in Tsjechoslowakije waarmee een einde werd gemaakt aan de Praagse lente. Zijn navolger was een zigeuner met een strafblad, aldus de politie.

*****

NICOSIA — Iran heeft geen behoefte aan het herstel van de relaties met de VS, aldus president Khamenei. Hij reageerde zo op enige toenadering van de nieuwe VS- president Bush. "De Iraanse natie heeft Amerika niet nodig", aldus de president tijdens de vrijdagse gebeds- dienst.

*****

COTONOU — Hoge regeringsfunctionarissen en voormalige ministers zijn opgepakt in Benin na recente onlusten en arbeidsconflicten in de politieke hoofdstad Porto Novo. Men protesteerde tegen de vertraging in de uitbetaling van lonen en studiebeurzen.

*****

BRUSSEL — Belgie's premier Martens vindt dat er een Europese regering moet komen met beperkte maar essentiele bevoegdheden op het gebied van de buitenlandse relaties, het monetair beleid en de Defensie- politiek. Hij is voor een Europese Centrale bank en een Europese munt. De Europese eenheid moet volgens hem verder gaan dan louter economische en fiscale aspecten.

*****

WASHINGTON — De groei van de VS- economie is in het 4e kwartaal van 88 verminderd tot het laagste niveau sinds het laatste kwartaal van 86. De groei van het BNP bedroeg, gecorrigeerd voor seizoens- invloeden, 2 % op jaar- basis. Aldus het Handelsministerie. Oogst- verliezen door de droogte in de VS hadden een negatieve invloed van 1,1 procentpunt op de groei van het BNP.

*****

WEST BERLIJN — De parlements- verkiezingen in West Berlijn morgen- met 1,5 miljoen stemgerechtigden -worden met grote belangstelling gevolgd door de Westduitse partij- strategen. De 1e regionale verkiezingen sinds mei 88 vormen de opmaat naar de bondsdag- verkiezingen van 90. Later worden dit jaar nog in 2 andere deelstaten verkiezingen gehouden. De opinie- peilingen wijzen in de richting van de zittende coalitie van christendemocraten en liberalen.

BEKENDMAKING

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend, dat op zondag 29 februari 1989 in verband met de KINDERKARNAVALSOPTOCHT de volgende verkeersmaatregelen in Willemstad zullen worden getroffen:

OTRABANDA:

- Vanaf 09.00 uur zal er geen rijverkeer in de richting van de Pater Euwensweg en de Rector Zwijssenstraat worden toegelaten. Het verkeer komende uit de richting van Cas Chiquito zal worden omgeleid bij de kruising Charoweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg en bij de kruising Piscaderaweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg;
- Vanaf 09.00 uur is de Rector Zwijssenstraat vanaf het K.A.E.-complex tot bij de kruising van deze weg en de Piscaderaweg afgesloten voor het rijverkeer;
- Vanaf 09.00 uur zal er bij de kruising Pater Euwensweg/Baden Powellweg/en het viadukt over de Breedestraat (O), geen rijverkeer worden toegelaten in de richting van de Rector Zwijssenstraat en het K.A.E.-complex.
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in westelijke richting over de Koningin Julianabrug niet worden toegelaten tot het viadukt over de Breedestraat (O);
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de St. Annaboulevard niet worden toegelaten tot de Koningstraat noch tot het viadukt over de Breedestraat (O);
- Vanaf 09.00 uur zal er geen rijverkeer over de Roodeweg en de Breedestraat (O) worden toegelaten;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer uit de Van Leeuwenhoekstraat niet worden toegelaten tot de Van Eyck van Voorthuyzenweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer uit de Jacob Binckestraat niet worden toegelaten tot de Roodeweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Hoogstraat niet worden toegelaten tot het Leonard B. Smithplein. Bij de kruising van de Hoogstraat en het viadukt over de Breedestraat (O) wordt dit verkeer omgeleid;
- Vanaf 09.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken, zullen de volgende wegen, die als nooduitgangswegen zullen fungeren, vrij van verkeer worden gehouden: Boerhaavestraat, J.H.J. Hamelbergweg, Naniestraat en de naamloze verharde weg leidende vanaf de Breedestraat (O) — ter hoogte van het winkelpand Tong Fat — naar de Pater Euwensweg;
- Vanaf 10.00 uur zal er geen verkeer van de rotonde bij West-End worden toegelaten in de richting van Plaza Brion en De Rouvilleweg.

PUNDA

- Vanaf 06.00 uur zal er geen rijverkeer worden toegelaten tot Plaza Mundo Merced en zal het niet toegestaan zijn daar voertuigen te parkeren;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de Koningin Julianabrug niet worden toegelaten tot de wegafslag naar het viadukt over de Scharlooweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in westelijke richting over de St. Annaboulevard niet worden toegelaten tot de wegafslag (ter hoogte van Tele-Curaçao) naar het viadukt over de Scharlooweg;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Oranjestraat in de richting Plasa H. Hoyer, via de Loostraat (ter hoogte van de Oranjeschool) naar de Penstraat worden gedirigeerd;
- Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Berg Altena in de richting van het Julianaplein, via de Kaya Geraldin Gutierrez naar de St. Annaboulevard worden gedirigeerd;
- Vanaf 09.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken zal de Abraham de Veerstraat, die als nooduitgangsweg zal fungeren, vrij van verkeer worden gehouden;

ALGEMEEN

- Zowel vóór als tijdens de optocht zal er geen publiek worden toegelaten op het viadukt over de Breedestraat (O);
- De autobushalteplaatsen op de afgesloten weggedeeltes komen te vervallen. Als eindhalte voor Otrabanda fungeert de bushalteplaats op de westelijke rijbaan van de Weg naar Welgelegen ter hoogte van het J.P.F.-clubgebouw en als eindhalte voor Punda de bushalteplaats op Berg Altena ter hoogte van Kaya Geraldin Gutierrez;
- Op de door de optocht te volgen route is het niet toegestaan voertuigen te parkeren;
- Voornoemde verkeersmaatregelen blijven tot na afloop van de optocht van kracht;
- Eenieder wordt verzocht de door de Politie te geven aanwijzingen in het belang van de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.

Willemstad, 26 januari 1989.

De Gezaghebber voornoemd,
namens deze,
de Commissaris van Politie, wnd.,
W.A. TWEEBOOM